

Պ
kişisel bitişim
güliz sütçü
Պ

hayalci hücre: #4
hayalci kalem #3

kişisel bitişim
güliz sütçü

© 2022 hayalci hücre
bu kitabın türkçe yayın hakları hayalci hücre yayın'a aittir.

1. baskı: phoenix yayınları, 2015

yayıma hazırlayan
yeliz kılıç

kapak tasarım
alp tekin babaç

dizgi
alp tekin babaç

baskı-cilt
repar tasarım matbaa,
yenibosna merkez mh. cemal ulusoy cd. no: 43
bahçelievler/istanbul (sertifika no: 40675)

hayalci hücre yayın 1. baskı 2022 / istanbul
isbn no: 9786057358325

hayalci hücre yayın
foamed ilaç, kozmetik ve danışmanlık sanayi ve ticaret ltd. şti
sinanoba mahallesi ertekin caddesi a1-003 blok no: 1a iç kapı no: 8
büyükçekmece / İstanbul

www.hayalcihucre.com / hayalcihucre@hayalcihucre.com

Պ

kişisel bitişim

güeliz sütün

Պ

դիհ

ՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊ

Bitip bitip başlayanlara...

göliz sütün

Göliz Sütün, 1983 yılında Ankara’da doğdu. Bilkent Üniversitesi’nde Uluslararası İlişkiler okuduktan sonra aynı üniversitede Siyaset Bilimi doktorasını tamamladı. TÜBİTAK’ta çalışmakta olan Sütün, üniversitelerde yarı-zamanlı öğretim görevlisi olarak ders verdi. Yurt içinde ve yurt dışında gönüllü projelerde özellikle çocuklara yönelik çalışmalar gerçekleştirdi. İlk kitabı olan deneme türündeki Ankara’da Bir Kızılderili’yi yayınladıktan sonra 2015 yılında Kişisel Bitişim adlı kara mizah romanını çıkardı. Bunu çocuk kitapları takip etti. Beş kitaptan oluşan Dodo serisi ilk kitabıyla “2019-ODTÜ Geliştirme Vakfı KYÖV Çocuk Edebiyatı Öykü Ödülü”nü aldı. Akabinde, Monti serisini yayınlamaya başlayan Sütün, çocuk edebiyatı alanında üretmeye devam ediyor.

Kiminin hayatı bir umuda, kimininkiyse bir hatıraya sıkıştırdı.

Benim hayatımsa diplomalarla dolu pembe karton bir dosyaya sıkışmıştı. Okumakla adam olunmadığını çocukluğumdan beri duyardım da adam yerine konmak için okumanın şart olmadığını yeni anlamaya başlamıştım. Ağzımda sigarayla yatağıma uzanmış, kafam kadar dumanlı odanın tavanına bakıyordum. Yarın olmadan kendime bir çıkış yolu bulmalıyım.

Yoksa ertesi sabah güneş daha yeni doğmuşken yine evden çıkacak, doğduğuna bin pişman insanlarla beraber aynı otobüse binecek ve mimarlık fakültesinden çok, asker kışlasına benzeyen binadaki ofisimde bilgisayara bakarak saatlerimi geçirecektim. Belki ekranda gördüklerimin birer kopyasının bende de olması gerektiğini düşünecek, Hocanın odasının önünden geçerek baskı odasına gidecektim. Eğer ben şanslıysam, kapısının önünden ona yakalanmadan geçecektim. Eğer o şanslıysa, ağzından çıkan her kelimeyi merakla dinliyormuş gibi yapacaktım. Böylece bugüne kadar yapamadıklarının pişmanlığını azalttığım gibi belki yapabildikleriyle gururlanmasını bile sağlayacaktım. Sonra kapısında “Sigara İçilmez” yazan baskı odasına gidecek, kâğıtları kusar gibi çıkaran makineye bakarak bir sigara yakacaktım. Tütün kokulu dumanlar henüz havada asılıyken makine susacak ve kelimelerle dolmuş boş sayfalar beni de Dünyayı Kurtaranlar Cemiyeti’nin bir ferdiymişim gibi kandıracaktı.

Her gün birbirinin aynı olan bu sahneyi gözümün önüne getirdikçe ne kadar vahim bir halde olduğumu tüm çıplaklığıyla görebiliyordum. Bu, içimde bir yandan insanlık bırakmayacak kadar şiddetli bir yenilgi duygusu, bir yandansa kalan insanlığı adam gibi yaşatmak için derin bir savaşıma isteği uyandırıyor. Ne var ki ruhum ölse de bedenimin hayatta kalacağını bilmek tüm ikilemleri tekleştiriyor, savaşımdan başka seçeneğim olmadığını

gösteriyordu. Savaşmazsam sonum parmaklarımın arasında usul usul tükenen sigaram gibi olacaktı. Onun gibi her nefeste biraz daha küllenerek bitecektim.

Biraz hava ve birkaç paket sigara almak için dışarı çıktığımda aklımdan hâlâ bu düşünceler, bedenimdense kar soğuğu geçiyordu. Birkaç adım sonra ise soğuk aklımı da esir almıştı. İki apartman ötedeki dükkân fersahlarca uzakta gibi gözüküyor, her adımda sıcaklık düştükçe mesafe artıyormuş gibi hissediyordum. İçeri girince üstümdeki karları silkeleyip uzun yoldan gelmiş gibi yorgun bir sesle “İyi akşamlar,” dedim. Dükkâna kış gecelerinin sessizliği çökmüştü. Soğuktan boğuklaşmış sesim havada bir an yankılanıp buharlaşırken, selamıma kapının çingırağından başka cevap veren olmadı. Bir kez daha içeri seslenmek üzereydim ki kapı benden önce davrandı ve bu sefer cevapsız kalmadı. “Buyur Nurettin Hocam!”

Nedense beni yok sayan adam bir anda tezgâhın arkasından peyda olmuş, Nurettin’i heyecanlı bir hürmetle karşılamıştı. Alkolik kırmızısı suratını iyice çirkinleştiren yamuk gülümsemeyle “Nerelerdeydin?” diye soruyor, benim varlığımın bile farkına varmazken Nurettin’in yokluğunun sebebini öğrenmeye çalışıyordu. Bense kim bu Nurettin diye merak etmiştim. Aramıza perde olmuş cips paketlerinin arkasından onlara bakıyordum. Nurettin’in devetüyü ceketi ve jilet gibi ütülenmiş pantolonunu görünce, soluk yeşil hırkam ve dizleri benden üç adım önde giden eşofmanımla, aramızda hürmet görenin o olmasına şaşırmamıştım. O, masallardaki beyaz atlı prensti; bense öpünce bile değişmeyecek kurbağaydım. Halimden utanarak gerisin geri cipslerin arkasına saklandım. Saklanacak bir durumum da yoktu aslında. Ben zaten yoktum, sadece Nurettin vardı orada.

Nurettin, “Nerelerdeydin?” sorusunun hakkını veriyordu. İki aylık turne boyunca gezdiği ülkeleri anlatıyor, “Baksana, kasım ayının ortasında kar yağıyor!” diyerek turne sonrası sevgiliyle tatil yapmak için burada kışken orada yaz olan ülkelerden birine gitmek zorunda kaldıklarını söylüyordu. Ben Leyla’yı doğru düzgün bir yemeğe götürmek için bile ekonominin nabzını tutarken, aynı dükkândan alışveriş yapacak kadar yakınimdaki insanla-

rın böyle hayatlar yaşıyor olması kanıma dokunmuştu. “Böyle bir hayatı bu memlekette hangi hoca kaybetmiş de Nurettin bulmuş?” diye düşünerek gıkımı çıkarmadan dinlemeye devam ediyor, saadete uzanan yolun nereden başladığını öğrenmeyi umuyordum. Dükkân sahibiyle Nurettin ise her kelimedede Hoca'nın ne denli kaymak tabakadan olduğunu gözüme sokuyorlardı.

O kaymağın kaynadığı süte dair elimde hâlâ en ufak bir ipucu yokken bir çocuk paldır küldür içeri girdi. O dakikaya kadar neredeyse hepsini tek tek ellediğim cips koçanlarından bir paket koparıp kasaya yöneldi. Nurettin'i görür görmez “Nurettin abi, hoş geldin ya! Televizyonda gördüm geçen akşam seni,” dedikten sonra dükkânı çınlatarak o da “Nerelerdeydin?” diye sordu. Çocuğun sorusu Nurettin'de doping etkisi yapmıştı. Yolunu gözleyenlerin sayısı birken ikiye çıkınca çok daha hızla konuşmaya başladı. Şimdi bir macerasından ötekine soluksuz koşturuyor, kıskanılmalı hayatından bahsediyordu. Onun heyecanı ve dinleyicilerinin hayranlığıysa benim merakımı körüklüyordu. Bu adamın neyin nesi, kimin fesi olduğunu öğrenmeden oradan çıkarsam hayatımın en büyük hatasını yapacağıma her cümlesiyle daha çok inanıyordum.

Anlattıkları merak ettiklerime cevap olmayınca, lafa bir yerden bulaşmam elzem olmuştu. Onca dakikadır beni saklayan cips paketlerine borcumu ödemek ister gibi çocuğun aldığından bir tane de ben alıp yanlarına gittim. Dükkân sahibi nihayet beni fark edip gülümseyince elimdeki cips paketini göstererek “Üç paket de kısa Winston,” dedim. Adam isteğimi önce tezgâhın altında aradı ama bulamayınca üst raflardaki sigaralara doğru zıplamak zorunda kaldı. Her zıplayışında bedeninden kesif bir alkol kokusu yayılıyordu. Kokunun keskinliği karşısında “Tamam abi, boş ver,” dememek için kendimi zor tutuyordum. Ama tutuyordum. Merakım, fiziksel şikâyetlerime ağır basmıştı. Nurettin'i yakından görmemleyse şikâyet mikâyet kalmadı. Gençliği, kokuyu bile bastırdı.

Gördüğü muamele, gezdiği yerler ve sürdüğü sefayı toplayınca Nurettin'in yaşı en az 45-50 çıkmalıydı. Oysa yüzündeki tüm ayrıntılar ciddi bir işlem hatası yaptığımı gösteriyordu. Adamın

gençliği içimdeki hezimet duygusunu şimdi iyice kabartmıştı. Mutsuzluğun ekşi tadı midemden ağzıma doğru hızla yükseliyordu. O an hiç utanmadan Nurettin'in üstüne kusabilir, hem benim sahip olmadıklarına sahip olmasının hem de bunu gençliğiyle gözüme iyice sokmasının intikamını alabilirdim. Ne var ki bu hiçbir şeyi değiştirmez, aksine, değişmesi mümkün olan bir şeyler varsa onları da alt üst ederdi. Yapılacak en mantıklı şey mutsuzluğumu yutkunmak ve Nurettin'den, Nurettin hakkında daha çok şey öğrenmekti.

Henüz bilmediğim bir yerden lafa girebilmek için, çocuğun yanı başındaki Nurettin'e televizyondaki Nurettin'i anlatmayı bitirmesini bekliyordum. Hazır Nurettin'i ele geçirmişken aklında ne varsa anlatmak ister gibi aralıksız konuşuyor, "Abi, en çok da hani hayallerinizden vazgeçmeyin, gerçekten isterseniz ve bunun için çalışırsanız olur dedin ya, o zaman kendimi yıllar sonra Kadıköy'de sahaya çıkarken düşündüm," diyerek Nurettin'den duyduklarını Nurettin'e anlatıyordu. Bu yetmezmiş gibi Nurettin de hiç bilmediği şeyleri dinliyormuşçasına merakla kafa sallıyor, çocuğu daha da heyecanlandırıyordu. İnsan görünümlü içki şişesi, sigaraları uzatıp "Elli lira on kuruş," diyene kadar da bu böyle devam etti. Artık lafa girmek bir yana, orada kalmam bile imkânsızdı. Benim gibi yıpranmış bir elliliği ve Nurettin gibi pırıl pırıl bir onluğu verip çıktığımda elimde üç paket sigara, bir paket cips ve sıfır bilgi vardı.

¶

Kar iyice bastırmıştı. Sigaramın ateşiyle ısınmaya çalışarak dükkânın boşalmasını bekliyor, buğulanmış bir camın arkasından bile ışıldamaya devam eden Nurettin'e gözümü kırpmadan bakıyordum. İkinci sigaramda lafı çocuktan almış, hararetle konuşuyordu. Elini kolunu oynatışından, öne arkaya sallanarak gülüşünden bile rahatı yerinde olanların mutluluğu fişkırıyordu. Dükkân sahibiyle tokalaştıklarında bu mutluluğun sırrına ermeme çok az kaldığını görebiliyordum. Sohbetin kapı önünde devam etmesi bile keyfimi bozmuyordu. Beklemek, beklediğin zamanın gelişini izleyebiliyorken kesinlikle daha kolaydı.

Artık sahibinden başka kimsenin kalmadığı dükkâna girdiğimdeki sakinliğim bundandı. Az önce unutup çıkmışım gibi, “Abi, ateş var mıydı?” diye sorarken sesimde doğru zamanda doğru yerde olduğunu sezmenin rahatlığı vardı. Dükkân sahibinin lafa susamışlığı ise her şeyi daha da kolaylaştırdı. Adam, kasanın yanındaki çakmakları gösterdikten sonra daldan dala atlayarak konuşmaya başladı. Konu açmakta en az taksi şoförleri kadar ustalaşmıştı. Çakmakların gazından doğalgaz zammına geçti, zammı belediyedeki yolsuzluğa bağladı, oradan politikacıların cebine giren paraya vardı. Hazır konu paraya gelmişken lafı Nurettin’e getirmek için daha iyi bir zaman olamazdı.

“Abi, herkes de çala çırpı kazanmıyor ya! Az önce dükkândan çıkan bey mesela?”

“Kim, Nurettin Hoca mı?”

“Hım, Nurettin mi adı? Bilmiyordum, daha önce onu buralarda hiç görmemiştim.”

“Nereden göreceksin? Arada bir annesini ziyarete gelir bu tarafa o kadar. Hocanın kendisi havaalanı tarafında oturur. Geçen sene kendine bahçeli bir ev aldı o taraftan. Annesini de oraya taşımayı çok istedi de Nazan Hanım 40 yıllık apartmandan çıkmamak için diretti. ‘Bu muhitte doğup büyüdüm, burada da ölürüm,’ dedi. Şans işte, bize soran yok ki... Ömrümüz bu sokakta geçti...”

Buradan kendi çocukluğuna kaymış, Nurettin Hoca derken ilkokul öğretmenini, para derken okul harçlığını anlatıyordu. Yarı hüzünlü yarı ateşli tonundan konu bir dağılırsa bir daha toplayamayacağımı fark ediyor, lafa girmek için fırsat kolluyordum. Okul harçlığı, bayram harçlığı, karne harçlığı derken yeniden bir gayret lafa girdim.

“Abi, benim üç kuruşluk asistan maaşının da senin harçlıklardan bir farkı yok valla.”

“Ooo, sen asistan mısın? Nerede?”

“Mimarlık Fakültesi’nde.”

"Mimarsın yani?"

"Evet abi."

"Ben de çok istemiştim mimar olmayı ama okuyamadık."

"Olsun abi. Mis gibi dükkanın olmuş işte."

"Orası öyle de... Benim adım Sinan biliyor musun? Mimar Sinan'ı düşünerek koymuş babam."

"Doğrudur abi."

"Neyse... Sana aferin ama!"

"Aferinlik bir yanı yok abi, ayın sonunu nasıl getireceğiz diye düşünmekten başka bir şey yapmıyoruz."

"Oğlum sen de düşünüyorsan! İş çok mimarlara!"

"Abi, iş çok da hocaların hizmetine koşmaktan dışarı iş yapacak vakit kalmıyor ki! Üniversitenin verdiği para desen o da hiçbir şeye yetmiyor."

"E ona bakarsan bu devirde kimin parası kime yetiyor ki?"
Nihayet lafı Nurettin'e getirebilirdim.

"Anlattıklarına bakılırsa Nurettin Bey'in pek yetmiyor gibi değildi abi. Bu arada ne hocası o? "

"Ha, o normal hocalardan değıl."

"O ne demek abi?"

"Şey..."

"Dershane hocası mı? Onlar da fena kazanmıyor tabii."

"Yok, dershane değıl de şey..."

"İmam mı abi yoksa? Yeşil sermayeyse normal tabii."

"Yok oğlum, ne imamı?"

"E, neyin nesi abi o zaman?"

"Hah, koç bu Nurettin! Koç!"

"Demek ondan çocuk futbol filan bir şeylerden bahsediyordu."

"Yok, öyle koç değil."

"Ne bu adam abi? Hoca diyorsun, okul hocası değil. Koç diyor-sun, spor koçu değil."

"Yaşam koçu, yaşam."

"Ne?"

"Ne yapacağını, nasıl davranacağını söyleyen adamlar var ya işte onlardan. Bana da yapıyor bazen. 'Dükkâna birini al, kendine daha çok zaman ayır. Böyle kös kös dükkânda oturma, al karını gez,' filan diyor da bizde onu yapacak para nerede? Geçen ay dükkândan gelen..."

Bu sefer akıllılık edip kendi dünyasına dalmadan devam edecektim.

"Yurtdışına filan bunun için mi gidiyor yani?"

"Tabii, bunu özel çağırıyorlar gitsin orada insanlara akıl versin diye. Zaten çocukluğundan beri çok akıllıydı da Allah da 'Yürü ya kulum!' dedi. Misal, benim babam çok muhterem adamdı. Herkese yardım eder, yol gösterirdi ama n'oldu? Bırak para vermeyi, bir teşekkür eden bile olmadı. Neyse... Hoca çok beyefendidir. Çok düzgün adamdır. Bunun gibi oldu mu millet anayı babayı unuttur. Bak, bunun eli hâlâ Nazan Hanım'ın üstünde. Geliyor gidiyor, arıyor soruyor."

Yine sonsuz bir döngünün içinde kaybolmuştu. Bu kez kendi hayatında değil Nurettin'inkinde patinaj yapıyordu.

Sadece kendine hayrı dokunan zenginlerden değilmiş. Üstelik bunu kimselere göstermeden yapar, fakire fukaraya yardım ettiğini

herkesten saklarmış da Nazan Hanım ne zaman dükkâna gelse oğlunun yaptığı hayırları ağzından kaçırır, ondan sonra “Aman gözünü seveyim, Nurettin’e bunları bildiğini belli etme,” diye yana yakıla tembihlermiş. Nurettin işte böyle geniş yürekliymiş; yaşı genç, akli büyük olanlardanmış...

Nurettin bahsini bir türlü kapatamıyor, anlattıkça anlatası geliyordu. Yedikçe iştahı açılan insanlar gibiydi. Kasıntı profesörler, kâğıt israfı makaleler ve penceresiz ofislerden kurtulayım derken sigara kartonları, kuruyemiş paketleri ve içki şişeleri arasında tıklıp kalmıştım. Oysa gece, ertesi sabaha doğru akıyor ve benim bir an önce eve gitmem gerekiyordu. Konu Nurettin’in yaptığı bağışlara geldiğinde, es vermeden devam eden konuşmaya son kez daldım. “İyi akşamlar abi, hoşça kal!” derken öğrendiklerim için duyduğum minnetten çok yapacaklarımın telaşındaydım.

Beni yeni bir hayatın beklediği dışarıda el ayak çekilmişti. Penceresi sarı-beyaz olan evler tek tük kalmış, geri kalanı karanlıkla bütünleşmişti. İnsanlık, bugünün aynısı bir yarını yaşamak üzere yorganlarının altında kıvrılmıştı. Bir kısmı rüya, bir kısmı kâbus görüyor, bir kısmı ise muhtemelen hiçbir şey görmüyordu. Ben hiçbir şey görmeyenlerdendim. Kendi kâbusumdan yeni uyanmış, rüyalarım geçmeden önce hiçbir şey görmeme evresine girmiştım.

Eve girer girmez odama gittim. Kafamda uçuşan kelimeleri bir an önce kâğıda dökmeliydim. Masadaki her şeyi bir kenara iterek Fakültede dağıttıkları yeni yıl ajandasını önüme aldım. Ve dış görünüşünden başlayarak Nurettin’i madde madde kâğıda geçirmeye başladım. Maddelere indirgendikçe basitleşen her şey gibi Nurettin de alt alta yazdıkça sadeleşiyor, nokta birleştirerek çizilen resimler gibi yazdıkça belirginleşiyordu. Ama o belirginleştikçe işler zorlaşıyordu. Ona ait her detay nasıl biri olmam gerektiğinden çok, onun gibi olamayacağımı gösteriyordu. Bu denli sadeyken böylesine farklı olmak taklit edilemeyecek kadar zordu. Benim kendime en uygun olan karışımı bulmam lazımdı. Kokteyl tarifleri gibi hem basit hem renkli... Bunun için Nurettin’den çok daha fazlasına ihtiyacım vardı.

Az sonra dizüstü bilgisayarımı açmış, piyasadaki diğer yaşam koçlarını araştırıyordum. Kendi sayfalarını inceliyor, yazdıkları kitapları buluyor, attıkları tweet'leri okuyor, bulduğum her şeyi farklı başlıklar altında listeliyordum. Listeler; okunan kitaplar, gidilen yerler, giyilen kıyafetler, hatta sevilen yemekler şeklinde uzayıp gidiyordu. Aralarına her dakika bir yenisini eklerken yazdıklarımın hangilerini kullanabileceğimi düşünüyordum. Alışveriş hevesiyle dükkân dükkân mekik dokuyan kadınlar gibi bilgisayarımın ajanda arasında mekik dokuyor, üstüme en iyi oturacak görüntüyü bulmaya çalışıyordum. Başkalarının üstünde iyi duran şeyler, kendi üstümde düşününce ya bol ya dar geliyordu. Bazıları pop yıldızları kadar ünlenmiş koçların beraber oldukları kadınları görünceyse uygun bedeni bulamayacağım hissi daha da güçlenmişti. Daracık kabinlerde onlarca kıyafet çıkarıp giyen, aradığını bulana kadar vazgeçmeyen insanların yorgunluğunu şimdi anlıyordum. Güzel olan şeylere ulaşmak zordu, ulaşılabilenlerin güzelliği ise kuşkuluydu. Daha da kötüsü, piyasadakileri görünce insan sahip olduklarından da soğuyor, vitrindekilere ulaşamadığı gibi elindeki mutluluğu da yitiriyordu. Buna rağmen, "belki bir gün"den ibaret bir gelecek için vadettikleriyle vitrinler insanı içine çekiveriyor, sebep olduğu mutsuzluğu hayalini kurdurduğu mutlulukla dengeliyordu.

Telefon çalmamış olsa, ben de sahip olduklarımla olamadıklarım arasında kim bilir ne kadar bocalayacak, adamların birbirinden güzel sevgililerine bakarken Leyla'yı düşünüp hayıflanacaktım. Nitekim gördüklerime kendimi henüz o kadar kaptırmamışken bile arayanın Leyla olduğunu görmek acı vericiydi. Göz kamaştırıcı bir dünyadan katı gerçekliğe ani bir dönüş yapmak zorundaydım.

"Efendim, Leyla."

"A, şey... Hayatım, sesin çıkmadı da bu saate kadar. Projeyle mi uğraşıyorsun hâlâ?"

"Proje mi? Ha, evet. Tabii. Proje..."

Hem de öyle bir projeye uğraşıyorum ki...

"Proje seni bitirdi Eser."

"Haklısın, bittim valla."

En azından bu sefer "yeni bir ben" için bitiyorum. Tabii sen nereden bileceksin?

"Projeye daldın beni unuttun zaten."

Ah be güzelim, insan karşısındakinin derdini, tasasını bir kere bile mi düşünmez? Hep mi kesintisiz ilgi bekler?

"Leylacım, çok işim var. Ben seni sonra arayayım."

"Leyla diyorsun?"

Bir ilişkide yapılmaması gereken en kusurlu hareketlerden birini yapmış, ona adıyla hitap etmişim. Hâlbuki ilişkinin en temel kurallarından birinin sevgilinin adını unuturcasına az kullanmak, hatta mümkünse hiç kullanmamak olduğunu öğreneli birkaç ilişki olmuştu.

"Hayatım!"

Öğrendiğim başka bir şeyse olabildiğince ileri zıplamak için birkaç adım geri gitmek gerektiği idi.

"Bak, bu gece bu işi bitirmem lazım. Sen yat uyu. Yarın sabah konuşalım, olur mu?"

"Neler oluyor Eser?"

Durum hâlâ kötüye gidiyordu. Bilinmesi gereken başka bir kurala gelmiştik. Eğer bir diyalogda ilişkideki tarafların ikisi de birbirine adıyla hitap etmeye başladıysa bu, tartışmanın alevlenmesine son bir kıvılcım kalmış demektir.

"E sen de bana ismimle hitap ettin. Ne yapayım yani? Delireyim mi ben de durduk yere?"

Bir diğer altın kuralla henüz tutuşmamış bir tartışmadan galip çıkmaya çalışıyordum: Altan alınca olmuyorduysa üstten konuşunca olabilirdi.

"..."

Oldu da. Sessizlik, hem doğru adımı attığımı gösteriyor hem de bir sonraki adımımın ne olacağını söylüyordu. Bu belki de en az bilinen kurallardan ve en çok yapılan hatalardan biriydi. Çoğu insan, karşısındaki yelkenleri indirir indirmez daha da çok üstüne gider, küllenmek üzere olan tartışmayı yeniden alevlendirirdi. Oysa karşı taraf bir adım geri attı mı yapılacak en iyi şey aynı şekilde bir adım geri atmaktır.

"Hayatım, bir şey olduğu yok. İş çok, zaman az. Hepsi bu. Hadi lütfen... Şu çizimleri yarın Hocaya teslim ettikten sonra seni arayacağım, tamam mı?"

Off! Ne tartışmaya ne de gönlünü almaya vaktim var be güzelim!

"..."

"Anlaştık mı?"

"İyi, tamam."

"Tamam, iyi geceler o zaman."

"Sana da."

Bundan sonrasında kurallar değil, ihtimaller devredeydi. Ya birazdan bir daha arayıp ilişkinin iyi gitmediğinden şikâyet edecek ya da gece boyunca bir sürü senaryo yazıp şikâyet hakkını ertesi sabaha saklayacaktı. Neyse ki telefonun sessiz tuşu vardı da birincinin olma ihtimali sıfırdı. Leyla'yı bir tuşla susturabilecekken tabii ki işimi şansa bırakmayacak, bu gece kurtuluş planımdan başka bir şeyle uğraşmayacaktım.

Kendi sevgilimi susturduktan sonra koçların sevgililerine geri döndüm ve yeni bir liste başlığı koydum: Sevgililer Listesi. Liste kalabalıklaştıkça vitrin depresyonuna daha çok kapılıyor, elimdekiyle hayalimdeki arasındaki farktan kahroluyordum. Kadınlar, hem bakımlı hem de sevgili koçlarına teslimiyet derecesinde

hayrandı. En kişisel sorularda bile kendilerini hiçe saymış, hepsini “Sevgilim bilmem kim sayesinde anladım ki...” diye cevaplamışlardı. Ya Leyla? Leyla öleceğini bilse böyle konuşmazdı. Bilmiş bilmiş bakıp “Ne münasebet canım, benim kendi aklım fikrim yok mu?” der geçerdi. Zaten tek sorun da bu değildi. Paketin içi kadar dışı da değişmeliydi. Leyla ile beraberken, ne “Birbirimizin özgürlük alanına müdahale etmeden bir olmanın tadını çıkarıyoruz,” diyebilirdim ne de Leyla saçlarını sımsıkı toplayıp kemik çerçeveli gözlükler takıyorken, gazetelerin hafta sonu eklerinde kasıla kasıla boy gösterebilirdim.

Bu şartlarda en doğrusu yola onsuz devam etmektir. Aynı yükleri taşıyıp aynı adımları atarak yeni bir yere varamazdım. Yine de yer çekiminden mi alışkanlıktan mı bilinmez, ağır bir yükü taşıması kadar atması da zordu. İnsan ne kadar şikâyet ederse etsin yüklerinden kurtulurken ayrı, kurtulduktan sonra ayrı bocalıyordu. Üstelik nedense en ağır yükler hep atılması en zor yükler oluyor, hafiflemek ve öyle kalmak yürek istiyordu.

Kişisel gelişim büyüklerin legosuydu. Bunu anladığımda en az bir omurgasız kadar gevşedim. Gecenin ilerleyen saatlerinde ertesi sabah başlayacak geleceğimin sabırsızlığı kaybedeceklerimin hüznüne ağır basıyor, her şey gözüme oyun gibi gözüküyordu. Elimdeki parçalarla oynamayalı, birini çıkarıp yerine ötekini koymayalı bir çocukluk ve bir ergenlik geçmişti ama endişelenecek bir durum yoktu. Bu sefer kişiler, nesneler, meslekler, etiketler, hatta hayatın ta kendisi oyunun bir parçasıydı ve tek yapmam gereken şey aynı parçalarla farklı şekiller oluşturmaktı. Koçların hiçbirisi bundan başka bir şey yapmamış, sırf ekleyip çıkararak neredeyse nefes alan her bir canlı için izlenecek bir yöntem, geliştirilecek bir plan ve arttırılacak bir verim bulmuşlardı. Günün birinde aralarından bir çılgın çıkıp yeni yöntemler bulduğunu, bu yöntemler sayesinde tavukların daha büyük yumurtlayıp güllerin daha güzel koktuğunu söylese şaşırılmazdım. Kim bilir belki bunu ben yapar ve “Ey kavaklar, bitkisel hayattan vazgeçin!” ya da “Ey sazanlar, daha akıllı olmanın yollarını keşfedin!” diyerek ortalığı birbirine katardım. Ama şimdi sırası değildi. Şimdi yapmam

gereken, kavakları sazanları bir kenara bırakıp insanlar arasından kendime uygun bir grup seçmek ve parçalarla nasıl oynanır mış göstermekti.

Transa geçmiş bir medyum gibi gözlerimi yumdum. Gelecekten gelen görüntüleri bekliyordum. Saatlerdir hazırladığım listeler ve kâğıt üstündeki bilgiler birbirleriyle eşleşmeye başlayınca kendimi akışa tamamen bıraktım. Aklım, hamur gibi yoğurmaya müsait bir grup arıyor, nereye ait olduğumu bulmak ister gibi bir satırdan diğerine koşturuyordu.

Bu koşuşturmaca arasında kendimi birden hepsi bir örnek giymiş, parlak tıraşlı, zengin görünümlü bir grup adamın karşısında buluverdim. Dokuz-on kişilik bir toplantı salonunda tek kişilik sıralara oturmuş, bir bana bir bardakaltı büyüklüğündeki saatlerine bakıp ofluyorlardı. Bense üstünde adımın yazdığı bir tahtanın başında duruyor, iş hayatında başarının altın kurallarını yazıyordum. İlk beş kuralı yeni yazmış bitirmiştim ki içlerinden birisi “Hoca, bu kadar biliyorsan neden kendi performansını arttırmıyorsun?” diye sordu. Yıllardır kendime sorduğum soruyu şimdi bir başkasından duymuştum. Kendi kendine sorulan sorular ömrün sonuna kadar cevapsız kalabilirken bir başkasına bu ayrıcalığı tanıyamazdım. Tam “Öhöm...” diye öksürmüştüm ki onun arkasındaki “Doğru söylüyor, saatlerdir yaza yaza beş tane kural yazabildin,” diye devam etti. Bir diğeri “Üstüne başına bakılacak olursa para konusundan da pek anladığın söylenemez,” deyip yerinden kalkınca hepsi birden ayaklandı. Hortlamış faniler gibi üstüme yürüyor, dokunmadan boğazımı sıkıyorlardı. O sırada aralarından biri omuzlarımdan tutup kıcıma tekme bastı.

Sonsuzluğa düşer gibi yuvarlanıyor, nerede biteceğini bilmediğim merdivenlerden taklalar atarak iniyordum. Buna rağmen vücudumda hiç acı yoktu. Sadece nereye kadar düşeceğimi merak ediyordum ve merakım, dik yakalı, siyah cübbe giymiş kır saçlı bir adamın ayaklarının dibinde son buldu. Adam, beni nazikçe yerden kaldırırken uyardı. “Bizim buralarda zemin kaygandır, aman dikkat!” İki kanatlı devasa bir kapıdan girip onu takip etmemi söyledi. İçerde onun gibi yüzlerce dik yakalı daha vardı. Girdap şeklinde içten dışa halkalar oluşturarak oturmuşlar, hep birden

halkanın tam ortasındaki kürsüye bakıyorlardı. Ev sahibim kürsüye geçmemi işaret edip aralarına katıldığında bile sessizliklerini bozmayıp adımlarıma gözleriyle eşlik ettiler.

Halkanın ortasına geldiğimde, neden orada olduğumu anlamaya çalışarak etrafıma bakıyordum. Saniyeler susarak geçiyor, kimse ağzını açıp tek kelime etmiyordu. Asistanların bilinen en ucuz numarasını yapmaktan başka çarem yoktu. Niyetimin anlaşılmayacağı umarak “Bugün anlatacaklarımdan en çok neyi merak ediyorsunuz?” diye sordum. Sorum, önce salonu hareketlendirip sonra darmaduman etti. Usul usul başlayan fısıldanmalar yerini bağrıış çağrıışa bırakırken ağır, asil kalabalık tekinsiz bir hal aldı. Herkes birbirine laf atıyor; biri öbürünü tarafsızlığa, öbürü diğerini başka bir şeye davet ederken girdabın halkaları daha çok birbirine giriyordu. O sırada çalmaya başlayan çanlarsa durumu daha da içinden çıkılmaz hale getirdi. Çanlar kimin için çalıyordu bilmiyorum, ama her seferinde daha uzun süren çınlamalar zemini kuvvetle sarsıyor, kalabalığın dengesini iyice bozuyordu. Çok değil biraz sonra girdap beni de içine çekecekti. Kurtulmak için kürsüden fırlayıp koşmaya başladım. Ateşten çemberlerin içinden geçer gibi halkaları aşmaya çalışıyor, kiminin içinden koşup kiminin üstünden atlıyordum. Son halkanın içinden koşarken çanlar daha sık aralıklarla çalıyor, zemini öncekiyle kıyaslanamaz bir şiddette sarsıyordu.

Giriş katında oturmaya alışmam kolay olmamıştı. Özellikle ilk aylar bu sarsıntı beni çileden çıkarmış, gecemi gündüzümü birbirine katmıştı. Kapıyı daha yavaş kapamaları için komşuları defalarca uyarmış, her defasında uyarımın işe yarayacağını sanmıştım. Oysa hiçbir şey değişmemişti. Demir kapının dün, bugün ve yarın her açılıp kapandıkça binayı sarsmış, sarsıyor ve sarsacak olacağını anlamış ve pes etmiştim.

O günden sonra benim için kapının her vuruşu antika bir saatin vuruşundan farksızdı. Zamanı vuruşlar arasındaki aralıklarla ölçüyor, vuruşların sıklığına göre saatin kaç olduğunu tahmin edebiliyordum. Kapı eğer gündüz vakti arka arkaya çarpıyorsa saat

neredeysse 9 olmuş demektir. İşe gidiş saatleri geçtikten sonra vuruşlar biraz seyrekleşir ama akşam vakti 6-7 gibi yeniden kısa aralıklarla birbirini takip ederdi. Hafta sonunda ise gün boyu belirsiz bir tempoda devam eder, pazar günleri cumartesilere göre daha sakin geçerdi. Bir tek geceleri hiç beklenmedik zamanlarda vurulur, o da zıplayarak uyanmama neden olurdu.

Gözlerimi ovuştururken “Be mübarekler, hiç olmazsa gece vakti şu kapıyı vurmayın!” diye söyleniyordum. Tabii ki benim söylenmemle ne insanlar duruyordu ne de kapı susuyordu. Oysa bu sefer komşuların bir günahı yoktu. Bunu anlamak için perdeyi biraz aralamam yeterliydi. Gökyüzü masmavi parlıyor, insanların acelesi arabalarınınkine karışıyordu. Bu yetmezmiş gibi telefonumda da 8:57 ve 11 cevapsız çağrı yazıyor ve bebekler gibi uyuduğumu sayısal bir acımasızlıkla haber veriyordu.

Leyla’nın yedi kere araması normaldi de geri kalan çağrılarının hepsinin Hocadan olması pek hayra alamet değildi. Kesin ofiste göremeyince çıldırması, sinir krizleri arasında telefona sarılmıştı. Hemen giyinip çıkmam gerekiyordu. Neyse ki giyinirken çok düşünenlerden değildim. Sonuçta 18 yaşına kadar tek tip giyinerek büyümüş bir neslin neferlerinden biriydim. Okuma yazma öğrendiğim sene aynı şeyleri giyerek yıllar geçirilebileceğini de öğrenmiştim. 7-11 yaş arasını beyaz yakalı koyu mavi bir önlük, 12-18 yaş arasını ise beyaz gömlek, gri pantolon ve V yaka lacivert bir kazakla geçirdikten sonra giyinirken neyi ne kadar düşünebilirdim?

Beyaz gömleklerimden birini hızlıca askısından çekip dün, dün- den önceki gün ve ondan önceki gün üstümde olan gri pantolonu giydim. Gömlekten boşalan askı sallanmaya devam ediyorken V yaka kazağını çoktan üstüme geçirmiş, yakalarımı kazağın dışına çıkarmıştım. Aynadan ürkekçe bakan gözlerim de olmasa her şey tamamdı. Korkaklığım dün geceki adamı yalanlarcasına dik dik bana bakıyor, şakağıma dayanmış bir silah kadar tedirgin ediyordu. Bakışlarımı aynadan söküp almayı istiyor ama beceremiyordum. Bazen kendi gözlerinin içine bakmak başkalarınınkine bakmaktan daha zordu. Gözlerim, kendimle yüzleşme vaktinin geldiğini söyledikçe içim daralıyordu. Zaman daralıyordu. Odadan dışarı adımımı atmadan önce seçimimi yapmalıyım; ya dün geceyi

unutacak ya da bugün her şeye yeniden başlayacaktım. Ne var ki dün gece, hayatta bir kere yaşanacak olan, yaşandı mı da unutulmayacak olanlardandı.

¶

Dışarıda görüntü itibariyle yazdan kalma bir gün vardı. Birkaç bulut dışında gökyüzü ıslıl ıslıldı. Rüzgârsa buz kesigi esiyor, naneli sakızla soğuk su karışımı serin bir ferahlığı insanın iliklerine kadar üflüyordu. Paltomun yakalarının arasına saklanmış, otobüs durağına doğru yürüyordum. Köşeyi dönene kadar karşımdan esen rüzgâr, köşeyi döndüğümde arkamdan esince “Benim hayatım da aynen böyle olacak,” diye düşündüm. Bugün bu dönüşlerden birini yapacak ve rüzgârı arkama alacaktım. Durağa yaklaştığımda rüzgâr aklımdan geçenleri okumuş gibi arkamdan daha güçlü ittiriyor, sanki bir an önce onun gibi hızlı esebilmem için yüreklendiriyordu.

Durakta, maaş günü bankaların önünde uzayıp giden kuyrukların bir benzeri oluşmuştu. Kadınla erkekli kalabalıkta kimse kimseyle konuşmuyor, herkes somurtkan yüzlerini yanındakine göstermekten çekinir gibi önüne bakıyordu. Gürültüyle yaklaşan otobüs bile dikkatlerini çekmeyi başaramadı. Otobüs, durağın tam önüne gelip durana kadar oldukları yerde öylece kaldılar. Hareket etmeye başladıklarında ise halleri daha da acınasıydı. Toplama kampına gider gibi ayaklarını sürüye sürüye otobüse biniyor, ölü gözlerle camdan dışarıyı seyrediyorlardı.

Bense onlarla aynı otobüse binip binmemekte tereddütlüydüm. Akordeon şeklindeki kapıdan içeri adımımı atmaya korkuyor, binince ya onlar gibi yaşayan bir ölüye dönüşürsem diye düşünüyordum. Neyse ki o sırada yoldan bir dolmuş geçti de hayatım kurtulmuş oldu. Dolmuşçu, arkasından Azrail’in elinden kaçır gibi koştuğumu görünce az ötede durdu ve tıslayarak açılan kapıdan benimle beraber bir adamı daha aldı.

Adam, arkada boş yer olmasına rağmen tereddütsüzce öne yönelip şoförün arkasına oturdu. Tam bir işgüzar! Arkada rahat rahat oturmak varken bir insan neden öne geçip dolmuştaki para trafiğine dâhil olurdu ki? Zira adam halinden epeyce memnun gözükü-

yor; önden arkaya, arkadan öne gelen bozuklukları gocunmadan sahiplerine ulaştırmaya çabalıyordu. Evet, evet. Gerçekten katıksız bir işgüzarı. Bir kez daha önyargım son kararımdı. Oysa hemen yanında oturan adamın mecburiyetten önde oturduğu belliydi. Keline doğru taradığı seyrek saçlarının rüzgârdan birbirine karıştığını fark etmediği gibi para uzatmak için omzuna dokunan elleri de fark etmiyor gibi davranıyordu. Düşük omuzları ve kambur sırtıyla huzurlu bir donuklukla oturuyor, arkasından “Pardon, acaba?” diye seslenenleri duymazdan geliyordu. Onun arkasındaki kadınsa tam aksine oturduğu yerde bir türlü huzur bulamıyor, korktuğu bir şeyler varmış gibi yan gözlerle etrafı kolaçan edip duruyordu. Aksi gibi, hemen yanında dikilen liseli kız eteğinin belini kıvrırmak için çırpındıkça kadının topuzuna çarparak onu iyice tedirgin ediyor, kendi de benim yanımda oturan adamdan tedirgin olur gibi arada bir arkasına dönüp bizim tarafı kontrol ediyordu. Kızın şansına birkaç dakika sonra adam indi de benim şanssızlığıma ayakta duranların ikisi birden ondan boşalan yere sıgıştı.

Yanıma oturan adamın ayakkabıları delikli paralar gibiydi. Hem delikli hem eski. Sağ tekin dikişleri kendini iyice bırakmış, ayakkabının üstüyle kenarını birleştiren yer çorabın rengini gösterecek kadar açılmıştı. Parmakların ayakla birleştiği kısım çok yürümekten kıvrılıp bükülmüş, başparmakları ayakkabının ucunda belirgin çıkıntılar yapmıştı. Buna rağmen sahibinin ayakkabıyı yaşatmak için hâlâ çaba harcadığı belli oluyor, yepyeni duran bağcıklar ve yeni cilalanmış gibi parlayan derisi durumu daha da garibanlaştırıyordu. Yandan gördüğüm yüzüye ayakkabılarının kötü çıkmış bir fotokopisi gibiydi. En az sağ teki kadar yıpranmış, göz kenarları çizgi çizgi olurken kaşlarının bulunduğu yerde derin çukurlar oluşmuştu. Sıkıp bıraktığı çenesi, hesap yapar gibi oynattığı ellerinden boşa bu kadar yıpranmadığını görmek zor değildi. Derinde samimi olanlar gibi kendi dünyasında geziniyor, dış dünyayla zerre ilgilenmiyordu.

Dışardakilerse zaten ondan habersiz kendi gününü yaşıyordu. Kimi dükkân camlarını siliyor, kimi park yerlerine müşteri arıyordu. Kimi kendileri kadar hızlı olamayışlarına sinirlenir gibi çocuklarını çekiştirerek koşturuyor, kimi ise sadece duruyordu. Ama duranlar da bir iş yapıyormuş gibi bakıyordu, çünkü durmak

yasak olmuştı. Kimse durmayı kendine yakıştıramıyor, durmak zorunda kalınca çileden çıkıyordu. Sanki herkes her an bir şey yapmak, bir yere varmak zorundaydı.

Dolmuşçu da onlardan biriydi. Sıkışıp kalmış trafikte durmayı gururuna yediremiyor, kar kış demeden sonuna kadar indirdiği camından canlı cansız her şeye laf atıyordu. Duran arabalara durdukları için kızıyor, ilerlemeye çalışanlara “Bir akıllı sizsiniz!” diye bağıırıyordu. O sırada dolmuşa el eden birine, “Yer yok, görmüyor musun?” diye çıkıştı; el etmeyip yürüyenlerdense hincını, “Bu soğukta iki kuruşlarına kıyamıyor bunlar da!” diye söylenerek aldı. Ama karşıdan karşıya koştururken dolmuşa çarpan kızla iyice çileden çıktı. Yarı beline kadar camdan sarkarak “Yeni cılalattık ulan arabayı! Binince ayrı, binmeyince ayrı zarar veriyor-sunuz!”la başlayıp kız gözden kayboluncaya kadar durmadı. Canından can koparılmıştan beterdi. Dakikalardır akmıyor diye öfkelenildiği trafiğin hareketlenmesi bile sakinlemesine yetmedi. Hâlâ kendi kendine, bir “Allahım, sen sabır ver Yarabbim!” deyip, bir “Allah topunuzun belasını versin!” diyordu. Sanki iki semt arasında değil de, duayla beddua arasında gidip geliyordu.

Kaldırım kenarından havlayan köpeklere bile iki çift laf ettikten sonra bir laf etmediği biz kalmıştık ama neyse ki bize bulaşmak-tansa radyoyu açtı. Radyoda hüzünlü bir türkü çalıyordu. Yumuşacık bir ses “Gel otur yanıma hallerimi söyleyeyim, halimden bilmiyor ben o yâri neyleyim?” diye dert yaniyor, her yakınışında dolmuşu biraz daha ele geçiriyordu. Nakarattan sonra dolmuşun havası iyice değişmişti. Ses, “Kimseler yanmasın, anam yansın derdime,” derken ki kafa sallayışlarından dolmuşakilerden kimin annesinin hayatta olduğunu kimin öksüz kaldığını, hatta kimlerin anne olup kimlerin olmadığını bile söyleyebilirdim. “Ölüm var da, şu dünyada zulüm var,” dediğindeyse kimlerin öbür dünyadan korktuğunu, kimlerinse bu dünyada çektiğini tahmin etmek zor değildi. Eşlik etmeye devam edenler zulüm görenler, ne bu dünyadan ne de öbüründen bir şey bekleyenlerdi. Eşlik etmeyi bırakıp “Allah rahmet eylesin,” diyenlerse hâlâ inancını kaybetmemiş; bu dünyanın acısının öbür dünyada çıkacağını, bu dünyanın acısını öbür dünyada çıkaracağını düşünenlerdi. Yanımdaki ise ya her iki dünyaya birden inananlardan ya da ikisine de inanmayıp

arapta kalanlardandı. Hem türküyü sonuna kadar söyleyip hem de sonra derin derin “Allah rahmet eylesin,” diye iç çekti.

Hangi taraftan olduğunu anlamak için ondan yana baktım. Gözlerini görsem her şeyi bir çırpıda çözecekmişim gibi hissediyordum. Ama gözleri yarı kapalı oturuyordu. Belli ki türküyle beraber uzaklara gitmiş, gittiği yerde oyalanıyordu. Ne var ki ona baktığımı hissetmiş gibi birden bana dönüp baktı. Utanarak “Hem rahmet okuyup hem şarkı söylemek bizden başka kimde vardır diye düşünüyorken dalmışım. Kusura bakmayın,” dedim. “Bizden başka kimlerin Neşet Ertaş’ı varsa onlarda vardır herhalde,” diye karşılık verdi. Soğuktan buharlaşan nefesinden rahatsız olmuş gibi gözlerini kısarken “Adı üstünde; neşe, ter, taş. Bizden başka hangi memlekette bu üçü bir arada bulunabilir ki?” diye ekledi.

Ben görüntüsüyle sözünün arasındaki uçurumdan düşüyorken, o çoktan gözünü kapatıp yeniden kendi dünyasına dönmüştü. Ne iş yaptığını merak ediyor; sözünü düşünerek yaptığım tahminler kılığına bol gelirken kılığına göre yaptıklarım sözünün yanında az kalıyordu. Kapalı gözlerinin mahremiyetini delme pahasına koluna dokundum. Merakım görgü kurallarına ağır basmıştı. Gözlerini yine şaşkınlıkla açıp “Bu sefer ne düşünüyordun?” der gibi göz kırptı. Çekinerek de olsa “Mesleğinizi sorabilir miyim acaba?” dedim. “Türkçe öğretmeniyim güya da 2 yıldır atama bekliyorum,” diye cevap verdi. Aramıza mesleği varken işi olmayanların çaresizliği sinmişken dolmuş kampüse girince söz ve yol aynı anda bitti.

Okul girişindeki dijital tabela 10:35’i ve 2 santigrat dereceyi gösteriyordu. Kapıyla fakülte arasında işleyen servisi beş dakikayla kaçırmıştım. Bir sonraki için yarım saat kadar beklemem gerekiyor ama rüzgâr bunun iyi bir fikir olmadığını söylemek ister gibi içime işleyerek esiyordu. Fakülteye kadar yürümekle bir sonraki servisi beklemek arasında gidip gelirken olduğum yerde duruyordum. Yoldan geçen taksilerse kafamı daha da karıştırıyordu ama ne taksi parasına kıyabiliyor ne de öbür türlüüne karar

verebiliyordum. Hızla yanımdan geçtikten sonra aniden duran Audi olmasa daha uzun süre de karar veremezdim.

Az ileride son model bir Audi kenara çekip ona doğru yürümem için el etmişti. Daveti bekletmek istemezmiş gibi arabaya koşar adım gidiyordum. Hem soğuktan hem de taksi parasından kurtulmuştum. Ne kadar teşekkür etsem azdı. Azdı? Teşekkür? Arabada-kinin Aslı olduğunu görünce teşekkür faslı manasızlaşmıştı. Selam bile vermeden binip “Kız, bu araba da nereden çıktı?” diye sordum. “Babamın,” diyecek diye bekliyordum. “Bir arkadaşın,” da diyebilirdi. Amcasının ya da başka birinin, onun dışında herhangi birinin de olabilirdi. Ama o “Beğendin mi?” diye cevap verdi. Meraktan içim içimi yiyordu. Bu kızla bu arabanın bir araya gelmesi benimle Kraliçe Elizabeth’in 5 çayı içmesinden daha imkânsızdı. “Aslı, bunu kim beğenmez? Yakıyor!” dedikten sonra şansımı bir kez daha denedim. “Senin Vosvos’a n’oldu?” Arabanın içinde geçirdiğim her saniye merakımı daha da arttırıyor, Audi’yle şoförü arasındaki uyuşmazlık gittikçe büyüyordu. İçinde alet çantası saklanabilecek kadar kabarık, kıvrıcık saçlarını sallayarak “Onu sattım Eser, ya... Üstüne biraz para koyup bunu aldım,” dediğindeyse merakımı zor gizleyip ne diyeceğimi bilemedim. Aklımdan “Biraz mı? Bunu mu? Sen mi? Ne zaman? Hangi parayla?” gibi şeyler sormak geçti ama hiçbirini sormadan sustum. O ise içimden geçenleri bilir gibi radyoyu gösterip “Bak, seninki!” dedi ve arabanın içi birden ”You know that I’m no good!” diyen kadının sesiyle doldu.

Aynı cümle arabanın içinde tekrar edip durdukça kendimden utanıyordum. İçimdeki kötü, dün Nurettin’i, bugün Aslı’yı hazmedememiş, en sonunda kendini ele vermişti. Olmayan kravatımı gevşetmek ister gibi gömleğin yakalarını çekiştiriyor, bir parmak araladığım camdan hava almaya çalışıyordum. Radyonun sesini kısıp “İyi misin?” diye sorunca uygunsuz bir anda basılmış gibi telaşlandım. Hayatımda ilk defa gülmüş kadar beceriksiz bir gülümsemeyle “İyiyim canım, neden kıstın?” dedim ve moralim radyonun sesine bağlıymış gibi müziği öncekinden de çok açtım. İç sesimi kendimin bile duyamayacağı kadar bastırmalıydım.

Şarkı tüm kıskançlık ve çekememezliğini yüzüme vurmaya devam ederken Mimarlık Fakültesinin önüne geldik. İnmeden önce “Güle güle kullan,” gibisinden bir şeyler demem gerektiğini biliyor, içimden “Aslıcım, hayırlı olsun. Canım, kazasız belasız kullan. Güzelim, daha iyileri olsun inşallah,” diye prova yapıyordum. Tam da bu yüzden ağzımdan bunların yerine “Aslı, bu kadar parayı nereden buldun Allah aşkına?” sorusu çıkınca dediğime de duyduğuma da inanamadım. İşte şimdi yanmıştım! Psikolog olgunluğunu koruyup çocukluğuma dönmek isteyebilir ya da “Çekemedin mi şekerim? N’oldu, yakıştıramadın mı? Gözün mü kaldı?” diyerek beni yerin dibine sokabilirdi. Şakaya vurmaktan başka çarem yoktu. Ne derse desin gülüp geçecek, durumun ciddiyetini şakayla seyreletecektim. “Eser, sen,” diye konuşmaya başladığında olabildiğince gerçekçi gülmek için çoktan hazırdım. “Sen hiç” diye devam edince de sonrasının “utanmıyor musun?” diye geleceğini düşünerek hazırladığım kahkahayı gürültüyle attım. Ama o, “Okul bültenini okumuyor musun?” diye devam edince yersiz kahkahalarım havada asılı kaldı. Bunun üstüne bir kez daha “Eser, sen iyi misin?” dedi. Bunu fırsat bilip hemen “Of Aslı!” diye çıkıştım. “Bindiğimden beri iyi misin, iyi misin? Meslek deformasyonu dedikleri bu mu yahu?”

Şimdi dakikalardır zıvalayan ben değil de oymuş gibi mahcup mahcup açıklama yapıyor, “Ay kusura bakma ya... Tam psikolog oldum, değil mi?” diye hayıflanıyordu. “Yok canım, ne kusuru? Aıştım Leyla’dan,” dedim. Rahat bir nefes almıştım. “E bülten diyordun?” diye devam ettim. “Bizim merkez, geçen ayın sayısında çıktı ya onu diyecektim,” dedi. “Ne merkezi?” diye sordum. “Ay Leyla, sana hiç anlatmadı mı?” diye şaşırınca işte şimdi tam oldu diye düşündüm. “Geçen yıl bölümden üç arkadaş psikolojik danışmanlık merkezi kurduk biz,” derken bir yandan arabanın direksiyonunu okşuyor, bir yandan da “Hatta Leyla’ya da gel katıl bize dedik de o pek oralı olmadı. Galiba altından kalkabileceğimize pek ihtimal vermiyordu,” diye anlatmaya devam ediyordu.

O anlattıkça Aslı’ya olan hasedimin yerini Leyla’ya olan öfkem alıyor, bundan bana hiç bahsetmemiş olmasına inanamıyordum. Allah bilir bütün bu konuşmaların olduğu gün sekiz kere konuşmuş, beş kere mesajlaşmıştık. Ama hanımefendi, bunu anlatacak

kadar önemli bulmamış, “Aslılar bana bugün şöyle bir şey önerdiler,” demek yerine muhtemelen ya hiç tanımadığım birilerinden bahsetmiş ya da onu aramıyorum diye başımın etini yemişti.

Aslı tüm hikâyeyi anlatıp bitirince “Aslıcım, çok sevindim. İşin de araban da hayırlı olsun,” dedim. Boğazıma takıla takıla çıkan kelimelerin acısı hâlâ içimdeyken telefonum çaldı. Leyla’ydı. Ekranı Aslı’ya çevirip “Müsaadenle,” dedim. Acelemin gerçek sebebinden habersiz, “Bekletme sen sevgilini, benden de selam söyle,” dediğinde çoktan arabadan inmiş, telefondakine hava kadar soğuk bir “Merhaba,” demiştim.

¶

“Merhaba.”

“Eser, neredesin sen kaç saattir Allah aşkına?”

“Uyuyakalmışım.”

Uykunun bile hesabını verir olduk.

“E uyanınca niye aramıyorsun? Çok merak ettim seni!”

“Fırsat olmadı.”

Aaa, olur mu? Arayacaksın Eser! Uyumadan ara, uyanınca ara, acıkınca ara, susayınca ara, işeyince ara, işemeyince yine ara.

“Fırsat olmadı ne demek?”

“İşte fırsat olmadı, fırsat olmadı demek!”

“Otobüste de mi fırsat olmadı?”

“Dolmuşa bindim.”

“Ne?”

“Otobüse değil dolmuşa bindim.”

"Ay her neye bindiysen canım."

"Aradığında biz de tam senden bahsediyorduk."

"Biz kim?"

"Aslı'yla ben."

"Hım, Aslı'yla sohbet etmeye fırsat oldu yani?"

"Okula bıraktı beni sağ olsun."

"Allah Allah, beraber ne işiniz vardı sabah sabah?"

"Of Leyla! Ne işimiz olacak? Kampüsün girişinde karşılaştık. Audi almış, biliyor muydun?"

Asıl konumuza gelelim artık.

"E çok oluyor, sana söylememiş miydim?"

"Söylememiştin. Aslı'nın anlattıklarına göre tek söylemediğin de bu değilmiş zaten."

Haydi bakalım! Görelim neler diyeceksin.

"Bu ne demek Eser? Ne demeye çalışıyorsun?"

"Aslıların iş kurduğunu bana neden söylemedin demeye çalışıyorum Leyla. Böyle bir fırsatı nasıl kaçırdın demeye çalışıyorum."

Nasıl bu kadar kör olabildin demeye çalışıyorum!

"E, seninle bunu konuşmuştuk ya Eser. Riske girme diyen sendin."

"Ben mi?"

"Evet, sen. Geçen yılbaşı mı neydi hatta? Hatırlıyorum bir ofis tuttular, iş kuruyorlar diye anlattığımı. Bana da sordular demiştim, sen de böyle işler belli olmaz demiştin."

"Dememiştin Leyla! Ben de dememiştim!"

Al işte. Kendi hatalarının faturasını bana çıkart yine! At, at. Tüm suçları bana at.

"Ay aman neyse canım, nereden çıktı şimdi bunlar? Neyi tartışıyoruz yani?"

"Seni tartışıyoruz."

"Beni mi?"

"Leyla, sen niye böylesin?"

Niye hep en önemli şeyleri kaçırıp saçma sapan şeylerin peşinde koşuyorsun?

"Nasılmışım?"

"Böyle işte."

"Eser, sen iyi misin?"

"İyiyim."

Bugün de herkes bunu soruyor!

"Emin misin? "

"İyiyim, Leyla!"

Hem de uzun zamandır hiç olmadığım kadar.

"Pek öyle gelmiyor bana da..."

"Leyla, bu akşam boş musun?"

"Ne demek boş musun? Eser, bu akşam annemlerle yemek yiyecektik hatırlamıyor musun?"

"..."

Maalesef hatırlıyorum.

"Her zamanki gibi unuttun değil mi?"

"Yemeği iptal edelim Leyla."

"Nasıl? Niye?"

"Seninle konuşmamız lazım Leyla."
Yolcu yolunda gerek Leyla.

"Annemlere ne diyeyim Eser? Kaç hafta önce ayarladık bu yemeği?"

"Bilmiyorum, uydur işte bir şeyler."
Kızım 3 senedir her şeyi gizli saklı yaşıyoruz, bugün mü tuttu dürüstlüğü?"

"Ne gibi şeyler? Eser bu ara kendinde değil diyeyim mi mesela? Ya da Eser Efendi'nin keyfi yokmuş? Ya da Eser Beyler bugün yalnız kalmak istiyormuş?"

"Yapma Leyla!"
İşine gelmedi mi nasıl sivri dilli oluyorsun!

"Sen yapma Eser, kendine gel. Ne bu tavırlar?"

"Tavır filan yok Leyla."
Yıllardır senin yaptıklarının yanında bu da tavır mı?

"O halde akşam 8:00'de bizde ol. "

"Hayır."

"Ne demek hayır Eser? Kadın bir sürü hazırlık yaptı!"

"Leyla, uzatmasak?"

"Annemlerle beni papaz edeceksin yani illa?"

"E hastalanmış de. Hocası bırakmamış de. Diyecek laf mı bulamıyorsun?"

Sen işini bilirsin Leyla.

"Akşam görüşmeyelim de ne dersen de diyorsun yani?"

"Hayır, ikimiz görüşelim diyorum."

"Annemlerle görüşmekten bahsediyorum Eser, anlamıyormuş gibi yapma."

"Neyse Leyla, tamam mı?"
Amma uzattın be Leyla!

"İyi, tamam. Bakalım ne çıkacak bunun altından?"

"Akşama doğru ararım seni."

"Tamam."

"Tamam, hoşça kal."

"Hoşça kal? İyi, sen de hoşça kal."

Aslı'dan ayrıldığımdan beri içimde yükselen öfke Leyla'nın sesini duyduktan sonra daha da güçlenmişti. Hocayla olan hesabımı bir göreyim, sıra ona gelecek, ikisiyle olan ilişkim de bugün bitecekti. Ne var ki daha Hocayla olanı bile nasıl bitireceğimi bilmiyordum ve ilk sorunu çözmeden ikincisine geçemezdim.

Güvenlikten Mehmet ağabeyle karşılaştığımda kafamda Hoca, üstümde de onu görecektim olmanın gerginliği vardı. Mehmet ağabey, "Neredesin sen? Hoca sabahtan beri seni sorduruyor!!!" deyince ünlemle kafama vurmuş gibi hissettim. Yine de sakince "Evet abi, geç kaldım biraz," deyip "Niye yalnızsın? Hüseyin abi yok mu bugün?" diye devam ettim. Yarasına basmıştım. Kafasını sağa sola sallayıp Hüseyin ağabeye saygılarını amiyane bir lisanla dile getirdikten sonra "Yok, öğleden sonra gelecekmiş. Oğuz'un askerlik başvurusu mu ne varmış, onu götürüp getirecekmiş," dedi. "Oğuz mu? E, kendi gitseymiş ya abi. Askere gidecek yaşa gelmiş herifi Hüseyin abi niye taşıyor?" diye sordum. Bu sorumla daha da sinirlenebilecekken birden yüzüne acır gibi bir hal geldi. Sesini alçaltarak "Öyle de çocuk küçükken hep hastaydı. O günlerden kalma Hüseyin'de bu üstüne titreme huyu. Tek çocuk da olunca..." diye anlatmaya başladı ve bir anda zıncı diye durdu. "Oğlum, sana ne Hüseyin'den Oğuz'dan! Hoca, seni bekliyor. Ne oyalanıyorsun hâlâ!" derken Hoca'nın vekiliymiş gibi parladı. Merdivenlere doğru birkaç adım atıp "Sen önden attın fırçayı. Hoca'nın bir tek cila

çekmesi kaldı,” dedim. Arkamdan “Hâlâ laf yetiştiriyor,” diye yarı ciddi yarı şaka yollu söyleniyorken tırabzanların aralığından Hocanın kapısının açık olduğunu gördüm.

Yukarı doğru çıktıkça ofisin görüntüsü basamak basamak tamamlandı. Sandalyenin ayakları, sehpanın üstündeki çiçekler ve üst üste dizili kitaplardan sonra Hocanın geniş gövdesi belirdi. Her zamanki gibi kulağının arkasına yerleştirdiği kalemiyle masasına eğilmiş, yarı büküm bir halde çizimleri inceliyordu. Arada bir kulağının arkasındaki kalemi alıp kâğıda kısa çizikler atıyor, sonra durup hiç kıpırdamadan kâğıda bakmaya devam ediyordu. Her hareketiyle dışarıda ıskaladığım bir hayat olduğuna daha çok inanmıştım. İstifa kararında sonuna kadar haklıydım. Buna rağmen bir türlü gözümü karartıp kapısını tıklatamıyordum. Oysa beni görür görmez konuşmama zaten fırsat bırakmayacak, ya önündeki çizimle ilgili bir şeyler soracak ya da “Ben şuna bakarken sen de şunu yapiver,” diye iş buyuracaktı. Nihayetinde bugüne kadar başka türlü hiç olmamıştı. Gerçi hiçbir gün de bugün gibi olmamış, Hocanın karşısına daha önce hiç “Ben ayrılıyorum,” demek için çıkmamıştım. En sonunda bundan cesaret alarak daha fazla beklemeden kapıyı tıklattım.

“Hocam, günaydın!”

Sesimdeki cesaret beni şaşırtmıştı. Fakat sadece beni şaşırtmıştı. Çünkü aldığım karşılık gözlerini işinden ayırmadan denem soğuk bir “Günaydın”dan başka bir şey olmadı. Yine de geri adım atmamaya kararlıydım. Her zamanki hali diye düşündüm. Hatta belki tam o sırada “Zahmet ettin. Hiç gelmeseydin,” demeseydi derdimi anlatmaya başlayacak, birkaç dakika içinde kendimi büyük bir yükten kurtarmış olacaktım. Oysa bunu duymamla nasıl devam edeceğimi bilemeyerek sustum. Söze nereden başlayacağımı bulmak için çırpınıyor, cümleleri aklımda evirip çeviriyordum. Sessizlik, durmaksızın düzeltilen bir yazı olmuştu. Söyleyemediğim kelimelerin yerini değiştiriyor, kiminin altını kiminin üstünü çizip yerlerine yenilerini koyuyordum.

En sonunda koşarak suya atlamış gibi “Hocam, sizinle bir şey konuşmak istiyordum,” dedim. Sırılsıklamdım. Avuçlarımdaki teri

paltomun kenarlarına silerken “Geç kaldığım için özür dilerim ama sizinle konuşmak istediğim,” diye devam ettim. Fakat Hoca “Aması maması yok! İki saattir Allah’ın belası projeyle tek başıma uğraşıyorum!” diye kükreyince bakışlarımı halıya kaçırdım. Bu sefer ne içimden ne dışımdan konuşuyor, hiçbir şey düşünmeden gözlerimle halıdaki desenlerde turluyordum. İkinci tura dönmüşken “Çizimlerini getir de dün yaptıklarını bir görelim,” deyince yarıştan çekilerek turu yarıda bıraktım. Çıkmak isteyen kelimelerin yolunu açmak ister gibi kesik kesik öksürdüm ve ellerimi iki yana açarak, “Çizim filan yok. Yapamadım,” dedim. Cevabımla ensesine doğru kızarmaya başladı. Artık iyice kıpkırmızı olduğunda ne diyeceğini duymak için sabırsızlanıyordum. Deliye dönmesi işime yarayacak, bana saydırmaya başladığı an onunla daha fazla çalışamayacağımı söyleyip işin içinden çıkacaktım. Fakat o, her zamankinden bile duyusuz bir tonla “Anlıyorum,” dedi.

Bu beklenmedik tepkisi, daha doğrusu tepkisizliğine kanacak değildim. Kimilerinin öfkesi gibi onun da sakinliğinin geçici olduğunu biliyordum. Sahte yumuşaklıklarına aldanmayacak, daha fazla uzatmadan diyeceğimi diyecektim. “Aslında ben ayrılmak istiyorum,” dediğimde yine sakince “Bence de doğrusu bu,” diye karşılık verince rol yaptığına tamamen emindim. Patlamadan önce güç toplayan bir yanardağ gibi patlayacağı anı mı kolluyordu, çözemi-yordum ama hazır ihtiyacım olan cevabı almışken patlamasını beklemeye de niyetim yoktu. Oysa patlama beklemeye mahal vermeyecek kadar yakındı ve “Tamam, o zaman ben ilişik kesme işlemlerini başlatayım,” dememle Hocadan bir anda lavlar fışkırdı. “İlişik kesmek mi? Lan, dalga mı geçiyorsun sen benle?” diyerek deliriyor, etrafa tükürükler saçarak ağza alınmayacak şeyler söylüyordu. Söylenmeyecek ne kadar şey varsa söyledikten sonra ancak sakinleyebildi. “Yani, şimdi sen dönemin en yoğun zamanında okulu mu bırakmaktan bahsediyorsun?” derken sesi daha az tehditkâr çıkıyordu. Masanın hemen yanındaki sandalyeyi gösterip “Geç, geç otur şuraya da adam gibi anlat derdini,” dediğindeyse kendi de pencerenin önündeki koltuğa oturmuş, başı ağrıyor gibi parmaklarının ucuyla alnını ovuşturuyordu. Alnı buruş buruş olduğunda hâlâ tek kelime edememiştim. Aklımdaki fikirlerden hiçbirini söyleyemezdim ve onlar dışında başka fikrim yoktu. Okuldan şikâyetçi olsam şöyle der, maaş az diye sızlansam böyle

der diye düşünerek boşlukta salınıyordum. En sonunda benden hayır gelmeyeceğini anlayıp teker teker kendi sordu.

"Öğrencilerle bir problem mi oldu?"

"Yok, Hocam."

"Maaşlar geç yattı diye mi?"

"Yok, yatırdılar zaten birkaç gün önce. "
Yatırdığınız da para olsa..."

"Barışla mı anlaşamıyorsunuz?"

"Yok, Hocam. Barış canavar gibi."
O enayi de bir gün benim gibi uyanacak.

"Benden mi bir şikâyetin var?"

"Estağfurullah Hocam."
Senin varlığın şikâyet be adam!

"Ulan hergele, rahat mı battı o zaman?"

"..."

Ne rahat! Ne rahat!

"Cevap versene oğlum!"

"..."

Verecek bir cevap bulsam vereceğim de...

"Oğlum, neden ayrılmak istediğini bilmiyor musun?"

"Hocam, şey..."

"Evet?"

"Hocam, ben..."

"Evet, sen?"

"Ben... Ben askere gitmek istiyorum!"

Ulan senden kurtulmak için nereye geldi ha laf!

"Askere mi? Nereden çıktı oğlum durduk yere askerlik?"

"Yaşım geldi Hocam."

Mehmet ağabey sağ olsun.

"Bugün mü geldi yaşın, hıyar?"

"..."

Yaşım değil, aklım başıma geldi bugün!

"Dönemin ortasında karşıma dikilip ben ayrılacağım diyorsun, mazeret olarak da bunu mu gösteriyorsun?"

"Ertelemek istemiyorum daha fazla."

Sana bir de mazeret mi beğendireceğiz Hoca?

"Neden? Bekleyen mi var?"

"Evet."

Bekleyen çok şey var da şimdi sana onları mı anlatayım?

"Kim? Leyla mı?"

"..."

Oh, bir Leyla eksikti. Onu da karıştırdın, tam oldu.

"Eser?"

"Evet, Hocam. Leyla ile..."

Leyla ile ne yapıldı o saatten sonra?

"Leyla ile ne? Evlenecek misiniz?"

"Evet, Hocam. Evleneceğiz."

Ayrılacağım kızla evlendirttin ya Hoca, helal sana!

"Sonra ne olacak?"

"Neden sonra?"

Hala neyi soruyorsun be adam?

"Evlendikten sonra?"

"Evlendikten sonra mı?"

"Lan soruma soruyla cevap vermesene!"

"Anlamadım ki Hocam ne sorduğunuzu."

Ne çok soracağın varmış be Hoca!

"Evlendikten sonra nasıl doyuracaksın karnını onu soruyorum."

"Bir şirkete filan girerim herhalde. Özelde çalışan arkadaşlar yardım eder, bulurum bir iş."

Vay, bunca zaman bir kere ne yaptığımı merak etmemişken babacan tavırlar, ha?

"Nah bulursun. Lan benim verdiğim işe dayanamıyorsun, özel sektörde nasıl tutunacaksın?"

Oh, maşallah! Saydır, saydır. Çekinme, buldun fırsatını kaçırma!

"Hallederim diye düşünüyorum."

"Seni yerler oğlum, çıtır çıtır yerler seni orada."

"Denemekten zarar gelmez Hocam."

Sen sanki başka bir şey yapıyorsun burada? Kan emici, köle avcısı!

"Deneyip göreyim, kaderim neyse çekerim mi diyorsun?"

"Evet, tabii."

Her dediğine evet dersem beni azat eder misin Hoca?

"Kader, insanın kendidir Eser."

"Evet, haklısınız."

Ooo, beylik laflar. Ne etkilendim, ne etkilendim!

"Biliyorsun yani böyle olduğunu?"

"Evet."

"Bu genç yaşımda fark ettin bunu demek?"

"Evet, sayenizde."

Sayende Hanya'yı da Konya'yı da gördüm.

"Sayenizde ne demek lan? Dalga mı geçiyorsun benimle?"

"Estağfurullah Hocam."

Of bitirsek artık bu muhabbeti. Halletsek işimizi.

"Lan estağfurullah diye diye ettin ağzıma... Tövbe tövbe..."

"Ne diyorsunuz Hocam?"

"Ne dediğim belli değil mi lan? Dönemin ortasında bırakıp gide ben ne diyeyim? Cehenneme... La havle! La havle!"

"Tamam mı o zaman Hocam?"

"Hay Allahım ya! Yarın hemen gidip "Yaylalar" diye koşmaya mı başlayacaksın oğlum?"

"Yok, ondan değil de ilişik kesmek..."

Geç sen dalganı geç, göreceğiz kim koşacak kim duracak.

"Hay, senin ilişigine..."

"İşlemler filan uzun sürer diye şey ediyorum. Okuldaki işler var, şube var sonra."

Senden bir an önce kurtulmak istiyorum be adam, anlamadın mı hâlâ?

"Tabii, şube var. Git şubeye de gör ana..."

"Olmuyor böyle Hocam!"

"Olmuyor olmuyor da asap mı bıraktın adamda?"

"Barış var Hocam. O sizi zorda bırakmaz."

Bari Barış'ın değerini bilsen...

"Ha kendinin zorda bıraktığını biliyorsun yani?"

"Yok, öyle demek istemedim de yani sonrasında, yani ben yokken..."

Leyla bu kadar diretmeyecek valla Hoca.

"Tamam, Eser. Tamam."

"Başka bir asistan alırsınız zaten öbür döneme..."

"Akıl da veriyor, valla bravo!"

"Yok, sizi sakinleştirmek için..."

Konuşsak suç, konuşmasak suç anasını satayım!

"Ulan, önce delirt sonra 'Sakinleştirmek için diyorum,' de."

"Hocam, tamam değil mi?"

"Ulan tamam dedik ya! Git ne halin varsa gör."

"Sağ olun Hocam."

Zor bastırdığım neşemi serbest bırakmak için odadan çıkmayı bekliyordum. Kapıya doğru attığım her adım geri sayımdı. Üüüüç! Ağzım, iki tarafından iple adımlarıma bağlanmış gibi yürüdükçe yüzüme daha çok yayılıyordu. İkiii! Gülümsemem daha da serbestleşmişti. Biiir! İşte şimdi ağzım kulaklarımdaydı.

¶

Eksi on derecede yaka bağır açık gezen veletler gibiydim. Mutluluktan içim ısınmıştı. Duraklara kadar paltomu iliklemeden yürüdüm. Nereye gitmek istediğimi bilmiyordum ama okulda kalmak istemediğim kesindi. Durakların karşısındaki bomboş araziye bakarak, gidebileceğim yerleri düşünüyordum. O sırada yolun öte tarafından benim evin oraya giden dolmuşlardan biri geçti. Birkaç dakikaya okul içindeki turunu tamamlayıp durağa gelecekti. O gelene kadar kararımı vermeli, özgürlüğünün tadını

çıkarmak isteyen ruhumla uykusuzluktan bitap düşmüş bedenim arasında birini seçmeliydim. Ne var ki dolmuş önüme gelip durduğunda hâlâ kararsızdım. Dolmuşçu beni yüreklendirircesine gaz verip bırakıyor, durduk yerde gaz yiyen dolmuştan gitmek istiyormuş da gidemiyormuş gibi homurtular geliyordu. İçerisi de neredeyse tamamen dolmuş, bana özel ayrılmış gibi en arkada bir kişilik yer kalmıştı. Bunu görünce seçimimi evden yana kullanıp bindim.

Son koltuk da dolunca dolmuşçu usulca hareket etti. Tek tük arabanın olduğu kampüste uyuşukça ilerliyor, hareket eden her canlıya korna çalıyordu. Taksi duraklarının önünden geçerken neredeyse duracak kadar yavaşlayıp korna çalışmalarını sıklaştırdı. Taksiyle gitmeyi düşünenlerin aklını çelmek ister gibiydi. Gerçekten de taksi durağına doğru yürüten iki kız kornayı duyunca fikir değiştirerek dolmuşa doğru yürümeye başladı. Tek bir kornayla vazgeçtiklerine göre paraları kısıtlıydı. Dolmuşçu, kızlar yürümeye devam ederken iki kısa bir uzun kornadan ibaret karşılama marşını çalıp arkaya doğru “Beyler yanaşalım biraz!” diye seslendi. Kelimesi kelimesine çevirisi “Kızlara yer verin beyler!”di. Üstelik denileni yaptığımızdan emin olmak için aynadan bakıyor, kızlar oturana kadar hareket etmeyecekmiş gibi ayağı frende bekliyordu. Ben yalancıktan kıpırdanıp oflarken yanımdakilerden ikisi kalkıp kızlara “Buyrun,” dedi.

Şoförün kızlardan birine göz koyduğunu anlamış, hangisini beğenmiş olabileceğini düşünerek göz ucuyla onlardan tarafa bakıyordum. Tek görebildiğim yanımdakinin uzun siyah saçları ve minicik burnu, diğerininse dizlerinin üstünde bitiştiği elleriydi. Bu kadar az veriyle Sherlock Holmes bile hangisinin adamın radarına girdiğine emin olamazdı. Ama yanımdaki yerinden kalkıp cama paralel demirlerden tutuna tutuna şoföre yürüyünce her şey bir anda üstüne ışık tutulmuş gibi aydınlandı. Kızın yaklaştığını gördükçe yüzünde güller açan adam, kız parayı uzatınca “Sizin paranız burada geçmez hanımefendi!” dedi. Bir cümleyle aklından geçenlerin hepsini cümle dolmuşa ilan etmişti. Kızın kıkırdamalarını izlerken aklımdan “Bunlar işi ne ara pişirdi?” diye geçiyordu. “Ulan Eser, bir böyle olamadın!” diye kendi kendime söyleniyor, “Bundan sonra ilk beğendiğim kadına şöyle davranacağım, böyle

konusacağım,” diye kendimce kararlar alıyordum. Kız yerine dönene kadar “Çapkınlık Kuralları Evrensel Bildirgesi”ni yazmıştım ama yerine dönüp de arkadaşına “Osman abi, ablamın eşi,” deyince buruşturup çöpe attım.

Bilip bilmeden kızın hakkında bir sürü senaryo yazdım diye utanarak ondan tarafa bakarken içimden Leyla’yla kavga etmeye başladım. Yıllardır söyleyemediğim ne varsa söylüyor, öfkemi hayalinden çıkarıyordum. Artık ağzımı, daha doğrusu aklımı iyice bozmuşken öte tarafta oturan kız, “Pardon beyefendi, bir sorun mu var acaba?” diye sordu. Yeni uyanmış gibi gözlerimi kırıştırıp “Yoo,” dedim. “Bize bakıyordunuz da...” diye üsteledi. Anlaşılan cevabımdan pek tatmin olmamıştı. “Be-be-ben mi?” diye kekeleydikten sonra birden elinde tuttuğu kitapları görerek “Kitaplara bakıyordum,” dedim. Şansıma, yanımda oturan bunu duyunca şimşekleri üstümden çekecek kadar heyecanlandı. Arkadaşının bakışlarındaki sertliğe aldırmadan aralarından bir tanesini çekip “Bunu mutlaka okumalısınız,” dedi. “İnsana bambaşka ufuklar açıyor,” derken özellikle bulup okumak istediği bir yer varmış gibi sayfalar arasında gidip geliyordu. “Tavsiyenizi dikkate alacağım,” deyince aranmaktan vazgeçip kitabı bana doğru çevirdi.

Kapağı görmemle “Nurettin!” diye çılgılık atmam bir oldu. Kız bunun üstüne heyecanla “Ay tanıyor musunuz yoksa?” diye sordu. Heyecanı daha da artmıştı. Tam “Evet, elbette,” diyecekken frenledim. Az önceki çılgılığı ben atmamışım gibi “Yok, canım,” dedim. “Nereden tanıyayım?” Hayal kırıklığına uğramış bir sesle “Az önce tanıyormuş gibi şey yaptınız da...” dedi. Aklı iyice karışmıştı. Karıştırdığımı toplamak isteyerek “Hım... Yani... Bilirsiniz işte... İnsan sevdiği bir yazarı görünce...” diye zırvalamaya başladım. Ötekilerden biri “Müsait bir yerde!” diye sesleninceye kadar söylenebilecek bütün boş ve anlamsız sözleri tüketmişim ve ancak o zaman kızların birinin merakından, ötekinin de gazabından kurtulmanın bir müsaadelik ve iki basamaklık olduğunu akıl edebildim. Bu sayede, “Müsaadenizle!” deyip dolmuştan düşer gibi inip kendimi sokağa attım.

Kampüste ağır aksak akan hayat, caddede dörtnala koşuyordu. Soğuğa rağmen kafeler sokağa taşmış, sigara dumanları buharlaşan nefeslere karışmıştı. İşportacıların işgal ettiği kaldırımlar; gerçeğinden çok parlayan saatler, rengârenk kutulanmış parfümler, yumuşaklığı dikkat çeken polar eşofmanlarla donanmıştı. Mesai vakti olmasına rağmen sokaklar insan kaynıyordu. Kismetinin açık olduğunu bilen satıcılar bağıra çağıra malının reklamını yapıp müşteri toplamayı bırakmış, birbirleriyle sohbet ediyordu.

Kitapçılar sokağına döndüğümde satıcılar, alıcılar ve almaya gönülsüz bakıcıların hepsi geride kalmış, şenlik havasının yerini köfte kokusu almıştı. Az ileride camlarında “Köfteci Sacit” yazan eski bir Volkswagen minibüs duruyordu. Sacit olduğunu tahmin ettiğim beyaz önlüklü adam, arabanın içini yelliyor, kolunu her sallayışında yoğunlaşan kokuyla iştahım kabarıyordu. Arabanın yanına geldiğimde köftelerin cızırtısı sokağın sesini bastırmış, ağzım iyice sulanmıştı. Sacit’e başımla selam verip “Bana bir yarım. Soğan olmasın,” dedim. Tersini düzünü çevirerek pişirdiği köftelerden rengi koyulaşmış olanları seçiyor, arasını yardığı ekmeğın içine yan yana diziyordu. Sokağın sonundaki camiden ezan sesi gelmeye başlayınca, bir an durup minnet dolu bir sesle “Allah, çok şükür,” dedi ve boş bir cüzdan gibi açtığı ekmeğın içine köfteleri yerleştirmeye devam etti. Sonra domates, biber, maydanoz da koyup iki yanından ekmeğın kanatlarına bastırıp “Burada mı yiyeceksin, paket mi yapayım?” diye sordu. Orada yiyeceğimi söyleyince ekmeğın altını sarıp, “Afiyet olsun,” diyerek arabanın yanındaki tabureleri gösterdi.

Daha ekmekten bir ısırık almışken öğrenci olduğu her halinden belli, 15-16 yaşlarında bir çocuk yolun karşısından köfteciye, “Abi, bir çeyrek versene!” diye seslendi. Çocuk yolu geçene kadar Sacit ortasından kestiğı ekmeğı yine aynı sırayla köfte, domates, maydanoz ve biberle doldurdu. Çocukla arasında birkaç adım kalıncaysa “Soğan?” diye sordu. “Koy abi, koy,” dedi çocuk. “Acısı filan tam olsun!” Çocuğın iştahı Sacit’in hoşuna gitti. Çay sarısı dişleriyle sırtarak “Kokma okulda el âleme?” dedi ama sonra birden aklına önemli bir şey gelmiş gibi ciddileşti. “Ulan yoksa yine mi okulu astın?” Çocuk, “Yok, abi. Sınav var birazdan,” deyince “Neyse çok

koymadım zaten, iki-üç tane karanfil çiğnesen yeter,” derken tezgâhın altından çıkardığı torbayı ona doğru uzattı. Çocuk, karanfillerle birlikte arabanın camında duran kolonyalı mendillerden de alıp cebine atınca Sacit, “Ulan yarısını aldın mendillerin!” diye bağırdı. Çocuk karşı kaldırıma geçmişken bile köfte maşasını sallaya sallaya hâlâ arkasından söyleniyor, bense hayranlıkla bakıyordum.

Çuval gibi bollaşmış pantolonu ve dışarı sarkmış gömleğinin içinde, hiç biraz sonra sınava girecek bir öğrenci gibi durmuyordu. Ütülü beyaz gömleğim ve V yaka kazağımla ben ondan daha çok öğrenciye benziyordum. Sacit, “Yarasın!” diyerek bana da bir avuç karanfil uzattığında, çocuğun yürüyüşündeki sarsak özgürlüğe, tavırlarındaki umursamaz rahatlığa imrenmekle meşguldüm. Karanfilleri dişlerimin arasında ezerken ondakilerin pantolonuyla beraber çamaşır makinesini boylayışını hayal ettim. Özgür olmanın ne kadarı umursamaz olmaktan, ne kadarı unutkan olmaktan geçiyordu, kim bilir?

¶

Sacit’le vedalaşıp kitapçılar sokağına girince karşımda bambaşka bir hayat buldum. Her köşede çiftler birbirlerine sarılıyor, tekler ötekini bekliyor, dükkânlardan taşan müziğin sesi insan kalabalığına karışıyordu. Sokağın karmaşasında bir yandan kafamdaki soru bulutları dağılıyor, bir yandan kendimi yoğun bir ses ve görüntü bulutunun içinden geçiyor gibi hissediyordum. Sokağın sonuna geldiğimdeyse bulutlar tamamen dağılarak arkalarından kocaman bir kitapçı çıktı. Kitapçı, bir çocuk gibi yıllar içinde büyüyüp değişmiş, küçüklüğümde dört duvar bir odaya yerleştirilmiş birkaç raftan ibaretken bugün dört katlı bir kütüphane olmuştu.

Son çıkan, en çok satan ve indirimde olan kitapların önünden geçerek merdivenlere yöneldim. İkinci katla lise çağlarımda tanışmıştım. Daha önce girişte bir köşede duran klasikler buraya taşınmış, yanlarına yeni çıkan kitapların olduğu başka raflar da eklenmişti. O zamanlar kabarmış olan polisiye roman iştahımı bu katta doyurur, bazen birkaç sayfasına bakmak hevesiyle karıştır-

maya başladığım kitabı elimden bırakamayıp bütün bir cumartesiye orada geçirdiğim olurdu. Üniversite sınavına kadar hafta sonlarım böyle geçmiş, üniversiteye girme telaşı başlayınca ikinci kattan üçüncü kata yükselmişim. O yıllarda üçüncü kat yeni açılmış ve eğitim katı olarak ayrılmıştı. Tarih dergileri, tıp ansiklopedileri, hukuk sözlükleri hep o katta durur; onların olduğu tarafta hep tek tük insan varken, soru bankaları ve test kitaplarının olduğu bölümde ben de dâhil bir sürü insan olurdu.

Üniversiteye girmemle kitapçıdaki yerim yine değişmiş, bu sefer üstünde "Mimari ve Tasarım" yazar rafların olduğu duvara terfi etmişim. Artık yedinci yılına girdiğim üniversite hayatım boyunca aradığım her kitap için buraya bakmış, bütünlemeye her kalışında bu rafların önünde ağlamışım. Dün gecedен sonraysa ağlama duvarı yaptığım bu raflarla da ilişkimin vadesi dolmuş, yeni kutsalım sonuncu kat olmuştu.

Bu kata daha önce birkaç kez Leyla'yla beraber çıkmıştık ama hiç yalnız gelmemiştim. Kata çıkar çıkmaz ilk iş Leyla'yla gittiğimiz tarafa yürüdüm. Yabancı bir ülkede gibiydim. Leyla'yla baktığımız kitaplara bakarak bilmediğim bir coğrafyaya alışmayı umuyordum. Yabancılığımı atana kadar gözüme daha aşına gelen bölümde oyalanıp Leyla'nın okuduğu psikoloji kitaplarını karıştırdım. Psikoloji bölümünden sonra yemek kitapları, sağlıklı yaşam dergileri ve bilim-teknik ansiklopedileriyle dolu raflara bakıp gezi kitaplarının olduğu raflara geldim. Kapakları dünyanın dört bir yanında çekilmiş resimlerle süslü kitaplara bakarken kendimi gerçekte olduğum yerden çok uzaklardaymış gibi hissediyordum. Ne var ki dünya küçüktü ve birkaç adım sonra dolmuştaki kızın gösterdiği kitaptan Nurettin gururla bana gülümsüyordu.

Gururlanmakta haksız olmadığı kitabın kendisinden belliydi. Arka kapak, okul yıllığı gibi Nurettin'i öven yorumlarla dolup taşıyor, kitabın ilk başlarında özetlenmiş hayatı ise tam bir başarı abidesi gibi duruyordu. Nurettin dünyaya benden 10 yıl önce gelmişti ve bu, benden önce yaptığı şeylerin sadece bir tanesiydi. Yurtdışına ilk kez 7 yaşındayken gitmiş, ilk parasını 13 yaşında kazanmış, ilk işini 22 yaşında kurmuş, ilk evliliğini 24 yaşında bitirmişti. Bense onu 25 yaşında yakalamıştım. "25 yaşında hayata

yeniden başladım,” yazan satırları okurken nihayet bir yerde buluştuk diye düşündüm. Yirmi beşinden sonra yaptıkları ise hem beni bekleyen parlak bir gelecekten bahsediyor hem de içimde aynı anda yükselen bir minnet ve hasede neden oluyordu. Nefretin kıyısına kaymamak için minnetimde de hasedimde de ortada kalmaya çalışıyordum. Minnet bozuk bir paranın ön yüzü, haset arkası, nefret ise kenarı gibiydi. İki tarafa da aynı mesafede uzak, iki tarafa da aynı mesafede yakın... İkisini de teğet geçiyor, ikisini de çepeçevre kuşatıyordu. Parayı tam ortasından tutmalı ve kenarlarına hiç bulaşmamalıydım. Uçlarda olanlar kaybederdi ve yanlış şeylerin peşinde koşarak zaten bir 25 yıl kaybetmiştim.

Neyse ki, Nurettin’inkinden başka kitapları karıştırdıkça kıskanacak bir durum olmadığını da görüyordum. Aklım tam yaşında başıma gelmişti. Elime aldığım bütün kitapların otuzlarına yaklaşırken iş hayatında aradığını bulamamış, özel hayatında mutlu olamamış ve sonunda yaşadığı hayatı bırakıp yeni bir hayata başlamış insanlar tarafından yazılmış olması tesadüf olamazdı. Değildi. Allahım! Vasat geçmişim sayesinde parlak bir geleceğe mi hak kazanmıştım? Şükürler olsun tüm başarısızlıklarına, şükürler olsun tüm sefaletime!

Kendimi vaat dolu geleceğime o kadar kaptırmıştım ki tuvalete gittiğimde bile aklımdan Nurettin’in cümleleri geçiyordu. Sanki yaşadığım tüm sıkıntılar tazyikli bir şekilde pisuara akıp gidiyor, geleceğim fayans beyazlığında ışıldıyordu. Fakat gürültüyle içeri giren bir çocuk tüm huzurumu bozdu. Sadece “ama” diyerek telefonla konuşuyor, her ama deyişinde telefonun öbür tarafından çıldırmış bir kadın sesi geliyordu. Çocuk ama bile diyemeyecek kadar panikleyince kadın daha da hırslanıp bas bas bağırmaya başladı. Sesi yükseldikçe yükseliyor, hakaretleri ardı sıra birbirini takip ediyordu. Çocuk savaştırmayı tamamen bırakmıştı. Şimdi cevap verecek diye düşündüğüm her seferinde pas geçip beni hayal kırıklığına uğratiyordu. Artık bir tepki vermesinden umudumu kestiğimde ise nihayet “Evet anne, yine zayıf almışım ama!” dedi ve gerisini epey ateşli getirdi. Başkalarını suçlarken kendini savunuyor, bir sonraki sınavda her şeyi düzelterekini söylüyordu. Yine de durmaksızın verdiği sözler kadının içini soğutmaya yetmiyor, o konuşurken kadın da lafa girip az önceki söylediklerini

tekrarlüyordu. Ne zaman ki çocuk, psikolojisinin bozulduğunu söyledi, kadın ancak o zaman kovulmuş gibi bir hızla erkekler tuvaletini terk etti.

Arkadaşları içeri girdiğinde çocuk henüz kendine gelememişti. Yüzüne hızla su çarpıyor, saçlarını ensesini yıkıyordu. Onu öyle görünce biri merakla “E ne konuştunuz oğlum? Ne dedi annen?” diye sordu. Öteki endişeyle, “Dur da çocuk bir rahatlasın,” diyerek onu azarladı. Çocuk, “Oğlum, o kadar dil döktüm, bir işe yaramadı. Psikolojim bozuldu deyince kadın pamuk gibi oldu,” diyene kadar da meraklıların sorgusu endişelilerin olgunluğuna karışarak devam etti. Ama ondan sonra ne merak kaldı ne endişe. Kimisi “Aferin lan sana! Ne çakalsın be!” diyerek sırtına vuruyor, kimisi musluğun ağzına fiskiye gibi tıkadığı eliyle ötekilere su fişkırtıyordu. Mutsuz bir son beklerken gelen zaferin tadıyla kopmuş bir lastik kadar gevşemişlerdi. Gülme krizleri içinde günün kahramanını kovalamaya başladıklarında annesinin elinden zor kurtulmuş çocuk şimdi de arkadaşlarının elinden kurtulmaya çalışıyordu. Tam yakalanmak üzereyken aralarından sıyrılmayı başarıyor, dursa hemen bitecek kovalamacayı kendi devam ettiriyordu. Ne var ki onların eline düşmeyeceğim derken ayağı kayınca benim önüme düştü.

Ben onu yerden kaldırırken arkadaşları “İyi misin?” diye soruyor, öbür tarafından tutarak bana yardımcı olmaya çalışıyorlardı. Çocuk, ani düşüşüne zıt bir yavaşlıkla ayağa kalkınca Nurettinvari bir şekilde “Hızlı düşüşlerin kalkışı zor olur,” diye düşünüp “Bir şeyin yok, değil mi?” diye sordum. İyi olduğunu söyleyip “Teşekkür ederim,” derken gözlerini hâlâ yerden kaldıramıyordu. Belli ki henüz utanmayacak kadar düşüp kalkmaya alışmamıştı. Ama nasıl bir zamanlarki benle aynı yaşlarda, aynı kitapçının tuvaletinde, aynı şekilde düştüyse kalkmaya da şimdiki ben gibi alışmıştı. Kendimi onda, onu kendimde görmenin heyecanıyla “Asıl ben teşekkür ederim,” dedim.

Raflara dönerken zaman, sanki küçüklüğümden bugünüme bağlanan bir köprü gibi akıyordu. Yerçekimi ve kaygan zemin sayesinde sorularımın cevabını tam karşımda, geçmişim kadar yakınımda bulmuştum. Aynı şeylere gülüp aynı şeylerden korktuğum, aynı yerlerde koşup aynı yerlerde düştüğüm bir grup varken kimin

koçluğunu yapsam diye düşünmek niyeydi? 16-17 yaşlarında insan ne hayal eder, ailesi ne ister, öğretmenleri ne der, arkadaşları ne bekler; bunlar benim uzmanlık alanımdı ve Nurettin'in son kitabında dediği gibi, insan sadece en iyi bildiği şeyi yapmalıydı.

¶

Kitapçıdan çıktığımda saat 5'e geliyordu. Sokak kalabalıklaşmış, sulu sepken kar yağmaya başlamıştı. Torbalar dolusu kitapla nefes nefese yürüyordum. Leyla'yı görmeden önce eve gidip kendime çekidüzen vermeliydim. Bir yazıda okumuştum; biten ilişkiler son birkaç günüyle hatırlanır diyordu. Oysa bizim ne son birkaç günümüzde ne de son birkaç ayımızda hatırlanacak iyi bir şeyimiz vardı. O yüzden en azından son gecemizi unutulmaz yapmak istiyordum. Hem bu sayede içimdeki suçluluk duygusu da bir nebze olsun hafifleyebilirdi.

Kardan kayganlaşmış sokaklarda zorlukla yürüdükten sonra gücüm iyice tükenmişti. Eve girer girmez kitaplarla birlikte kendimi yatağa attım. Ben yorganın altında ısınmaya çalışırken kaloriferin gıcirtısı titreyen vücuduma eşlik ediyor, apartman kapısıysa mesai çıkışı düzenindeki aralıksız çarpışlarıyla yatağı sallıyordu. Sarsıntılar bir süre daha böyle devam edecekti. Biliyordum. Bu sayede uyuyakalma ihtimalim olmadığını bildiğim gibi... İç rahatlığıyla gözlerimi kapatıp yorganın içinde dolaşan nefesimi izlemeye başladım. Birkaç sarsıntıdan sonra üç yıl önceki Aslı'nın yanındaydım.

Aslı'nın Barış'tan önce bir Umut hikâyesi vardı. Çocuğa o kadar âşıktı ki sürekli kendi dersini asıp Mimarlık Fakültesine gelir hatta bazen onu daha çok görebilmek için bizimle derse bile girerdi. Adı aramızda “Çift ana dal”a çıkmıştı. Ne zaman kapıda bizimkini beklediğini görsek birbirimize kaş göz yapıp “Gelmiş yine çift ana dal,” derdik. O gün de yine bizim binaya çocuğu görmeye gelmiş, kantinde volta atıyordu. Birer çay alıp yanına gitmiştim. Çayı uzatırken dersin bitmesine yarım saat olduğunu söyleyip “Ben Eser, Umut'un sınıf arkadaşayım,” demiştim. Zoraki bir gülümsemeyle “Aslı,” deyip çaya yarım şeker atarken yarım ağızla da teşekkür etmişti. İlk yudumuyla buğulanmış gözlüklerinin

arkasından kuşkuyla bakarak benim neden derste olmadığımı sormuş, dersi dördüncü kez aldığımı söylediğimdeyse, “Beşinci kez almamak için sınıfa dönsen daha iyi olmaz mı?” diyerek gülmüştü. O sırada çalan telefonunu da aynı küstahlıkla açmış, karşısındakine emir verir gibi “Mimarlığa gel!” deyip kapatmıştı. Umut’un onda ne bulduğunu merak ederken yadırgar bir merakla “Hep bu kadar düz müsündür?” diye sormuştum. Cevabı telefondaki ses vermiş, “Dolambaçsızdır benim arkadaşım,” dedikten sonra elini uzatarak “Leyla ben,” demişti.

Ondan sonraki günler nasıl hızla gelip geçtiyse şimdi de gözümün önünden öyle akıp geçiyordu. Anılar her şeyin ilkinin yaşadığımız günlerden başlayarak ilerliyor, ayrılıp barışmalarımıza geldiğimde geri sarar gibi yeni bir başlangıçtan yeni bir kopuşa doğru akmaya devam ediyordu. Buna rağmen birbirimize “Seni seviyorum,” değişimiz kareler arasında yoktu. Aramızdaki sevgi sözcüklerinin son kullanma tarihi dolmuştu.

Duşa girdiğimde anılardan geriye kalan boşluk, dürüstlüğüyle canımı yakıyordu. Hep ayrılıp hiç birleşmediğimizi anladıkça gözyaşlarım musluk suyuna karışıyor, bedenim kabuğunu delmek için çabalayan bir yaratık gibi titriyordu. Sanki biraz daha titresem duştan bambaşka biri olarak çıkacak, okuyucuya Kafka’yı anımsatacaktım. Ama onun yerine çabucak bir duş alıp yarı çıplak yarı ıslak bir halde odama gitmeyi tercih ettim. Saçımdan damlayan sular ensemden omuzlarıma, omuzlarımdan belimdeki havluya akıyorken ceketlerimi karıştırıyor, özel günlerimin vazgeçilmezi mavi çizgili gömleğim ve gümüşü renkteki kol düğmelerime hangisinin daha çok yakışacağını düşünüyordum. Lacivert blazer ceketimi görünce ister istemez güldüm. İlişkimiz boyunca bunca sevdiğim ceketini sadece bir kere giyebilmiş, onda da Leyla’nın “Otobüs şoförü gibi olmuşsun!” iltifatına mazhar olmuştum. Bu da yetmezmiş gibi bir daha giyersem ceketin kollarını keseceğini söyleyip canım ceketini bana yasak etmişti. Nihayet bugün üç yıl boyunca rol aldığım bir filmde sadece bir kere gözükün ceketimi yeniden giyebilirdim. Artık özgürdüm. Şimdiden özgürdüm.

Özgürlüğün verdiği hafiflikle önce restoranı sonra da Leyla’yı aramaya karar verdim. Restoranı ararken klasik müzik eşliğinde

dakikalarca telefonda bekletileceğimi sanıyordum ama daha ikinci çalışta telefon açıldı. “Nasıl yardımcı olabilirim?” Rezervasyon için aradığımı söylediğimde karşımdaki hızlı hızlı birkaç soru sorup “Rezervasyonunuz tamam efendim,” diyerek kapattı. Leyla ise üçüncü arayışında bile cevap vermiyordu. Muhtemelen beni annesine çekiştirmekle meşguldü. Yine de arka arkaya aramaya devam ediyordum. Ben ararsam istediğimi söyleyip istediğim an kapatabilirdim. O ararsa mecburen onun diyeceklerini deyip bitirmesini beklemeliydim. Malum misafirliğin süresini ağırlayan değil, ağırlanan belirlerdi ve bu döne döne Leyla’yı aramam için yeterince geçerli bir sebepti.

Beşinci arayışında yeni aldığım kitapların arasından Nurettin’inkini bulmuş karıştırıyordum. Nurettin kutsal kitaplar gibi dediklerini yaparsam daha güzel bir hayat vaat ediyor, hatta daha da ileri giderek bu hayatın bilinmeyen bir yer ve zamanda değil hemen ve oracıkta mümkün olduğunu iddia ediyordu. O böyle bol keseden attıkça ben de “Göreceğiz bakalım,” diye kendi kendime konuşuyordum. Leyla’nın “Alo”suna kadar da kafa tutmaya devam edip ancak ondan sonra tek taraflı sohbetimizi sonlandırdım. Kitabı başucuma bıraktığımda Leyla bir kez daha “Alo?” dedi. Hal hatır merasimini atlayıp “Akşama Akvaryum’a gidiyoruz,” diye karşılık verdim. Başvurduğu pozisyonun astronomik maaşını öğrenen bir aday gibi heyecanlanarak “Eseeee, Akvaryum’da mı olacağız akşam?” diye sordu. Mülakat saatini söyleyen bir işveren tonuyla “Evet,” dedim. “Saat sekizde hazır ol.”

Saat 8’de Leylaların evinin önündeydim. Sokak vıcık vıcık çamurdu. Kar, delik deşik olmuş asfaltın görüntüsünü yarım yamalak örtecek kadar yağabilmişti. Kaldırım taşlarıysa üstüne basana haddini bildirmek için pusudaydı. Taksiciye beklemesini söyleyip arabadan indim. Yolun karşısına geçerken her adımımı dikkatle atıyordum. Sanki mayınlı bir arazideydim. Yine de suda yüzercesine kıpır kıpır olan taşların gazabından kurtulamadım. Leylaların ziline bastığımda bir yandan yarıya kadar çamurlanmış paçalarını çırpıyor, bir yandan da kaldırım taşlarından başlayıp belediyeye kadar uzanan küfürler sıralıyordum. O sırada Leyla

arayınca telefonu burnumdan soluyarak açtım. Ama Leyla'nın "Az sonra geliyorum. Sen git takside bekle. Üşütme," demesiyle şaşkınlıktan soluksuz kaldım. Aynı yolu geri dönerken sırf kaldırım taşlarının değil Leyla'nın yumuşaklığının altından da bir şeyler çıkacak diye düşünüyordum.

Taksiye döndüğümde gözümü kapıya dikip Leyla'nın çıkışını beklemeye başladım. Bir süre sessizce bekledikten sonra taksici oflayıp poflayarak "Bir arasan mı abi?" diye sordu. Bir şey demeden kafamı cama yaslayıp yukarı, Leyla'nın odasına baktım. Işığı bir açılıp bir kapanıyordu. Sanki tam çıkacakken unuttuğu bir şey için geri dönüyor sonra yine tam çıkacakken bu sefer de başka bir şeye aklı takılıyordu. Odanın ışığından nedenini anlayamadığım telaşını izlerken ne yapacağımı bilemiyor, ışık açıkken "Hadi!" demek için aramaya karar verip kapanınca vazgeçiyordum.

Telefonu kararsızlıkla elimde tutuyorken nihayet kapının dili çelik bir gürültüyle boşaldı. Leyla, seyircisini heyecanlandırmak isteyen bir assolist gibi sestten birkaç saniye sonra kapıdan çıkmış, parmak uçlarının üstünde seke seke yaklaşıyordu. Cesur adımlarından mayınlı bölgeyi iyi tanıdığı belliydi ama güzelliğiyle karşılaştırdınca cesareti sol tarafa atılan sıfırlar gibiydi. Saçlarını serbestçe omuzlarına bırakmış, önemli davetlerde giydiği kürk mantosunu giymişti. Topukluların üstünde boyu biraz uzamış, incecik bedeni kürkün ihtişamıyla birleşince çok daha göz alıcı olmuştu. Karanlık bir siluet ancak bu kadar güzel olabilirdi.

Kulaklarından sallanan küpelerin parıltısını gördüğümde taksi artık Leyla kokuyordu. Çakırkeyif olmuş ona bakıyordum. Parfümü üzerimde yüksek ölçekli alkol etkisi yapmıştı. "Özür dilerim, beklettim," dediğinde bile iki kelimeyi bir araya getiremedim. Meydanı boş bulan taksici az önce oflayıp poflayan kendisi değilmiş gibi "Ne demek hanımefendi? İşimiz bu," dedi. "Sana ne oluyor be adam!" der gibi aynadan ona doğru bakarak "Önemli değil hayatım," diye karşılık verdim. Cevabım Leyla'nın yüzünü akşam karanlığında dolunay gibi aydınlattı. Yaklaşıp beni sol yanağımdan öptü. Taksici, iki tarafın da muhatabının ben olduğunu anlayınca dikizden Leyla'ya diktiği gözlerini yola çevirip "Nereye gidiyoruz abi?" diye sordu. Leyla varlığıyla kafayı bulduğumdan

habersiz yanağımdaki ruj lekesini siliyorken “Akvaryum’u biliyor musun?” dedim. Yüzü sola çekiyormuş gibi yamukça gülümseyerek “Bu şehirde Akvaryum’u bilmeyen taksiciyi döverler abi,” diye cevap verdi.

Taksimetrede sayılar katlanarak ilerlerken gözlerimi Leyla’dan ayıramıyordum. Her hareketi aklımı daha çok karıştıyordu. Sadece başını planlayabildiğim konuşmanın o kadarını bile unutmak üzereydim. Koltukta kendi halinde duran elimi okşayıp parmaklarını enseme gezdirinceyse, artık sırf aklım değil duygularım da karmakarışık. “Ulan dünden beri arapsacı olan biz değil miydik?” diye kendi kendime soruyor, her dokunuşunda biraz daha arapsacıma dönüyordum.

Taksiden indiğimizde el eleydik. Restoran görevlisi, misafirlerini karşılamak üzere kapıya çıkmış bir ev sahibi gibi girişte bizi bekliyordu. Bana zoraki bir selam verdikten sonra Leyla’ya “Hanımefendi, buradan lütfen,” deyip itaatkârca gülümsedi. Elleri kemer hizasında birleştirip boynunu hafif yana eğince “Hangi erkek bu güzelliğe boyun eğmez ki?” diye düşündüm. Sadık bir heykel gibi durunca görevi bitmişti. Onun hareketsiz kalmasıyla hemen arkasından başka biri belirdi ve sihirbazlara özgü bir el çabukluğuyla paltolarımızı alarak masamıza kadar bize eşlik etti.

İçerisi boydan boya akvaryumla çevriliydi. Duvarların beton akvaryumdan görünmüyor, gemici dümeni şeklinde oyulmuş ahşap masalar insana denizin ortasındaymış hissi veriyordu. Leyla ise bir su perisini andırıyordu. Bitmek üzere olan bir ilişkinin eşiğine gelmiş bir kadının olmaması gerektiği kadar güzeldi. Daha önce üstünde hiç görmediğim uzun kollu, siyah bir elbise giymişti. Anlaşılan benim peşime düşerek harcamadığı enerjisini alışverişte harcamıştı ve kesinlikle ne harcadıysa değmişti. “Hey, bana bakın!” dercesine üstüne oturan elbisesi dizlerinin üstünde bitiyor, ince çorabındaki çizgiler bacaklarını ortalayarak bileklerine kadar iniyordu. Ona baktıkça yeniden çakırkeyif oluyor, ayıkken bile becerebileceğimden emin olmadığım konuşmadan gittikçe uzaklaşıyordum. O ise italik harflerle yazılı menüye dalmış, işaret parmağını satırlarda gezdiriyordu. Parmağı menünün ortalarında-

ken masaya doğru eğilerek “Burada olduğumuza inanamıyorum Eser!” dedi. Nefesinin yüzüme vurmasıyla arapsaçı olmuş bedenim birden çözülüp dağıldı. Duygularım iplerinden tamamen boşalırken bacaklarımın arasındaki kukla birden sahipsiz kaldı. Bacaklarımı telaşla masanın altına saklayıp derin nefesler eşliğinde 100’den geri saymaya başladım. Masaya ne kadar yaklaştığımı her nefeste dümen kolu şeklindeki çıkıntılara değen midemden anlıyordum ama Leyla’nın rüzgârıyla şişen yelkenleri indirene kadar o halde kalmalıyım. 80’e gelmişken oturduğumuzdan beri başımızda bekleyen adam yarı Fransızca yarı Türkçe konuşarak menüyü açıklamaya başladı. Leyla arada bir adamın lafını kesip “Peki bu ne?” diye soruyor, adam meraklı bir müşteri bulmuş olmanın hevesiyle cevap veriyordu. Leyla’ya “Kesinlikle bu balığı öneririm hanımefendi,” dediğinde 59’u yeni geçmiş, bana dönüp “Siz efendim?” diye sorduğundaysa 51’e gelmiştim. Önümdeki sayfaya bir kez daha boş gözle bakıp “Hanımefendinininkinden olsun,” dedim.

Artık 43’teyken hem bacaklarımın rahatladığını hissediyor hem de adamı kolayca savuşturdum diye düşünüyordum. Ama adamın soruları bitmemişti. “İçecek olarak ne arzu edersiniz?” dedikten sonra bu sefer de şarap isimlerini sayıyordu. Yine yarı Türkçe yarı Fransızca konuşup önerilerde bulunuyor, biz de Fransız Fransız bakıyorduk. Ancak tüm seçenekleri saydıktan sonra aynı dili konuşmadığımızı anlamış olacak ki “Balık seçiminizden dolayı size gövdesi hafif bir kırmızı getireceğim,” diyerek sonunda bizi de kendini de azat etti.

Yalnız kalır kalmaz Leyla elimi tutmuş, yumuşacık bakıyordu. Elleri ve bakışları uzun zamandır hissetmediğim kadar sevgi doluydu. Birazdan sevginin sahte maskesi kalkacak ve hesap soran bakışlarla son iki günkü tavırlarımın ne anlama geldiğini soracak diye düşünüyordum. O sormadan konuşmaya başlamalıyım. Elimi elinden çekip dirseklerimi masaya koydum. Öne doğru kaykılmış bir halde gözlerinin tam içine bakıyordum. “Leyla, bence artık ikimizin de yürümediğini kabul etmesi lazım,” diye lafa girip yollarımızın ayrı yönlere gittiğini söyleyecektim fakat kadınlar her

zaman erkeklerden önce konuşmaya başladılar. Bunu bilmeme rağmen neye uğradığımı şaşırımdım. Çünkü “Tüm gün neredeydin?” diye sormasını beklerken gözlerini çapkınca kısıp “Beni özledin mi?”, “Neden benimle öyle kötü konuştun?” demesini beklerken endişeli bir sesle “Yorucu bir gündü galiba?” diye soruverdi.

Kulaklarıma inanamıyordum. Bu işte kesin bir iş vardı. İlk soruyu duymamış gibi yaparak “Evet Leyla, çok yorucu bir gündü,” dedim. Sözlerinin arkasındaki imayı bulmak için dikkatle ona bakıyordum. Anlayışla kafasını sallayıp “Hocan seni çok yoruyor,” deyince bilmediğim bir şeyler olduğuna yüzde yüz ikna oldum. İç sesim “Neler karıştırıyorsun Leyla?” diye sorarken başımızda iki tane garson belirdi. Biri balıkçı ağıyla süslenmiş tekerlekli bir masada getirdiği balıkları, öteki de kovanın içinden nazıkçe çıkardığı şarabı servis etmeye hazırlanıyordu. Yavaş çekimde hareket ediyor, birbirleriyle olan uyumları sayesinde servisten çok gösteri yapıyormuşa benziyorlardı. Leyla gördüğü muamelenin özeninden iyice keyiflenmişti. Büyülenmiş gözlerle izliyordu. Hele şarapla ilgileneni kadehine bir parmak kadar koyup devamı için onayını bekleyince iyice havaya girdi. Çok bilirmiş gibi kadehini sallayıp kokladıktan sonra bir yudum alarak “Çok güzel!” dedi. Sonra garsonlar yanımdan ayrılır ayrılmaz katışıksız bir masumiyetle “Bu geceye!” diye gülümsedi ve aradığım cevap dudaklarında belirdi. Yine bir senaryo yazmış, onu oynuyordu. Zaten çocuksu masumiyeti gerçek olamayacak kadar saf, sakinliği fitratına ters düşecek kadar fazlaydı. Benzer bir gülümsemeyle ben de “Bu geceye!” diye karşılık verdim. Ayrılık konuşmasını gecenin sonuna bırakacak, oyunu o bozana kadar oynayacaktım.

Birbirinin aynı geçen günlerimden bir tanesini o günmüş gibi anlatmaya başladım. Projenin bir yerinde Barış’la anlaşılamadığımı, onun başka, benim başka çizmek istediğimi, hangisi doğru diye sormak için Hocanın yanına gittiğimizi sonra hep beraber uzun uzun tartıştığımızı anlatırken dediklerimin hiçbirine şaşırmadan dinliyordu. Ne de olsa son iki senedir hayatımda bundan başka bir şey yoktu. Günüm yaklaşık olarak yedi saat sürüyor, o yedi saat de Barış, Hoca ve proje olarak birbirini tekrar eden beşer dakikalık dilimlere bölünüyordu. Belki de bu yüzden Leyla ne zaman “Günün nasıl geçti?” diye sorsa anlatmam sadece beş dakikamı

alıyordu. İlk beş dakikayı anlatıyor, sonra da aynısını döne döne yaşıyordum.

Anlatma sırası Leyla'ya geldiğinde deja vu duyğum daha da güçlendi. Leyla da dâhil hayatımda tekrara düşmeyen hiçbir şey yoktu. Aynı konular ve aynı insanlarla dolu hikâyelerimizde yenilik yapmamız yasakmış gibi yaşıyorduk. Aslında Leyla'nın da bunda bir suçu olmadığını biliyordum. Çoğu hayat zaten hep aynıydı. Konular değişse isimler aynı kalır, isimler değişse konular aynı kalırdı. Bunları düşünürken eskiden beri bildiğim bir şarkıyı söylüyormuş gibi söylediklerini duyuyor ama dinlemiyordum. “Neden öyle bakıyorsun?” dediğinde bir an durup “O kadar güzelsin ki...” deyivermem bu yüzdendi. Bu, bir erkeğin kadınlar dünyasında sonsuza kadar tedavülde kalacak cevaplarından biriydi. Nitekim Leyla davetkâr bir şekilde gülümseyip “Bu akşam için özel olarak hazırlandım,” dedi. Hem sözü hem gülüşüyle davet eden bir kadını geri çeviremezdim. Üstü kapalı davetini aynı tonda kabul ettim. “Kahveleri evde içelim mi?”

Leyla'yı ilk defa bu kadar rahat ve istekli görüyordum. Hâlbuki hep biraz gergin ve hırçın olurdu. Gece boyunca düşmanla savaşmış topraklarda, sabah olunca yalın ayak oynayan çocuklar gibi geceyi inkâr edeceğini bilir, hiçbir zaman kendini hemen bırakmazdı. Bense gece başka, gündüz başka davranmanın kolay olmadığını anlayarak kendimi dizginler, ondan işaret gelene kadar sabrederdim. Buna rağmen bazen terden sıırıslılam olmuşken bile gerginliğinin geçmediğini hissedince topraklarına onun rızasıyla mı girdim, yoksa zorla mı bilemezdim. Ama bu sefer... Bu sefer bir adım önümde kararlıca yürüyor, arada bir arkasına dönerek güzel olduğunu bilen her kadın kadar tehlikeli bakıyordu. Uzanıp belinden kavramamak için zor duruyor, sabırsızlıktan dişlerimi gıcırdatırcasına sıkıyordum. Taksiyle apartman arasındaki yol hiç bitmeyecek gibiydi. Yürüyor, yürüyor, yürüyorduk ama bir türlü kapıya gelemiyorduk. Nihayet geldiğimizdeyse kapı, ben ve Leyla arka arkaya dizildik. Anahtarın delikteki ilk dönüşünde kapıyla beraber Leyla da hafifçe inledi. Bir sonrakinde ikisi de kilitlerden

biraz daha gevşedi. Sonuncusundaysa kapı kilidinden ayrılırken biz birleştik.

Çekingen olmasına alıştığım dokunuşları, kendimi suçlu hissettiren tereddütlü bakışları, onu incittiğimi düşündürtecek kadar ürkek öpüşleri... Şu an hepsi başka bir kadına aitti sanki. Sorsalar Leyla'yla ilk kez beraber oluyorum derdim. Mantosunu sıyırıp arkasına geçtim. Salonun ortasına doğru birkaç adım attıktan sonra ellerimi keşif aracı gibi elbisesinin üstünde gezdiriyordum. Sanki her yeni elbise yeni bir tuzak demekti. Fermuar, düğme, kopça, artık ne olursa bulmaya çalışıyor; bulamadıkça erkeklerin sırf bu yüzden kadınlara alışverişi yasak etmesi gerektiğini düşünüyordum. Sutyen lastiklerinden taşan etlerini bulmuş, aşağı doğru inerken ellerim arasındaki mesafe beline gelene kadar 10'dan 1'e sayar gibi daralmış, kalçalarına doğru devam ettikçe 1'den 10'a gelir gibi genişlemişti. Külotunun kenarlarında biriken dolgunluk avuçlarımdayken "Çıkar şunu!" dedim.

Haşın bir sabırsızlıkla verdiğim emri, düşünmeyi unutmuş bir asker kadar bile sorgulamadı. Bedenini ince bir zar gibi saran elbisesinden bir çırpıda kurtularak bana döndü. Gömleğimin düğmelerini çözmeye başladı. Sonuncu düğmeye geldiğinde pantolonumun acıttığını hissettim. Elim ondan ayrılıp kemerime gitti. Artık aramızda, bir tek bacaklarını sınır çizgisi gibi boydan boya ikiye bölen çorabı kalmıştı. Sınırı geçme vaktinin yaklaştığını boynumda sımsıkı kenetlediği kollarından anlasam da işaretini bekliyordum. Kararlı bir fısıltıyla "Odaya gidelim," dediğinde vücudumdaki tüm kan birden kasıklarına aktı. Yine de bir kadının çorabını giyerkenki yavaşlığıyla hareket ediyor, çizgileri bacaklarından dikkatle sıyrıyordum. Teninin çoraptan kurtuluşu deri değiştiren bir zebraı andırıyordu. Siyah çizgiler yatağa düşüyor, geriye bembeyaz bir ten kalıyordu. Ayakları da bembeyaz ortaya çıkınca tüm sınırlar kalkmıştı. Dudaklarım ayaklarından yukarı çıkarken yavaş yavaş tırmanan bir dağcı gibi her noktada biraz durup öyle devam ediyordum. Zirveye ulaştığımda Leyla hafif aralık gözleriyle katilini kendi kiralamış bir maktul gibi bakıp dakikalardır bilemediğim bıçağı usulca okşadı. Az sonra tüm oda nefes ve dokunuşla dolmuştu. Her nefes daha çok dokunuşa, her dokunuş daha çok nefese dönüşüyordu.

Bıçağımı daha sert sapladıkça Leyla'nın iniltileri yükselerek çığlığa evriliyor, tırnakları sırtıma saplanıyordu. Şiddeti hazzından da öteye geçtiğinde yüzüstü çevirip arkasına geçtim. Bir kedinin sert bir kumaş parçasını tırmalarken çıkardığı seslerle çarşafın üstünde gidip gelişini izliyor, hırsıyla ona doğru yaylanıyordum. Ta ki başucumdaki kitabından bana bakan Nurettin'i görene kadar... Nurettin'i görmemle birden her şey derinliğini kaybetti. Sanki üç boyutlu bir filmin içinden habersizce çekip koparılmıştım. Leyla çığlık atıyor, Nurettin gözünü dikmiş bakıyordu. Leyla "Devam", Nurettin "Tamam" diyordu. Bense hızla yaylanmaya devam ediyor ama hangi tarafı seçeceğimi bilemiyordum. İlk defa bir kadınla bir erkek arasında kalmıştım. Bedenimi Leyla'ya bıraksam aklım Nurettin'de kalıyor, Nurettin'in aklına uyacak olsam bedenim Leyla'dan ayrılamayacak gibi geliyordu. Gözüm Nurettin'de, bedenim Leyla'da kan ter içinde debeleniyordum. Ama her ikilemden kurtulmanın yolu birini seçmekten geçirdi ve bizi "Kitap en yakın dost, kadınsa en tehlikeli düşmandır," sözleriyle büyötmüşlerdi. Leyla yastığın boğduğu sesiyle "Hadi artık, it beni şu uçurumdan," diye fısıldadığında seçimimi çoktan yapmıştım. Pinokyo'nun burnu kasıklarına monte edilmiş gibiyken birden üstünden kalktım. "Leyla, benden buraya kadar... Bitti," dediğimde hiç beklemediğı kadar yüksekten ittiğimi biliyor, yüzüstü bırakmak tam da bu olsa gerek diye düşünüyordum.

Evden çıktığımda yarı çıplaktım. Kıyafetlerimin yarısı elimde yarısı üstümde yürüyordum. Ama attığım her adımda sadece ayaklarım evden uzaklaşıyor, gitmekle kalmak arasında bocalayan aklım odadan çıkamıyordu. Leyla'nın akmış makyajı, hıçkırışları, neler olduğunu anlayamayan boş bakışları, cam kırıkları... Bütün bunlar sanki orada, onun yanındaymışım gibi gözlerimin önünden geçiyordu.

Hayatımda ilk defa terk eden taraf ben olmuştum ve geçen her bir saniyede neden böyle olduğunu daha iyi anlıyordum. Akıntıda sürüklenen kereste parçalarından farksızdım. Bir şeylerin eksik olduğunu bilsem de durmuyor, suda yüzen bir odun gibi su aktıkça ben sürükleniyordum. Bu gece ise ilk kez akıntıya rağmen durmuş;

insanın kendi verdiği kararlara uymasının, başkasının verdiği kararlara boyun eğmesinden daha zor olduğunu görmüştüm.

Açık bir kahvehane bulma umuduyla sokaklardan caddelere çıkıyor sonra yeniden sokaklara giriyordum. Ama dışarıda benden başka bir Allah'ın kulu daha gözükmiyordu. Birkaç sokak daha geçtikten sonra Barış'ı arasam mı diye düşünmeye başladım. Hem projede bir başına bırakmışken aramanın iyi bir fikir olduğundan şüpheliydim hem de tek başına yürütmek zorunda kaldığı proje yüzünden hâlâ uyumamış olduğuna emindim.

Sonunda buz kesmek üzereyken telefonu çıkarıp aradım. Telefonu açtığında Barış'ın da benden farkı yoktu. Sıcacık evinde oturmasına rağmen buz gibi bir sesle “Söyle Eser,” dedi. “Abi, uygunsan sana gelebilir miyim?” dediğimdeyse donmuş gibi sustu. Etrafta zamanın ilerleyişine dair hiçbir iz yoktu. Sanki dakikalar sünüyor, gece normalden yavaş akıyordu. Böyle bir gecede ancak karşısındakinin insafına kalanlar suskunluğa tahammül edebilir, “Gel”den başka hiçbir kelimenin o suskunluğu dolduramayacağını bildirdi.

Sonunda “Gel tamam,” dediğinde savaşta sığınak bulmuş birinin mutluluğuyla yürüyordum. Karın derinleştiği yerlerde ayak seslerim ve nefesim aynı anda güçleniyor, seyrekleştiğindeyse ikisi de sakinleşiyordu. Oysa yürümekten başka bir de Barış'a ne açıklama yapacağıma karar vermeliydim. Zira Barış beni camda bekliyor ve bu, yeni bir savaşın kapıda olduğu anlamına geliyordu.

İçeri girerken hiçbir şey olmamış gibi gülerek “Selam dostum,” dedim. Bazı gerginliklerde sırf ağız dalaşı olur, bazılarında ise biri susar biri konuşurdu. Barış'ın selamıma karşılık suskun kalışından ikincisinde olduğumuzu anladım. Konuş payı benim, sus payı onundu. Kısa bir esten sonra konuşmaya başladım. Hocayla konuştuklarımı anlatıyor, projede onu yalnız bıraktığım için üzgün olduğumu söylüyordum. “İnan, ne kadar özür dileysem az. Hayvanın tekiyim. Biliyorum,” dediğimde bile susunca “Bir de Leyla var tabii,” diyerek konuşmaya devam ettim. Leyla'yı da düşünmem gerektiğini, bu kararı biraz da onun için verdiğimi söylemem işe yarıyor gibiydi. Geldiğimden beri suratıma bakmayan adam

dikkatle dinliyor, buz kesen görüntüsü kardan adam gibi eriyordu. Eli kolu oynayıp bakışları yerden kalkınca içimden “Tamam,” dedim. “Oldu bu iş. Biraz sitemden sonra tatlıya bağlarız.” Kendimi rahatlamış bir halde koltuğa tamamen bıraktım. Kafasını sallayarak dinlemeye başladığında bana hak verdiğine, “Anlıyorum dostum, haklısın,” diyeceğine emindim. Oysa insan neler olacağından, olana kadar asla emin olmamalı.

Az sonra Barış, “Ne Leylası Eser! Bana yalan söyleme! Kızdan ayrılmışsın!” diye bağırıyordu. “Aslı arayıp her şeyi anlattı,” dediğinde susmaktan başka çarem olmadığını anlamıştım. Yine de bir süre sustuktan sonra “Abi, sana da kızı da çok ayıp ettim, biliyorum. İnan çok üzgünüm,” diyerek ortamı yumuşatmaya çalıştım fakat çabam boşaydı. “Oğlum, madem kızdan ayrılacaktın ne diye kızı benim Aslı’ya evlenme teklif ettiğim yere götürdün?” dediği an yumuşamayacak kadar sert bir zeminde olduğumuzu anladım.

Tüm gecenin anlamı bir anda değişmişti. Leyla’nın dokunuşları, sözcükleri, teslimiyeti ‘mutlu son’a geldiğimizi sanmasındandı. Yerde yumuşacık minderler var zannederek ilk defa bu gece kendini özgürce düşüşe bırakmış ve hiç beklemediği bir şekilde yere çakılmıştı. Kötülüğü bile hakkıyla yapmayı becerememiştim. Olanları düşündükçe kendimi sevgilisini terk etmiş bir adamdan çok, cinayet işlemiş bir suçlu gibi hissediyordum. Barış da zaten karşısında bir canı varmış gibi bakıyor, o öyle baktıkça ruhsuz bir boşlukla susuyordum. Bomboştum. Ruhsuz ve bomboş... O an itibariyle kurbanımdan bir farkım yoktu. Anlaşılan hiçbir cinayet tek bir ölümle sonlanmıyor ve bir katilin en az iki leşi oluyordu.

Ama bu duygudan kurtulmam uzun sürmedi. Hatalarına rağmen insanın hayatta kalmasını kolaylaştıran boşvermişlik içimde yavaş yavaş yükseliyordu. “Bilmiyordum...” diye sayıklıyor, kendimden ya da başkalarından gelebilecek suçlamalara karşı an be an zırlıyordum. Sayıklamalarım “Bilmiyordum ama olan oldu” ya dönüştüğündeyse kadercilik her cehaleti olduğu gibi benimkini de bana mazur gösteriyordu. Yine de Barış’ı etkilemeye yetmiyordu. İyice bana doğru yaklaşıp dimdik bakışlarla “Bu mu yani? Bunu mu diyorsun sadece?” diye sordu. Tavırları giderek rahatsız edici

oluyor, suçumdan cesaret alarak haddini aşıyordu. İki kişi olarak yaşadıklarımı iki kişi olarak bitirecektim ve ikinci kişi kesinlikle o değildi. En az onun kadar dik bakarak “Evet, sadece bu. Tabii sen kendini Aslı’ya beğendirmek için Leyla’nın avukatı gibi konuşacaksan yeterli gözükmeyebilir,” diye karşılık verdim. Bunu duyunca gözlerindeki ateş bir anda söndü. Sustu. Sessizlik uzadıkça verdiğim cevaptan pişman oluyor, gecenin köründe adamın evine geldiğim yetmiyormuş gibi bir de lafı ağzına tıktım diye düşünüyordum. Utanarak “Kusura bakma da,” dedim, “bizim konuşmamız gereken asıl konu benim istifam bence ve o konuda bana ne istersen söyleyebilirsiniz.” Şimdi tüm intikamını bir avazda alacağına emin bir halde konuşmasını bekliyor, bir an önce diyeceklerini dese de gidip yatsak istiyordum. Fakat telefon çalana kadar heykel gibi durdu ve ancak arayanın Aslı olduğunu görünce canlandı. Parmağını dudağına götürerek susmamı işaret ettiğinde gerçek bir suçluyla basılmış kadar telaşlıydı. “Eser burada,” dedikten sonra kem küm ederek konuşuyor, Aslı’nın bana kadar ulaşan küfürlerini “Hayatım, lütfen...” diyerek susturmaya çalışıyordu. Sonunda “Leyla nasıl? Yattı mı?” diye sorduğunda en azından Leyla’nın tek başına olmadığını anlamıştım. Ardından hiçbir şey demeden çıkıp gerisin geri eve doğru yürümeye başladım. Şimdi saat daha geçti. Hava daha soğuktu. Ve ben daha yalnızdım.

¶

Leyla’nın hayalleri evin her yanına saçılmıştı. Kıyafetler, koltuklar, resimler, dergiler darmadağın olmuştu. Yine de hasar beklediğimden az gözüktüyor, odaya doğru yürürken içimden bir ses Leyla’yı tanıdıysam bu kadarla kalmayacağını söylüyordu. Yanılmadığımı odanın önüne geldiğimde anladım. Oda, sabaha karşı gerçekleşen bir depremle yıkılmış gibiydi. Açık kalan camdan dışarı sarkan yatak örtüsü görüntüyü daha da vahimleştirmiş, içeri esen rüzgâr odaya terk edilmişlik kokan bir hareket getirmişti. Leyla’dan geriye kalan küller havada savrulurken oda kapısı gıcırdayarak bir öne bir arkaya hareket ediyor, ben çıkarken masanın üstünde duran kâğıtlar bir köşeden ötekine uçuşuyordu. Çekmecelerden dışarı sarkmış çamaşırlar, bir tek çerçevesi kalmış ayna ve halıya saçılmış cam kırıklarıysa kıpırdamadan duruyordu.

Camı kapattıktan sonra ne dört bir tarafa atılmış izmaritlere ne de cam kırıklarına dokundum. Sadece önceki gece çıkardığım notları toplamaya başladım. Geceki notlarım dışında elime ne geçerse buruşturup bir köşeye atarken topladıklarımı sıraya dizip kontrol ediyordum. Sonunda tüm sayfaları bulunca sıcak bir duş almaya karar verdim.

Banyoya giderken ayağım sürekli bir şeylere dolanıyor, çatırdatarak bir şeylerin üstüne basıyordum. Ama banyoda dünü hatırlatacak hiçbir şey olmamıştı. Her şey yerli yerinde duruyor, banyonun perdesindeki kuşlar bıraktığım gibi uçmaya devam ediyordu.

Uçabilecek kadar hafif oluşlarını kıskanırken sabahtan beri üstümde olan kıyafetleri çıkarmaya başladım. Normalde boynumdan çekip çıkaracağım gömleğin düğmelerini tek tek çözüyor, hiç acele etmiyordum. Acele, sadece gerçekleşmesinden şüphe duyulan şeylerde olurdu. Bense artık yarın ne gitmem gereken bir iş ne de yetişmem gereken bir sevgilim varken istediğimi istediğim zaman yapabileceğimi biliyor, suyun tadını daha girmeden çıkarıyordum. Çırılçıplak kaldığımda önümde üst üste yığılmış kıyafetlerden oluşan küçük bir tepelik oluşmuştu. Tepelikten atlarken üstüne kötü anılar sinmiş kıyafetlerden kurtulduğuma seviniyordum. Ama banyo perdesini aralamamla bir an kalakaldım. Hemen ardından ağzımdan koca, koskoca bir kahkaha çıktı.

Çizimlerim, ağzına kadar suyla doldurulmuş küvette yüzüyordu. Okyanusta birbirinden kopmuş kıta parçalarına benziyorlardı. Kimi suda eriyerek dağılmış, kimi küvetin kenarlarına yapışmıştı. Küvete doğru eğilince Leyla'nın beni, eski ben'i, ne kadar iyi tanıdığını görebiliyordum. Kurban olarak proje çizimlerini seçmiş, asistan Eser Yerbakar'a yapabileceği en büyük kötülüğü yapmıştı. İki gün önce olsa, bu küvet Asistan Eser'in mezarı olurdu. Fakat bugün, Asistan Eser zaten yaşamıyordu. Yeni Eser'se hâlâ az sonra duşa girecek olmanın tadını çıkarıyor ve gördüğü manzaraya kahkahalar içinde bakıyordu.

Gece boyunca ağrıyan boğazım uyandıktan sonra daha da kötüleşti. Bir yandan tek bir günde hayatımdan herkesi çıkarıp kimsesiz ama yeni bir hayat kuracak kadar konuştuktan sonra ağırmasına şaşırıyordum. Bir yandansa konuşandan çok susan, söyleyenden çok işiten tarafta olduğumu düşünerek bu ağrıya anlam veremiyordum. Kim bilir belki de kimi zaman susmak konuşmaktan, dinlemek söylemekten daha zor oluyordu ya da tek bir cümle yılların suskunluğundan sonra boğazı ancak yırtarak geçebiliyordu.

Hâlâ hangisinin daha doğru olduğuna karar verememişken yataktan kalkıp boğazlı bir kazak aramaya başladım. Ama nedense insan her karmaşada aradığını değil, aramadığını bulurdu. Zaten alt üst olmuş odanın bir de ben altını üstüne getiriyor, her şeyi buluyor, bir boğazlı kazak bulamıyordum. Sonunda bulduğumdaysa şaşkınlıkla bakakaldım. Bula bula Leyla'nın hediye ettiği sarı kazağı bulmuştum.

Dün geceyi şimdi bir de kazağın sarısına bakarak düşünüyordum. Böyle bir sabahta Leyla'nın hediyelerinden birini giyme fikriyle uzlaşabilir miydim? Sıklaşmaya başlamış öksürüklerim “Evet” der gibiydi ama yine de bir umut, gözlerim yerde bir tur daha gezindi. Ne var ki daha turun yarısında azıcık umudumdan çok daha fazlasını kaybettim. Gardırobumun yarısını Leyla almıştı. Ne giyersem giyeyim üstümde Leyla'dan bir iz olacaktı. Direnmeyi bırakıp bir sonraki safhaya geçtim. Çorap. Bu sefer de harıl harıl çorap arıyordum. Ama aynı renkte iki çorap bulmak o an dünyanın en zor işiydi. İç içe sokulmuş çoraplar bile birbirini tutmuyor, elime gelenlerin hiçbirinden uyumlu bir çift çıkmıyordu. En sonunda farklı renkler giyebilecek olmanın zorunlu özgürlüğüyle teselli buldum. İki seçmeli dersin ikisini de mecburen almak zorundaymış gibi hem hür bir mecburiyet, hem buyurgan bir hürriyetle çoraplardan birini mavi, ötekini siyah giydim. Sonuçta özgürlük böyle bir şey değil miydi? Var olan seçenekler arasından seçim yapmak zorunda kalmak...

Giyinmek için o kadar çok enerji harcamıştım ki evi toplayıp temizlemeye hâlîm yoktu. Evle uğraşmayı hiç istemiyordum. Dağınıklığa bakarken okulun hayatıma getirdiği avantajlar da yok

değildi diye düşündüm. Ders çalışmak zorunda olsaydım bütün evi şikâyet etmeden toplayacağıma emindim. Kesin masaya oturuşumu geciktirmek için birikmiş bulaşıklara girerim, bekleyen ütülerini bitirirdim. Oysa bugün ders çalışma zorunluluğumla beraber evi temizleme olasılığım da ortadan kalkmıştı. Bir anda hem derslerin hem de temizliğin yükünden kurtulmuştum. Çocukluğumun açık sarı reklamlarındaki uçan adamlar kadar hafıftım. Zaten sarı kazağımla tam da onlara benzemiştim.

Ama benzerliğimizin dış cepheden ibaret olduğunu ancak kapı çalınca anladım. O dağınıklıkta onlar her yere uçarcasına gidebilecekken, ben kapıya varana kadar bir sürü düşme tehlikesi geçirmiştim. O kadar zahmetten sonra ise kapıda kimseler gözüküyor, sadece üst kata çıkan ayak sesleri duyuluyordu. Terliklerin basamaklarda çıkardığı sesteki gelenin Murat ağabey olduğunu tahmin ederek yukarı doğru “Abi?” diye seslendim. “Abi?” deyişime Gül abla karşılık vererek “Dönerken uğrayayım Eser,” dedi. Evde ne var ne yok bilmiyordum. “Tamam abla,” dedikten sonra kapıyı yarı aralık bırakarak mutfığa gittim.

Buzdolabını açtığımda gördüğüm manzara hiç şaşırtıcı değildi. Peynirin beyazı yeşile dönmüş, haftalar önce aldığım süt yoğurda kesmiş, salça tenekesinin etrafı beyaz pamukçuklarla çevrilmişti. Ne zamandan kalma elmalar iyice yumuşamış, üzerlerinde kahverengi oyuklar oluşmuştu. Geçmişten kalan ne var ne yok kurtulmak ister gibi hepsini tek tek çöp poşetine dolduruyordum ki kapıdan Gül ablanın sesi geldi.

“Eser?”

“Geldim abla!”

Kapının eşiğinde durmuş, bir elinde defteri öbür elinde kalemi siparişleri almak için hazır bekliyordu.

“Kaç gündür gözüküyordun oğlum?”

“Okul çok yoğundu abla. Geceleri geldim hep.”

Neyse ki hepsi geride kaldı artık!

"Zor, zor. Sizin de işiniz zor."

"N'oldu, sen çıkmışsın siparişe bugün?"

"Alt sokakta birileri taşınıyormuş da Murat abin oraya gitti."

"Hayat müşterek diyorsun."

Bir bize nasip olmadı şu müştereklik anasını satayım...

"Ne yapacaksın oğlum, ekmek parası. Ben burayı hallediyorum, Murat abin de oradan üç beş ne verirlerse alacak. Halimize şükür."

"Şükür abla, şükür."

Bir şeyleri değiştiremedikçe mecbur şükredeceksin.

"Sen bir şey diyecek misin?"

"Abla, sana zahmet bir ekmek, bir de bir şişe süt isteyecektim."

"Acelesi var mı? Oya Hanım fatura verdi de onu yatırayım diyorum öğlen olmadan."

"Oya Hanım?"

"12 Numara işte. Hani kabarık sarı saçlı, hafif tombulca bir kadın var ya. Bildin mi?"

"Bildim, bilmez miyim? Gece 3'müş 5'miş demeden dan dun kapıları çarpıp, topuklularla apartmanı çınlatan değil mi?"

"Sorma oğlum, herkes şikâyetçi kadından. Biz de dertliyiz de..."

"E söyle yöneticiye şikâyetlerin hepsini. Kendininkileri de söyle. Faturasını sana yatırtmak da neyin nesiymiş canım?"

Millet akıllı valla, bulduğunu köle gibi çalıştırıyor.

"Günahı boynuna da artık yöneticiyle arasında ne varsa adam kadına laf ettirmiyor. Kaç kere konuşmaya çalıştı abin Kemal

Bey'le ama adam 'Oya Hanım'ı üzmeyelim, elinize yapışmaz ya, tek başına bir kadıncağz,' gibi laflar edip yolladı bunu."

"Kiracı mıydı o?"

"Kiracı güya da ev sahibini aratmıyor ki! Artık çıkana kadar sabredeceğiz."

"Allah sabır versin abla, ne diyeyim?"

Bir şeyleri değiştiremedikçe mecbur sabredeceksin.

"Eserrr!"

Gül abla repliğini karıştırmış gibi "Amin!" diyeceğine birden yüksek bir çığlık atmıştı. "Eserrr! Bu ne hal?" Kafasını salonun kapısına doğru uzatmış, dağınıklığa bakıyordu. Benden cevap alamayınca beklediği cevabı dört bir yana dağılmış kitapların, yerlere atılmış yastıkların altında bulacakmış gibi içeri girdi. Kapıcı kılığında tebdili kıyafet gezen bir dedektif gibi yerdekilerin her birini tek tek inceledikten sonra "Oğlum, ne oldu bu eve böyle?" diye sordu. Doğru düzgün bir yalan bulamayıp lafi ağzımda geveliyor, ne desem "Yine de böyle dağılmaz bu ev," diyordu. Üstelemeye devam edince onun gibi ben de bir cevap arayıp bulmak için çaresiz gözlerle salona bakındım ve mantıklı mı değil mi düşünmeden "Sen korkma diye söylemediydim ama hırsız girmiş dün gece abla!" deyiverdim. İşkenceden kurtulmak için her söyleneni kabul edenler gibi koyvermişim ama ikinci bir soru daha sorsa uyduracak bir şeyim yoktu.

Neyse ki Gül abla ufacık bir bilgiyle çoktan senaryo yazmaya başlamıştı da beni kurtarmıştı. Bugüne kadar duyduğu tüm hırsızlık olaylarından karmakarışık bir şeyler anlatıyor, yalanımı benim bile beceremeyeceğim kadar inandırıcı kılıyordu. Sayesinde artık ortada yalan filan kalmamıştı. İnandırıcı olduğu sürece gerçek olması gerekmeyen her söz gibi söylediğim şeyin gerçek olup olmaması bile önemini yitirmişti.

Benim konusunu belirleyip, Gül ablanın kurgusunu yaptığı hikâyeyi biraz daha detaylandırmalıyım. "Sorma, sabaha karşı yorgun argın eve geldiğimde..." diye devam ettim. Dağınık oda,

kırık ayna, uçuşan kâğıtlar, savrulmuş eşyaları anlatırken Gül abla hikâyesinin içine daha çok giriyor, “Hep böyle yaparlar oğlum, hep böyle,” diyerek her anlattığımı onaylıyordu. Sıra küvete geldiğinde hikâyem en çok alkışı burada toplayacak diye düşünüyordum. Ama “Abla, banyoda ne göreyim?” dediğimde gözlerinden taşmak üzere olan merak, ben anlatmaya devam ettikçe saatlerdir yol alan bir arabanın yakıtı gibi azalıyordu. Çizimleri küvette bulduğumu söyleyince ise ibre sıfıra yaklaştı. Artık gözlerinde şaşkınlık yerine sözlerimin doğruluğunu sorgulayan bakışlar vardı. Yalan söyleyerek kazandığım güveni, gerçeği söyleyerek kaybediyordum. İnanırcılık ve gerçeklik arasında Gül ablanın da birçok insan gibi ilkini tercih ettiğini fark edince daha fazla bir şey demeden sustum.

Gül abla zaten hiç konuşmamışım gibi anlattıklarımı es geçerek kendi hikâyesine devam etti. Hırsızların evden bir şey alıp almadıklarını sorduktan sonra, kesin bir kez daha geleceklerini söyleyip bir sonraki seferde neler olacağını anlatıyordu. Onu dinlerken kadınları anlamadığıma kim bilir kaçınıcı kez ikna olmuştum. İlgisini çeker diye anlattıklarımı burun kıvrımış, öylesine söylediğim bir lafın üstüne yeni bir dünya kurmuştu. Üstelik yalanlar üstüne kurulu ihtimaller dünyasından “Neyse oğlum, verilmiş sadakan varmış,” diyerek bir çırpıda çıkmış, “Şu siparişleri bir göreyim, evi ben hallederim,” diyerek asıl konuya yine bir çırpıda dönmüştü. Yarım ağızla da olsa “Olur mu abla? Ben yaparım,” deyişlerim boşunaydı. Dedikinden dönmüyor, “Sen hiç elleme”den başka bir şey demiyordu. Sonunda ısrarlarına daha fazla dayanamamışım gibi “Sağol abla, zaten okula gitmem gerekiyor,” dedim. Kadın, “Ne demek oğlum? Bugün yardım etmeyeceğim de ne zaman edeceğim?” diyerek kapıdan çıkarken insan bir kere yalan söylüyor, gerisi hep onun devamı oluyor diye düşündüm.

Gül abla kovasıyla geri geldiğinde okula diye çıkıp bankanın yolunu tuttum. Asistan olduğumdan beri zaten az olan maaşımın daha da azını bir kenara koyardım. Bu, her memur çocuğuna ailesinden yadigâr kalan tasarruf alışkanlığındandı. Oysa memur zihniyetiyle biriktirdiğim parayı memuriyetten kurtulmak için kullanacağım aklımın ucundan geçmezdi.

Banka ana baba günüydü. Veznedeki numaralar yanıp sönüyor, koltuklar hiç boş kalmıyordu. Ayakta bekleyenler vezneden başka bir de oturanlardan sıra numarası almış gibiydi. Oturanlar numarası yanınca ayaktakilerden birine kaş göz ediyor, yerini ona bıraktıktan sonra gişeye gidiyordu. Benden sonra gelenler bile kendilerine bir ortak bulup oturmuştu. Bense hâlâ ağırlığımı bir ayağımdan ötekine aktararak dikiliyor, neler olup bittiğini anlamaya çalışıyordum.

O sırada banka birden karıştı. 55-60 yaşlarında biri fötr şapkalı, öteki kasketli iki adam yer kavgası yapıyor, bağıra çağıra önünde durdukları sandalyenin kendi hakkı olduğunda diretiyorlardı. Sanki tarihin sayfalarında kalmış koltuk kavgası şimdi aralarında hortlamıştı. Aynı anda konuşmaktan söyledikleri birbirine karışıyor, biri şapkasını öteki kasketini sallayarak birbirlerini ikna etmeye çalışıyordu. Ama sonunda kibarlıktan ziyade yaşlılıktan sakinleşmek zorunda kaldılar. Zayıf olanı kasketiyle numaratorün oradan kendilerine bakan güvenlikçiye göstererek “Git sor istersen,” dedi. Şüpheye yer bırakmayacak kadar kesin bir şekilde haklı olduğunu göstermek istercesine bir de “Bir lira verdim ona burası için,” diye ekledi. Fötr şapkalı bunun üstüne düşmanlığı bırakıp tombulluğuna daha çok yakışan dostane bir sesle “E benden de para aldı aynı şekilde,” diye karşılık verip öfkeyle güvenlikçiye baktı. Para, safları değiştirmiş; düşmanı dost, dostu düşman yapmıştı bile. Tüm banka “Yandın uyanık!” der gibi merakla güvenlikçiye dönmüş bakıyorduk. Oysa güvenlikçi, başkasının sebep olduğu bir soruna müdahale eder bir havadaydı. Dostken düşmanı olanı “Amcacığım, kusura bakma. Bir yanlışlık olmuş,” diye kenara çekip sakın sakın bir şeyler izah etti. Ne dediğini artık duyamıyordum ama hâlâ onunla konuşmaya devam ederken bir de kasketli olana dönüp “Amcacığım, sen geç otur,” deyince, kendisini işinden bile edecek bir belanın içinden kurtardığını anladım.

Adam beladan böylesine kolaylıkla sıyrılınca pişkinliği gözümde kabahatten meziyete dönüşmüştü. 1 lira, 1 lira derken topladığı hâsilata mı yoksa kor gibi kızmış adamları birkaç cümleyle yatıştırışına mı şaşıracağımı bilemiyordum. Belli etmemeye çalışarak ondan tarafa bakıyor, her hareketini hayranlıkla izliyordum. O ise hiç oralı değildi. Bir kadınla konuşmaya dalmış,

ayaktaki insanları tamamen boşlamıştı. Arada bir benim olduğum tarafa kayıtsızlıkla bakıyordu o kadar. Dalgınlığından cesaret almış, gözlerimi kaçırmadan onu izliyordum. Bu sefer de kadınla konuşurkenki rahatlığına hayran kalmıştım. Kadın hâlâ oradayken, bana dönüp ukalaca gülümsediğinde ise kendimi aptal gibi hissettim. Göz hapsinde tutan değil tutulandım. Bunu fark edince çoğu hayranlık gibi muhtemelen benimki de onun üstünlüğünden değil, kendi şapşallığımdan diye düşündüm. O sırada kadınla vedalaşıp bana doğru yürümeye başladı. Dakikalardır kesiştikten sonra tanışma vaktinin geldiğine kanaat getirmiş bir çapkın gibi belli belirsiz gülümsüyordu.

Aramızda daha birkaç adım varken “Merhaba,” dedim. Aynı sıcaklıkla selam vermesini bekliyorken, “Delikanlı, vezneye geçişi kapıyorsun. Şöyle dur,” diyerek numaratorün yanını gösterdi. Tavrına bozuldum ama bunun “Hiyerarşik Sinir Sistemi”nin sonuçlarından biri olduğunu da biliyordum. Hiyerarşide üstte olan, bozulan sinirlerini her zaman altta olanda onarırdı. Sonra altta olan da öfkelenir, üstte olana gösteremediği tepkiyi bir altında olana gösterirdi. Bu, etki olmadan tepkiye sebep olan nadir sistemlerden biriydi ve çoğu sistemin tersine akışı üsttekiler değil alttakiler kesebilirdi. Sistem, bir tek alttaki üsttekinin öfkesini kendi üstüne alınmadığında sekteye uğrardı. Yoksa her şey sonsuz bir itiş gücüyle aynen devam ederdi. Güvenlikçiyle aramda olan da bundan başka bir şey değildi. Az önce foyası ortaya çıkmış, belli etmese de canı sıkılmıştı. Bunu bir şekilde telafi etmesi gerekiyor, kendine bir kurban arıyordu. Beni seçmesi ise tesadüf değildi. Hem üstünlüğünü en baştan kabul etmiş hem de dakikalarca hayran hayran ona bakarak bunu yeterince açık etmiştim.

Hiç itiraz etmeden dediği yere geçtim. İstedikini yaptırmış olduğunu görünce numaratorün öbür tarafına da kendi geçip hayat okulundan mezun olanların gururuyla, “Parayla imanın kimde olduğunun belli olmadığını şurada geçirdiğim 20 senede iyi öğrendim,” diyerek konuşmaya başladı. “İnsan, başkaları ya imanını az bulup laf edecek ya da parasını çok bulup göz dikecek diye ikisini de saklar ama saklayınca ne imandan hayır gelir ne de paradan,” diye devam ediyordu. Karşı veznede işlem yapan adamı gösterirken “Mesela bu adam,” dedi. “Bu adam, Karun kadar

zengin güya da kime ne faydası var? Kendine bile yok. Yıllar yılı ne tatile çıktığını gördüm ne de üstüne başına bir şey aldığını.” Sonra kapıda konuştuğu kadına bakarak “Bir de şu kadına bak. Köşedeki PTT’de çalışır. Oradan aldığı parayla tek başına çocuğu-nu da okutur, seyahatine de gider, kendine de bakar,” dedi. “Biriktirdiğin şeyi kullanamazsın, kullanamadığın şeye de esir olursun,” derken hâlâ kadına bakıyordu. “Bak, bugün gelmiş altın alıyor. Geçen ay krediler düşünce geldi kredi çekti. ‘Kredi borcun varken ne altını?’ dedim. ‘Altı ay sonra anlarsın,’ diye cevap verdi. Sorsan buradakiler ekonomist geçinir ama bu kadın var ya bu kadın, hepsini parmağında oynatır,” deyince nihayet aradığım fırsatı buldum. “Siz de fena değilsiniz,” diyerek ayakta bekleyenleri işaret ettim. “Az nceki olaydan bahsediyorsan ona kaynak yaratmak derler,” diye ukalaca gülümsedi ve sonra “Numaran yandı,” derken kadının olduğu veznenin hemen yanındakini gösterdi.

Gişeye gittiğimde veznedar yerinde yoktu. Yan kabinde ise hummalı bir koşuşturmaca vardı. Kadın, lke ekonomisini yönetir gibi arka arkaya direktifler veriyor; veznedeki adam bir hesap makinesine gömülüyor, bir önündeki dosyaların arasında kayboluyordu. Adamın ilesini izlerken benim veznedeki kız da yerine dönmüş, “Bir dakikanızı rica edeceğim,” dedikten sonra elindeki dosyaları raflara yerleştiriyordu. İşini bitirdikten sonra “Affedersiniz efendim. Nasıl yardımcı olabilirim?” dedi. Ona doğru eğilip sesimi alçaltarak “Hesaptaki parayı altına yatırıp bir miktar kredi çekmek istiyorum,” dedim. Kız hiç olmadık bir şey demişim gibi şaşırdı. ığlığa yakın sesle “Emin misiniz efendim?” dedi. “Hesabınızla altın alıp...” diye devam ederken “Evet, evet. Dediğimi yapın lütfen,” diye lafını kestim ve söylediklerimin duyulmadığından emin olmak için yan gözle kadından tarafa baktım. Ne var ki velinimetimin yerinde yeller esiyor, yer kavgası yapan amcalardan kasketli olanı hesabında ne kadar para kaldığını soruyordu.

¶

Bankadan sonra eve döndüğümde bir süre gözlerime inanamadım. Gl abla, deprem mahalline dönmüş evi birkaç saatte toplu konut nizamına sokmuştu. Düzgün, donuk ve sevimsiz... Bir yandan kimseler yaşamıyormuş kadar muntazam gözüküyor, bir

yandansa buram buram gelen çamaşır suyu kokusu daha az önce evden birilerinin çıktığını ele veriyordu. Odaya geçince şaşkınlığım daha da arttı. Gl abla sadece odayı değil geçmişimi de silip sprmşti. Camsız aynadan başka dünden geriye kalan tek bir iz yoktu.

Demek bir şeyleri düzene koymak için önce adamakıllı dağıt-mak gerekiyor diye düşünürken bilgisayarımı alarak salona geçtim. Ev gibi hayatım da bir günde dağılmıştı ve olabildiğince çabuk toplamam gerektiğini biliyordum. Kişisel Gelişim Uzmanı Eser Yerbakar'ı piyasaya sürme telaşıyla geceden aldığım notların hepsini masaya serdim. Bir ona bir ötekine bakıyor, nereden başlayacağıma karar vermeye çalışıyordum. Ama her şey gibi onlar da zamana, hem de epeyce kısa bir zamana yenik dşmşti. Dün gece dünyanın en kıymetli şeyleriymiş gibi duran listeler gözüme işe yaramaz karalamalar olarak gözüküyordu. İnsanlar hakkında yazılmış dedikodu msveddelerinden başka bir şey değillerdi. Oysa dedikodularla değil hakikatlerle uğraşmalıydım. Listelerin hepsini top gibi buruşturduktan sonra bilgisayarda yeni bir sayfa açtım.

15-17 yaş grubu:

"Hayatlarının % 80'ini kafalarının içinde yaşar, dışarıdan gözüken % 20'sini de ailelerinden saklarlar."

"Hep aşıktırlar, değillerse bile öyleymiş gibi davranırlar."

"Kendileri dışında herkesi mutlu sanırlar."

"Bir gruba ait olma ihtiyaı duyarlar."

"Eleştiriye gelemez, eleştirenleri "Ben buyum!" diyerek savuş-tururlar."

"Farklı olmak için çabalarlar."

"Hep büyümeyi ister, büyüyünce her şeyin güllük gülistanlık olacağını iddia ederler."

Ben de bu yaşlardan geçmiştim. Üstelik dersine girdiğim 1. sınıf öğrencileri hâlâ bu yaşların etkisinden tamamıyla kurtulama-mıştı. Onlarla iki yıl geçirdikten sonra artık bu yaş grubunun uzmanlık alanım olduğunu görebiliyordum. Onlar mesleğimin bir parçası sayılırdı ve mesleğimle ilgili bildiklerimi yazıya dökmek

sadece birkaç dakikamı almıştı. Velilerse hiç bilmediğim bir yaş grubundandı. Onlardan bahsetmek bir tek annemle babamın topraklarında gezdikten sonra tüm dünyayı anlatmak gibi olacaktı. Ve bu hiç kolay değildi. Parmaklarım klavyenin üstünde her an yazacakmış gibi duruyor, sonra mehter marşı gibi iki yazıp bir siliyordu.

40-50 yaş grubu:

"Hayatlarının % 80'ini kafalarının içinde yaşar, dışarı yansıyan % 20'sini de iyi ve kötü diye ikiye ayırıp iyiyi anlatır kötüyü saklarlar."

"Hep meşguldürler, değilse bile öyleymiş gibi gözüdürler."

"Kendileri dışında kimsenin derdi, tasası yok zannederler."

"Kalabalıklar içinde rahat eder, yalnız kalınca boşluğa düşerler."

"Eleştirilmekten haz etmez, "Bu yaşa geldim, değişmem."

"Sürüden ayrılmaz ama ayrıymış gibi gözükmek isterler."

"Hep çocukluk günlerini özler, keşke çocuk kalsaydık diye düşünürler."

Birbirinin aynı olan listelere, geceden kalma bir bulaşık leğeni-ne bakar gibi bakıyordum. İlk bakışta kirli ve bulanık gözüken su birkaç dalgalanmada bembeyaz köpüğe dönüşmüştü. Yıllarca kendimizi kuşak çatışması var diye kandırılmış, aynılıktan ibaret bir karmaşanın içindeyken birbirimizden farklıymışız gibi davranmış-tık. Bunu mazur gösterecek sebeplerimiz de yok değildi. Kendimizi geçen zamana karşı kanıtlama isteğimiz azımsanamazdı. Geçen zamana ve değişen şartlara rağmen aynı kaldığımızı kabul ettiğimiz an yola devam edemezdik. Hayatı çekilir kılan her geçen gün biraz daha değiştiğimize, hatta kesinlikle iyiye doğru değiştiğimize olan inancımızdı. Her günün bir öncekinden daha iyi olduğuna ve her gün bir öncekinden daha iyi olduğumuza inanmalıydık. Ergenlik bu inancı edinirken yaşanan ilk hafıza kaybıydı. Zaten ilk olduğu için de bunalımlıydı. Bir önceki günü unutup sonraki günlere devam etme kabiliyetimizi ilk o yaşlarda edinmeye başlıyorduk. Hafızada kaybedilenlerin yerini yenileri aldıkça da bunalımımız sona eriyordu. Hatta bir süre sonra bu döngüye o kadar alışlıyorduk

ki arkada bıraktıklarımızı küçümsemeye bile başlıyorduk. İnanmak, unutmak ve inanacak yeni şeyler bulmak... Kimilerimiz bu evreler arasında çok hızlı geçiş yapıyor, kimilerimiz birinden ötekine atlayana kadar arada bir boşluk oluşuyordu. İşte o boşluğa depresyon, bütün bu döngüye ise hayat diyorduk.

Ben hızlı geçişler yapanlardandım. İnanıldığım gerçekleri yenileriyle değiştirmem için bir an yeterdi. Tam da bu sayede 25 yıl boyunca inandığı tüm değerlere bir gecede sırtını dönen ben değil miydim? Hayatındakileri tek çırpıda silip sildiği yere para ve sefa yazan ben değil miydim? Bundan sonra kaybedenlerin değil kazananların değerlerine inanmaya karar veren ben değil miydim?

Ekrandaki listelere baktıkça yeni değerlerimin eski kıyafetlerime sığmayacağını fark ediyordum. Bir an önce yeni kıyafetler almalıyım. Bunu anlar anlamaz evden apar topar çıktım. AVM servisinin caddeden geçmesine az kalmıştı. Durağın olduğu yere doğru hızlı adımlarla yürüyor, bir yandan da sigaramı derin derin içime çekiyordum. Ama servisi uzaktan görmemle sigaramdan son bir nefes daha alıp attım.

Servis, dişi ve gürültülü bir kalabalıkla doluydu. Kelimeler havada uçuşuyor, birinin kurabiye tarifi öbürünün gündelikçisinin aldığı paraya karışıyordu. Yanına oturduklarımın kafayı çocuklarına takmışlardı. Biri oğlundan, öteki kızından bahsediyor; deneme sınavlarında aldıkları puanları karşılaştırıp hararetle bu puanlarla hangi üniversitelere girebileceklerini tartışıyorlardı. Dinledikçe “Sizi Allah karşıma çıkarttı!” demem için kendimi zor tutuyordum. Çocukları diline vurmuş bu ikiliden ihtiyacım olan ne varsa öğrenebilir, yoluma daha emin adımlarla devam edebilirdim.

Servisten indiğimizde çoktan kıyafet alışverişini bir kenara bırakmış, peşlerine düşmüştüm. Mağaza gezileri de en az konuşmaları kadar telaşlıydı. Mağazanın kapısından girer girmez ayrı yönlere ayrılıyor, ötekinin ilgisini çekecek bir şey görürlerse birbirlerine sesleniyorlardı. Yoksa mağazanın sadece yarısını gezip çıkıyorlardı. Bense bir araya gelip yine çocuklardan konuşmaya

başlamalarını bekliyor, takibime vitrinlere baka baka devam ediyordum.

Dışarıdan kadınlara korumalık, hatta kocalık yapıyorum gibi gözükiyordu. Ne de olsa AVM'lerde gezinen eşlere itirazsızca refakat etmek eş durumundan sayılırdı ve elbette ki yalnız değildim. Her mağazanın önünde en az üç, beş adam bekliyor, bir mağazadan ötekine gidene kadar yanlarındaki kadınlara eşlik ediyorlardı. Kimisi buna elinden düşürmediği cep telefonu sayesinde, kimisi de göz ucuyla izlediği hemcinslerinin de benzer perişanlıklar yaşadığını görerek katlanıyordu.

Bekleyen ve beklenenlerden oluşan bu kalabalık gün ilerledikçe daha da çoğalmıştı. İnsanlar arttıkça benim ikiliyi daha zor görüyor, mağazalara giriş çıkışlarını yakalayamıyordum. Ne ara olduğunu anlayamadan bir anda ortadan kayboluyor, sonra yine bir anda ilerideki mağazalardan birinden çıkıveriyorlardı. Birkaç kere böyle kaybedip bulduktan sonra bir kez daha kaybolduklarında yine hiç tahmin etmediğim bir mağazadan çıkmalarını bekliyordum. Ama dakikalar geçmesine rağmen ikisini de göremeyince takipten vazgeçerek kafelerin olduğu kata çıkmaya karar verdim.

İnsanlar az önce ellerinde taşıdıkları poşetleri şimdi kucaklarına koymuştu. Bir an evvel alışverişe devam etmek ister gibi hızla yiyip içiyorlardı. Elimde kahvemle o kalabalıkta kendime bir yer ararken gözüme üç kişilik bir masa kestirdim. Masadakilerden ikisi çoktan ayaklanmış, sandalyedeki poşetleri alıyorlardı. Diğeri de kalkınca hemen oraya doğru hızlandım. Nihayet onlardan boşalan sandalyelerden birine oturduğumda sandalyenin oturağı rahatsız edecek kadar sıcaktı.

Arkaya doğru yaylandığım sandalyemde AVM kahvelerinin çamurumsu tadını yudumlarken ne kadar yalnız olduğum belli oluyordu. Benden başka herkesin ya eli ya yanı doluydu. Yanında biri olanlar birbirlerine aldıklarını gösterip fiyatlarını karşılaştırıyor, olmayanlarsa yalnızlığını tıkış tıkış doldurdukları torbalarını karıştırarak unutuyordu. Birbirini tanımayan insanlar bile yanlarındaki torbalar sayesinde konuşacak konu bulabiliyor, en kötü "Ay, bir de şöyle bir şeye ihtiyacım var," diye henüz almadıklarından

dertler ve çıkarlar ortak olduğu sürece barış ve hoşgörü kendiliğinden geliyordu.

Ama bu ikisinden birisi çakıştı mı ortaklıktan geriye ya orta yol bulmak kalıyor ya da şimdi olduğu gibi biri konuşurken, ötekinin içinde patlamalar oluyordu. Oğlu olan kadının, çocuğunun gönöl ilişkilerinden bahsetmeye başlamasıyla durum değışmişti. Kadın, çocuğun notlarındaki düşmeyi, dalıp dalıp gitmelerini, akli bir karış havada gezmelerini kız arkadaşına bağıyor, kızın oğlunun geleceğine mâl olacağını söylüyordu. “Zamane kızlarının hepsi anasının gözü!” dediğinde kız anası olan kafa sallamayı çoktan bırakmış, kadının laflarını üstüne alınmaya başlamıştı. Az önce içinde çay olan bardağını sıkıp bırakıyor, plastik bardak ortasından daralınca kum saatine benziyordu. Buna rağmen gözü oğlundan başkasını görmeyen kadın bir türlü zamanın kendi aleyhine aktığını fark edemiyordu. Az sonra kopacak tartışmadan habersiz, bu sefer de kızlarını doğru düzgün yetiştiremeyen kadınlar hakkında ileri geri konuşuyordu. O konuşmaya devam ettikçe öteki daha da kurtlanıyor, bacaklarını hızlı hızlı sallıyordu. “Ay, ben patlamak üzereyim!” diyerek masadan kalktığında çok bile durdu diye düşündüm. Şahit yazsalar isyanını destekler, “Az bile yaptı!” derdim. Oysa devamını “Biraz daha beklersem altına yapacağım!” diye getirip koşarak tualete gideceğini nereden bilebilirdim?

Ben şaşkınlıkla arkasından bakıyorken öteki her şeyden bihaber, hâlâ kendi dünyasındaydı. Kınayan gözlerle etrafı seyrediyor, sürekli ayıplar gibi kafasını iki yana sallayıp cık cık ediyordu. Her baktığı yerde rahatsız olunacak bir şey bulmasına ilk başta sinir olmuştum, şimdiyse bunun işime yarayacağını fark ediyordum. Şu dünyada şikâyeti olan birini konuşturmak kadar kolayı yoktu. Bir soru, bir cümle, bazen bir bakış bile böylelerini konuşturmaya yeterdi. Dinleyecek birini buldular mı tanıdıkmiş değilmış düşünmeden anlatır da anlatırlardı.

Bu kadın için de durum aynen böyleydi. Onun için önemli olan sadece anlatmaktı. Benim kim olduğumu ya da olmadığımı önemseyeceğini sanmıyordum. Bunun verdiği rahatlıkla kadın bir kez daha cıkcıklayınca yüzümü ekşiterek “Çok haklısınız,” dedim. Neye cıkcıklağına dair bir fikrim yoktu ve kadın da zaten bunu

hiç sorgulamamıştı. Onun gözüne batan şeylerin bir başkasını da rahatsız etmesini olağan sayıyordu. Çoktan başlamış bir sohbetin orta yerindeymişiz gibi “Sorma delikanlı,” dedi, “kızlar iyice ortaya düştü.” “Doğru söylüyorsunuz,” diyerek az önce konuştuklarına kulak misafiri olduğumu söyledim. Konuya can damarından, “O yaşlarda benim de bir kız arkadaşım vardı,” diye girip “Kız benimle gününü gün etti, sonra o sınavı kazanıp da ben kazanamayınca tek kelime etmeden bırakıp gitti,” deyip sustum. Ben repliğimi söylemişim, sıra ondaydı. Gerisini seve seve getireceğini adım gibi biliyordum.

Nitekim kadın pimi çekilmiş bir bomba gibi dehşetle patladı ve ancak bütün terslikler bir araya gelse gerçekleşebilecek musibetleri olmuş bitmiş gibi anlatmaya başladı. Kız, oğlunu terk etmiş, oğlan derbeder olmuş, yıllarca kendini toparlayamamıştı. Nihayet toparlayıp kendine geldiğinde ise kız çoktan hayatını kurmuş, oğlanın hayatını mahvettiğiyle kalmıştı.

Hayatının son demlerindeki bir insan bile filmi bu kadar hızlı geriye saramazdı. Henüz yaşanmamış bir geleceğin, insan aklını çoktan yaşanmış bir geçmişten daha az bulandırdığı kesindi. Gerçekle yalanın, hem akılda hem dilde ne kadar farklı tezahür ettiği kadından belliydi. Her bir kelime ağzından tereddütsüzce çıkmıştı. Her şey kesindi, netti. Oysa insan yaşadıklarını parça bölük hatırlardı ve kimse geçmişinden bu kadar emin olamazdı. Arkada bırakılanlarda en az bir “Acaba?”, birkaç “Belki...” olurdu. Fakat kadın her şeyi yeni izlediği bir filmi anlatır gibi hiç teklemeden anlattı ve film, yıllar yılı hafızasının derinliklerinde yer eden korkuları hakkındaydı.

Kadının anlattığı her şey hakikaten olmuş gibi yine “Çok haklısınız!” dedim. Sonuçta bir yalan, kabul gördüğü oranda gerçektir. Kaldığım yerden kendi senaryoma devam edecek, aynı konuyu kurmaca bir ben, kurmaca bir sevgili ve kurmaca bir geçmişle anlatacaktım. Hayatın kendisi zaten kurgusaldı ya şimdiki çifte kavrulmuş olacaktı. Yalanlarına biraz daha gerçeklik katmak ister gibi, “Lisedeki İngilizce hocam olmasa oğlunuzun başına gelenlerin aynısı az daha benim de başıma gelecekti,” dedim. “Lise sonda sınıftan bir kıza âşıktım. Kızı görünce nefesim kesilirdi,” diye

devam ediyordum ki kadın daha ikinci cümleden lafımı kesip, bir yalana girilmemesi gerektiği kadar orta yerinden girdi.

“Oğlum, benimki de yaşadığını aşk zannediyor da bu yaşta ne aşkı?” diye kaşlarını çatarak sorduktan sonra cevap beklemediği sorularla devam etti. O anlattıkça yalanım şekil değiştiriyor, ilk başta anlatmayı planladıklarımın hepsini yeni verilerle güncelliyordum. Şekilden şekle girmek yalan söylemenin doğasında vardı. Gerçeği biraz kıvrıracak olsan kırılır giderdi ama yalan kıvrıldıkça yalandı. O sırada tuvaletteki de yanımıza dönmüş, kim olduğumu anlamak ister gibi bana bakıyordu. Kadın, ona dönüp “Doğru söylemiyor muyum Müzeyyen? Bu yaşta ne aşkı?” deyince hem konu Müzeyyen için aydınlanmış hem de ötekinin benim onayıma ihtiyacı kalmamıştı. Aynı fikirde olmasa bile sesini çıkarmayan Müzeyyen bu sefer arkadaşına tam destek vererek, “Tabii canım, bu yaşta aşk mı olur?” dedi. İçimden “Peki sizce hangi yaşta olur?” diye geçiriyorken “İşte insan o yaşta öyle zannediyor, o hocam olmasaydı...” diye bir kez daha sularına gidip konuşmaya başladım.

Çalkantılarımı, okulda yayılan lafları, kızın babasının benimkileri arayışını, evdekilerle olan kavgalarımızı ve bütün bunlardan beni çekip kurtaran hocamın yaptıklarını anlatıyordum. Bazen her şeyi birbirine karıştırıp lafın sonuna geldiğimde nereye bağlayacağımı bulamıyor, bazen de sanki başkası konuşuyormuş gibi aklımdan geçen cümleleri ağzımdan çıktıktan sonra fark ediyordum. Sonunda anlatacaklarım bittiğinde hikâyem tutarsızlıklarla doluydu.

Ama neyse ki ikisi de magazin programı izler gibi sadece merak ettikleri yerleri dinlemişler, çekim hatalarının hiçbirini fark etmemişlerdi. Bu, Müzeyyen’in kendi kızının sınıfında da benzer bir şey olduğunu söyleyip “Hatta geçenlerde,” diye lafa başlamasından belliydi. Öteki ise kendi oğlu mevzubahisse başka birinden konuşulamamış gibi yine Müzeyyen’in lafını kesince gözlerinde bir çocuk kadar masum, bir evlat kadar güvenilir olduğumdan emindim. “Oğlum, artık öyle hocalar yok,” diye araya girdikten sonra aynı aralıksız ve ateşli tempoyla konuşuyordu. “Şimdiki hocalar bir garip, hepsinin ağzında bir psikolojidir gidiyor. Geçen

gün oğlanın dershanesine gittim. Şu kızla sınıflarını ayırın demek için. Daha iki çift laf ya ettim ya etmedim başladılar çocukların psikolojisi bilmem ne! Psikolog oldu çıktı başımıza herkes!” diye anlatırken iyice kontrolden çıkmıştı. “Ana babanın psikolojisini düşünen yok! Herkes haklı, bir ana babalar haksız!” derken parmakları aklından geçen düşüncelerin hızıyla masaya vuruyordu.

Merak ettiklerimi öğrenmenin tam sırası olduğunu görebiliyordum. “Siz ne istiyorsunuz?” diye sordum. İnsan aklından geçenleri ya alkollü ya da öfkeliyken dürüstçe söyleyebilirdi. Sorumu duyunca sabahtan beri susmayan kadın ilk defa sustu. Hayatında ilk defa biri ne istediğini sormuş gibi şaşkındı. Bir Müzeyyen’e, bir bana, sonra bir daha Müzeyyen’e bakıp “Ne mi istiyorum?” dedi. Oysa Müzeyyen karar değil, onay merciiydi. Görevi o konuşurken yukarı aşağı kafa sallayıp sessiz tasdikler vermektir ve o masada fikir beyan edecek tek kişi kendisiydi. Müzeyyen’den ses çıkmayınca böyle olduğunu o da anladı. İki kişi adına konuşmanın sorumluluğundan olsa gerek biraz daha susup hiç beklemediğim bir cevap verdi. “Sadece ne diyorlarsa onu yapsınlar, boş konuşmasınlar istiyorum. Bana işkembeden atmasınlar. Psikolog mu ki bunlar da sürekli psikoloji psikoloji deyip duruyorlar?” derken gözleri öfkeyle kısılmış, frenleri tamamen boşalmıştı. Ben, “Yani şöyle mi? Yani şunun gibi mi?” diye sordukça daha da şevkle anlatıyor ve ne garip ki insanın hayatını tanıdıklardan çok, yabancılar şekillendiriyordu.

¶

AVM’den çıktığımda kendimi bir roman kahramanı gibi hissediyordum. Her şey hızla değişiyor, hiç tanımadığım insanlar her sayfada beni başka bir yola sokuyordu. Bu ikiliyle karşılaşmam da romanın bir parçasıymış gibi gelmişti. İçimde, onlardan sonra her şeyin daha da hızlanacağına dair güçlü bir his vardı. O hisle hiç vakit kaybetmeden Aslı’yı aradım.

Telefon çalarken ona neler söyleyeceğimi düşünüyordum. Bir yandan ondan başkasının bana yardım edemeyeceğini biliyor, bir yandansa dün olanlardan sonra onunla konuşmaya çekiniyordum. Telefonun çalışması uzadıkça çekincem daha da artıyor, kendi kendi-

me “Aslı bir tek Leyla’nın arkadaşı mı canım?” diye soruyordum. Kendimi kandırmakta ne kadar ustaysam, sormaya devam ettikçe tedirginliğim hafiflemiş, düşüncelerim iyimserleşmişti. Ama iyimserlik, beklemeyi kolaylaştırıp umudu güçlendirse de sonucu değiştirmiyor, insanı gerçek karşısında daha savunmasız yapıyordu. Aslı, telefonu “Ne yüzle arıyorsun Eser?” diye açınca çıkmaz bir sokağa girmiş gibi bocalamam bundandı. İyice rahatlamışken birden duvara toslamıştım. Bir yandan sokağın başına, bir yandan da telefonun ucundaki duvara çaresizlikle bakıyordum. Çaresizdim çünkü çözüm ne gerisin geri sokaktan çıkmakta ne de duvarın üstünden atlayıp o çıkmazdan kurtulmaktaydı. Çaresizdim çünkü tek çıkışım vardı, o da o sokaktı.

Ben ne diyeceğimi bilemediğimden, Aslı’ysa diyeceğini dedikten susuyorduk. İsteyerek paylaşıncı huzur veren sessizlik, maruz kalınca işkenceye dönüşmüştü. Tek bir kelimeyle bütün bu işkenceyi sona erdirebilecek olmanın lüksüyle “Aslı,” dedim. “Bana kızmakta haklısın ama seninle konuşmam lazım.” Aynı anda hem hak verilen hem ihtiyaç duyulan bir insan olmak Aslı’da öksürük yapmıştı. Boğulurcasına öksürüyor, tam bir şey diyecekken yeniden öksürmeye başlıyordu. O öksürdüğüce ben daha çok geriliyor, boğazına bu kadar takıldığına göre hayırlı bir şey demeyecek diye bekliyordum. Ama bazı günler iyimserlik kötü sürprizleri, kötümserlikse iyilerini beraberinde getirirdi. “Ne konuşacağız Eser? Leyla artık hayatta sana dönmez!” dediğinde biz de o günlerden birindeydik. İyiyi kötüyü bir yana bırakıp olanı konuşmak için, “Aslında onun için aramamıştım,” dedim. Ne var ki Aslı için iyi de kötü de, olan da olmayan da Leyla’ydı.

Az önce susan o değilmiş gibi, şimdi boşluk bırakmadan konuşmaya başlamıştı. Leyla’yla geçmişimiz hakkında benim bile hatırlamadığım şeyler anlatıyor, benim nankörlüğümden Leyla’nınsa çilekeşliğinden dem vuruyordu. Dediklerinde kendince o kadar haklıydı ki hem bana sayıp sövüyor hem de “Haksız mıyım?” diye yine bana soruyordu. Konuşup konuşup bir kez daha, “Haksız mıyım Eser?” diye sorunca “Haklısın tabii,” deyip bu sefer ben kendime saydırmaya başladım. Onu ancak böyle susturabilecektim. Leyla’ya sorsak yaptıklarım kadar, yapmamı beklerken yapmadıklarım da hata olduğundan, olmuş olmamış aklıma ne

gelirse anlatıyordum. Sonunda artık anlatacak bir şey bulamayıp iyice özelimize girdiğimde Aslı hemen “Aman aman Eser, oralar beni hiç ilgilendirmez,” diye kesiverdi. “Aslında hiçbir yeri seni ilgilendirmez,” diye karşılık vermek varken her şey kontrolüm dışında gerçekleşmiş gibi özür diledim. Ve mahcubiyetten kısılmış bir sesle “Bu arada sizin bölümden son sınıflardan iyi bir öğrenciye ihtiyacım var, yalnız Leyla’nın girdiği sınıflardan olmasın lütfen,” dedim. Aslı konunun birden bu kadar beklenmedik bir yere gelmesine şaşırmişti. “Ne lazım, ne?” diye sordu. “Psikoloji’den bana çalışkan, akli başında bir öğrenci lazım,” diye tekrarladım. Bunun üstüne telefonda derin bir sessizlik oldu. Artık iyice yorulduğumu hissediyordum. Konuşma düşündüğümde daha zor başlamıştı ve daha zor gidiyor, hatta şimdiki gibi sustuğunda hiç gitmiyordu. Aklımdan insanlık, insanlık olalı böyle dayanışma görmedi diye geçiyor, Leyla’nın korkusundan bu kadar basit bir isteğe bile evet diyemiyor oluşuna inanamıyordum. Daha fazla zorlamanın manasız olacağını kabullenmek zorundaydım. Sonunda “Neyse Aslı, belli ki seni rahatsız ettim. Kusura bakma,” deyip kapatmaya yeltendim. Ama kapatan o oldu. Kapatmadan önce de “Mesajlarına bak,” dedi. “Sana Burak, Ali ve Özgür adında üç öğrencimin bilgisini gönderdim. Üçü de birbirinden iyidir.”

AVM servisindeki kalabalık dönüş yolunda daha da artmıştı. İnsanlar kendi başlarına zor sığdıkları koltuklara şimdi bir de alışveriş torbalarıyla sığmaya çalışıyordu. Çoğunun poşeti yanındaki üstüne devriliyor ya da koridora taşıyordu. Yanımdaki kadının poşetleri ise hışırdayarak bana sürtünüyordu. Üstelik ben büzüldükçe poşetler daha da çok üstüme yığılıyordu. O sırada Nurettin şu halimi görse ne der diye düşünmeden edemiyordum. Kitaplarında öğütlediğinin aksine çapımı mecburen dar tutuyor, bu da yetmezmiş gibi o “Çevrenizi izleyin,” derken ben önümdeki koltuğun arkasına bakarak yol alıyordum. Servis çukura girip çıktıkça can çekişiyormuş gibi sesler çıkaran koltuğa bakarken ben de bir kitap yazmaya, başlığını da “Her öğüt her koşulda tutulmaz,” koymaya karar verdim. Nihayetinde ben de koltuk izleyeceğime dışarıya bakmayı tercih ederdim ama servisin ışıkları içeriyi

aydınlatırken dışarıyı karartıyor, içerinin kalabalığı olduğu gibi camlara yansıyor.

Sabah bindiğim yere geldiğimizde mahşerden azat edilmiş gibi hissetmiştim. Servisten inip yavaş adımlarla eve yürürken aceleci kalabalığı geride bıraktığıma şkrediyordum. Apartmana birkaç metre kaldığındaysa düşüncelerim az sonra yazacağım maile yoğunlaşmıştı. Eve girer girmez bilgisayarın başına oturup Aslı'nın ismini verdiği çocuklara mail yazmaya başladım. Bir durup bir yazıyor, yazdıklarını her seferinde yeni baştan okuyordum. Artık en son evimin adresini yazarken yine duraksadım ama bu sefer ekran yerine etrafıma baktım. Mail'deki üslupla yaşadığım yer hiç örtüşmüyor, içinde bulunduğum durumla yazdıklarım arasındaki mesafe her kelimede biraz daha açılıyordu. Mail'de parlattığım hayatımla, hayatımı yaşadığım ev birbirine denk değildi. Daha önce bunu nasıl dşnemediğime şaşırarak eve bakıyor, baktıkça daha da şaşırıyordum.

Bu evden bir ev, bir ofis çıkarmalı ve bunu, ikisini de şimdiki khnelikten kurtaracak şekilde yapmalıydım. Evin içinde turladıka çok fazla çarem olmadığını, daha doğrusu sadece oda sayısı kadar çarem olduğunu görmek zor değildi. Tek odalı bir evde oturan biri olarak tek bir çarem vardı. O da salonu ofise çevirip evi yatak odasına sığdırmaktı. Bunun için salonu kişisel eşyalarımın arındırmalı, tamamen duygusuzlaştırmalıydım. Ne de olsa eşyalar benliği maddeleştirir, ruhu somutlaştırır.

Mantar panodaki fotoğrafları, benimle yaşlanmış kitapları, ev ev gezdirdiğim halıyı, hediye gelmiş tabloları battal boy bir p torbasına doldururken bunu daha iyi hissediyordum. Torba doldukça salondaki benliğim boşalıyor, geriye yabancılarla kaygısızca paylaşılabilecek renksiz bir boşluk kalıyordu. Tüm salonu torbalara sığdırdığımda içerisi kime ait olduğu mehulleşecek kadar ıplaklaşmıştı. Bir alışma masası ve iki kişilik bir kanepeyle dolu boşlukta her hareketim duvarlardan yere, yerden duvarlara çarparak yankılanıyordu. Boşluğun yalıtımsızlığında tüm mahremiyetim gözden silinmiş, bunun için birkaç p torbası yetmişti.

Oda bu haliyle elbiselerinden soyunmuş bir adama benziyordu. Oysa bu yetmezdi. Onu herkes gibi giydirmeli, aynı sıradanlık ve kalitede umumileştirmeliydim. Kişiliksiz bir ofis için nelere ihtiyacım olduğunu düşünerek salona bakıyordum. Almam gerekenler büyük ekran bir televizyon, gösterişli bir koltuk, şık bir kitaplık diye uzayıp giderken masraflar katlanıyor, bense aydınlanıyordum. Küçük bir oda sayesinde tüm dünyanın sırrı apaçık gözlerimin önüne dökülmüştü. İnsanların kılığa kıyafete bir servet dökerken harcadıkları oranında sıradanlaşmalarının sırrını çözmüştüm. Anlaşılan sıradanlaşmanın bile servet tuttuğu bir devirdeydik ve sürüden kopmamak için daha çok harcamalı, daha çok sıradanlaşmalıydık.

Aydınlanan zihnimle mail'e geri dönüp yazmaya hızla devam ettim. Az önce bir durup bir yazan parmaklarım şimdi klavyede uçarcasına hareket ediyor, ballandıra ballandıra işin büyüklüğünü yazıyordu. Bu işte çalışmanın bambaşka kapılar açacağını vaat ediyor, deneyimin kıymetinden paraninkine geçiyordum. Maaştan da bahsedip "Ama bir tek yarın görüşebiliriz. Diğer günler başka görüşmelerle dolu," diye bitirdiğimde üçünün cevabının da çok gecikmeyeceğini tahmin edebiliyordum. Bir şeyin değeri onu isteyenler arasındaki rekabete göre yükselirdi ve rekabet son cümlelerle yeterince yükselmişti.

Yanılmadığımı 10 dakika sonra peş peşe gelen maillerden anladım. Ali'yle Burak cevap yazmış, kendileriyle görüşmek istediğim için teşekkür edip ertesi gün ben ne zaman dersem o zaman gelebileceklerini söylemişlerdi. Otoritenin bu kadar kolay kabul görmesi inanılır gibi değildi. Tek bir maille patronun ben olduğunu kabul etmişlerdi. Ama kolay kazandım diye kolay kaybetmeye niyetim yoktu. Üçüncünün maili de gelene kadar cevap yazmayacak, bundan sonra patronlar dünyasının kurallarıyla oynayacaktım.

¶

Ertesi sabah uyanır uyanmaz ilk iş mail'lerimi kontrol ettim. Tam tahmin ettiğim gibi üçüncünün cevabı da gelmiş, okunmak üzere beni bekliyordu. Patron gevşekliğiyle kaykıldığım kanepede iyice havaya girdim. Diğerlerinin bir benzerini daha okumak için

hazırdım. Ama diğerlerinin bir benzeri değildi. Karşımda hiç beklemediğim gibi biri duruyor, hiç beklemediğim cümlelerle yazıyordu. Tadını çıkarmak için yavaşça okumaya başladığım mail'i satırlar arasında atlayarak okumaya başladım. Bazı yerleri yanlış anladığımı düşünüp yeniden başa dönüyordum. Çocuğun üslubu hayret vericiydi. Minnet etmek bir yana adeta "Ben buyum," der gibi yazmış, "Sen busun," dedirtecek kelimeler kullanmıştı.

Üstelik tarzı sadece kişiliğini değil, görünüşünü de ele verir gibiydi. Cümlelerine baktıkça gözlerimin önüne saçlı sakallı, eli sigaralı, ağzı argolu, salaş giyimli, zayıfça bir çocuk geliyordu. Başparmağıyla işaret parmağının arasında tuttuğu sigaranın kendi kendine yanmaya devam edişini, külün o farkında olmadan birikip sonra yine o farkında olmadan yere düşüşünü bile hayal edebiliyordum. Benim için yanlış adamdı. Diğerleri varken onu seçmek, sahibini üstünden atacağı her halinden belli olan yabani bir atı seçmek gibi olacaktı. Fakat yarışa onu da çağırmıştım ve binmeyecek bile olsam en azından bir tur koşturmalıydım. Hem vicdanımı rahatlatmak, hem çocuktan temiz bir şekilde kurtulmak için bir saat sonraya randevu verdim. "Saat 9'da aşağıdaki adreste bekliyorum," diyerek yolladığım mail, ikimiz için de en hayırlısıydı. Bugün içerisinde görüşmeye çağıracağımı en başta söylemişim ve gün 24 saatti. Gelirse tanışmış olurduk, gelmezse benim zaten bir günahım yoktu.

Diğer ikisineyse öğleden sonraya randevu verecektim. Otoriteye başışıklıklarını kanıtlamışken kanaat notu kullanılmasını hak ediyorlardı. Bu hepimiz için iyi haberdı. Kötü haberse, ki bu sadece onlar için kötüydü, cevabı oldukça üstten bir dille yazacak olmamdı. Fakat bir sorun vardı, çocuklar zaten kuzu gibi cevap vermişken ne bulup da patronluk taslayacaktım bilemiyordum. Her an bir şey yazacakmış gibi gözlerim ve ellerim ekrana kilitlenmişti. Sanki kıpırdamadan durursam ilham gelecekti. Ama tam o anda apartman kapısı gürültüyle kapandı ve ardından Murat ağabeyin telefon melodisi evin içine kadar geldi. Başında büyük umutlar ve derin arayışlarla oturdüğüm bilgisayarı bırakıp kapıya gittim.

Murat ağabey, ekmek sepetini sırtlamış bir halde merdivenlere yönelmişken kapıyı açmamla geri dönüp "Ooo, erkencisin," dedi. Ben, "Bugün biraz işim var da," deyince halime üzölmüş gibi bakıp iç çekti. Neden öyle baktığını anlamaya çalışırken "Tabii oğlum," dedi "Hırsız giren evin işi olmaz mı?" O anda söyledığım yalan aramızda şimşek gibi çaktı ama ben gördüm, o görmedi. Aklımdan neden gerçekler yavaş yavaş, yalanlarsa bir anda ortaya çıkar diye geçerken üst katlardan biri "MURAAAT!" diye seslendi. Murat ağabey sesin büyük harflerle cınladığını yılların tecrübesiyle anlamakta zorlanmamıştı. "Geliyorum!" diyerek küçük harflerle alttan aldı. Hem o sırada uyuyan apartman sakinlerini hem de seslenenin gönlünü etmek için orta bir yol bulmalıydı. Telaşından faydalanıp "Abi, hiç seni tutmayayım. Ben bir paket kısa Winston isteyecektim," diyerek hoyratça kullanılmış bir 20'lik uzattım. Parayı verirken dört bir yandan yırtılıp yıpranmış olmasına rağmen değerini kaybetmeyen tek şey bu banknotlar herhalde diye düşündüm. Para dışında her şey tek bir çizikle, hatta ufacık bir kırışıklıkla bile kıymetinden, güzelliğinden yitiriyordu. İnsanlar bile. Ama para öyle miydi! İster paslansın, ister yırtılsın, teorik olarak üstünde yazdığı kadar, pratik olaraksa ona yüklediğimiz anlam kadar, yani çok daha fazla değerliydi.

İçeri dönünce mailleri bir kenara bırakıp radyo açtım. Radyodaki kız, gazeteleri okuyordu. Ama sadece manşeti ve manşetin altındaki birkaç cümleyi okuduğundan bir gazeteden ötekine geçmesi en çok iki dakika sürüyor, hele öteki gazetede de aynı haberi görüp "Bunu okumuştum size," deyip geçtiğinde o kadar bile sürmüyordu. Bu sayede eğitim sistemini değiştirmeyi öngören tasarının detaylarını sadece bir kere adamakıllı okumuş, tüm gazetelerde manşet olan haberi "Evet, tasarı yine manşette," diyerek atlamıştı.

Eğitim tasarısıyla ilgili manşetleri dinlerken hiçbir şeyin değişmediğine daha çok ikna oluyordum. Gündem, pembe dizi gibi kendini tekrar ediyor ve buna rağmen hiç seyircisiz kalmıyordu. İnsanlar hâlâ her gün, her öğün, hatta her an haber okuyor, dinliyor, izliyordu. Oysa kaçırarak hiçbir şey yoktu. Şimdi olmazsa sonra, bugün olmazsa yarın, bu sene olmazsa gelecek sene aynı haberleri dinlemek mümkündü. Mevsimlik sebze gibi her sene aynı

aylarda ortaya çıkan eğitim haberleri bunun apaçık kanıtıydı. Kendimi bildim bileli her sene bu aylarda eğitimde reform konusu gündeme gelir, ya üniversite sınavı ya dershaneler kalkar ya da sınav durur ama şekli değişirdi. Bu sene menüden üniversite sınavının kaldırılmasını seçmişler, ama beni de radyodaki kızı da buna inandıramamışlardı. Siyasetin söz söyleme sanatından başka bir şey olmadığını bilir gibi birimiz yarım kulak dinlerken ötekimiz çala ağız okuyup geçiyordu.

Ekonomi haberlerine geçtiğindeyse durum değişti. Kızın sesindeki ruhsuzluk gitti, yerine okuduğunu anlamaya çalışan birinin dikkati ve yoğunluğu geldi. Hele dövizle ilgili haberleri okurken o kadar heyecanlıydı ki aklımdan varını yoğunu dövize yatırdı herhalde diye geçti. Altın fiyatlarına geçtiğindeyse heyecanlanma sırası bendeydi. O, “Yılın başlarında durmaksızın dalgalanan altın,” diye okurken ben de altın gibi dalgalanıp “son aylarda beklenmedik bir şekilde yükselişe geçti,” derken durulup rahat bir nefes aldım. Öğreneceğimi öğrenmişken, üstelik her şey mutlu sonla bitmişken başka kanala geçtim.

Adamın teki son dönem popçularından birinin kıyafetini ağzına dolamış, bir yandan popçunun giydiklerini anlatıp bir yandan katıla katıla gülüyordu. Şarkıcının hali gözümün önünde belirmeye başladıkça ben de kendimi tutamaz oldum. Şimdi ben de kahkahalarla gülüyordum. Üstelik komik bulduğu şeye gülen biri gibi değil, aradığı şeyi bulan biri gibi gülüyordum. Bir insanın görünüşü başka birine bu derece malzeme olup ağzına bunca laf veriyorken çocuklara istediğim kadar patronluk taslayabilir, güç bendeyken donlarına kadar karışabilirdim. Bu topraklarda birçok şey hakkında konuşmak yürek isterdi de başkasının görüntüsü hakkında konuşmak doğuştan serbestti. Hem haktı hem hürriyetti. Herkes, bir başkasının giydiği ya da giymediği şey hakkında istediğini düşünüp, bazen arkasından bazen önünden istediğini söyleyebilirdi. Yani demek ki koyduğum yasaklar kadar, tanıdığım fırsatlar da otoritemi pekiştirecekti.

Bunu anladığıma göre yarıda bıraktığım mail’i artık bitirebilirdim. Adaylara görüşme için istedikleri gibi giyinebilecekleri hakkında birkaç cümle yazdıktan sonra işlem tamamdı. Kudretim

mailin her yerine sinmiş, otoritem onlara tanıdığım serbestlikle belirginleşmişti. Tanıdığım serbestlik, yanılısamadan başka bir şey değildi ya bunu bir ben biliyordum, bir de Allah. Hiç şüphesiz kitaplarında o da aynı yöntemi kullanmış, “hoşgörülü otoritesini” hem herkesi eylemlerinde özgür bırakarak hem de eylemleri sevap ve günah, mekânlarıysa cennet ve cehennem diye ayırarak göstermişti.

Kapı çaldığında hâlâ kanepeye uzanmış, iktidarın keyfini çıkarıyordum. Üstümde pijamalarım varken smokinler içinde davetten davete koştuğumu, en önde gelen kişisel gelişim konferanslarında onur konuğu olduğumu, gittiğim her yerde el üstünde tutulduğumu hayal ediyordum. Kapıyı açtığımda hayal dünyasından çıkamadığımı sanıp gözlerimi ovuşturmam bundandı. Murat ağabeyi beklerken karşımda duran kız ya gerçek gibi bir hayal ya da hayal gibi bir gerçektir. Omuzlarına dökülen dalgalı sarı saçları, buz mavisi gözleri, minicik burnu ve gülümseyen yüzünün iki kenarında beliren gamzeleri hayal bile olamayacak kadar mükemmeldi. Kekeleyerek “Ki-ki-kime bakmıştınız?” dedim. “Eser Yerbakar”la görüşmek için gelmiştim,” deyince şaşırdım. Merak, heyecan, telaş, korku, sevinç, panik içinde “Buyurun, benim?” dedim. “Ben Özgür Canalan,” diyerek incecik parmaklarını bana doğru uzattı. Bakışlarından kendisini tanımamı beklediği belli oluyordu. Haklıydı da. Böyle bir güzellik ne beklese haklıydı. Ama ismin aşinalığına rağmen boşlukları dolduramıyordum. Dolduramadığım boşluklarla bakmaya devam ettiğimi görünce “Eser Bey, ben görüşme için gelmiştim,” dedi ve tam o anda apartmanın zemini her zamankinden daha güçlü bir zelzeleyle sarsıldı. Üstelik bu sefer kapıyı açıp kapatan da olmamıştı.

İçeri geçtiğimizde hâlâ kendimde değildim. Patron kimliğimi çoktan unutmuş, onur konuğunu ağırlamaya gayret gösteren bir ev sahibine dönüşmüştüm. Konuğumu nerdeyse bomboş olan salona bıraktıktan sonra “Hemen geliyorum,” diyerek odama kaçtım. Üstüme adam gibi bir şeyler giyip normalde gıdım gıdım kullandığım parfümümden koku bulutu oluşturacak kadar sıktım. Yanına döndüğümde neye şaşıracığımı şaşırmıştım. Erkek beklerken kadın

çıkmasına mı yoksa bir saat önce yazdığım mail'e rağmen karşımda olmasına mı şaşırmalıydım, bilemiyordum. Güzelliği işi daha da içinden çıkılmaz yapmış, sadece düşüncelerim değil dürtülerim de karışmıştı. İçimden sürekli "İş için buradayız. Burası ofis. Buraya iş için geldi. Ofisteyiz," diye tekrar etsem de işe yaramıyordu. Yatak odama 5-6 metre uzaklıkta olduğumuzu düşünmeden edemiyor, içimden konuşmaktan dışıma fırsat kalmıyormuşçasına susarak kıza bakıyordum. Kızcağız bir suç işlemiş gibi mahcubiyetle gülümseyerek "Kadın olduğuma genelde şaşıırırlar," deyince daha da beter karıştım. Boynumdan kulaklarıma kadar kızarmışken "Yok... Evet... Tabii... Yani..." diye zırvaladım. Onu bir şekilde etkilemek istiyordum. İnsan, göz koyduğunu en gurur duyduğu meziyetiyle tavlarmış ya benim gözüm var, gururum var ama meziyetim yoktu. Bir şeyler yazabiliyor olsam, o sırada 'ö'ylece 'z'ırvalayacağıma 'g'üzelliğinin 'ü'rpertici 'r'addede olduğunu yazıp gururla yaptığım akrostişi gösterirdim. Ya da kanıtlanmayacak yargılar hayranlık yerine şüphe uyandırmayacak olsa, "Henüz basılmamış bir romanın kahramanıyım," derdim. Ama bunlar yerine dünyanın en önemli sorusunu soruyormuş gibi telaşla "Çay içer misiniz?" dedim. "Evet, tabii eğer zahmet olmayacaksa," demesiyle kendimi mutfağa zor attım. Bir süre mutfakta oyalanıp çayı koyduktan sonra geri döndüğümde kendimi daha sakin hissediyordum.

Ama bu his sadece kısa bir an daha devam etti, o kadar. İçeri geçtiğimde gözlerimi ondan kaçırmaya çalışıyordum fakat salonun boşluğunda bakacak şey bulamayan gözlerim dönüp dolaşıp yine onda duruyordu. O birkaç kez mahcup bir şekilde gülümseyip, ben "Allahım gamzelere bak!" diye düşündükten sonra nihayet önümdeki bilgisayarı fark edip gözlerimi kaçırarak bir yer bulabildim. Diğer çocuklara yazdığım mail'in hâlâ ekranda açık olduğunu görünce Gönder'e basamadan güç sarhoşu olduğumu anlayıp kim olduğumu, ne yaptığımı, daha da önemlisi kim olacağımı ve ne yapacağımı hatırladım. Az önceki gevşekliğimin tersi bir ciddiyetle ekrandan kafamı kaldırmadan "Özgür Hanım," dedim, "çay olsun da çaylarımızı alıp öyle başlayalım. Ben de o sırada siz gelmeden bitirmek üzere olduğum işleri bitireyim." Sonra o "Tabii, tabii..." derken arama motoruna aceleyle "mülakat soruları" yazdım.

Bir mülakata nereden başlanır, ne sorulur, nasıl davranılır hiçbir fikrim yoktu. Daha önce kimseyi mülakat yapmadığım gibi kendim de yüksek lisans için olandan başka bir mülakata girmemiştim. Arama sonuçlarını tarayıp önemli gördüklerimi not ediyordum. Ama daha ilk sayfayı bile yarılayamadan kız öne doğru kaykılınca dikkatim yeniden ona kaydı. Ekranın arkasına sakladığım yüzü yeniden karşımdaydı. Ömrümde böyle bütün bir güzellik görme-miştim. Kimilerinin hatları ayrı ayrı güzel olur, kimilerinininkiler yapboz gibi bir araya gelince manasını bulurdu. Onunkilerse tek başına da bir arada da mucizevî bir birlik içindeydi. Masumiyet, zarafet ve asalet tek bir bünyede vücut bulmuştu. Kim bilir belki Leyla'da da bunların hepsi vardı da bir arada yapamayan kardeşler gibi asla aynı anda ortaya çıkmazlardı. Masumken zarif olamazdı, asilken masum. O haller de ona yakışırdı yakışmasına ama bu kız bir başkaydı.

İnsanın hayal gücünden ötesini algılayamaması gibi ona baktık-ça daha çok karışmışım. Üstelik ne halde olduğumdan o kadar bihaberdim ki kapı çalınca “Gelici kaptı herhalde,” deyişimle bile uyanmadım. Ancak kız “Anlamadım?” deyip boş boş bakınca ağzımdan çıkan kulağım duydu da az önce ne dediysem yine aynısını diyormuşum gibi bir havayla “Kapıcı geldi herhalde,” dedim. “Müsaadenizle.”

Az sonra çaylarla salona döndüğümde biraz daha sakindim. Sanki daha içmeden çay hararetimi söndürmüştü. “Hazırsanız başlayalım!” diyerek kendinden bahsetmesini istedim. İlkokuldan itibaren tüm okul hayatı boyunca onun yanıdaymışım gibi hissettirecek kadar detaylı anlatmaya başladı. Aralarda daha özel detaylar da veriyor, küçüklüğünden beri günlük tuttuğunu, kendini bildi bileli psikolojiye merakı olduğunu, en çok “Küçük Prens”i sevdiğinden bahsediyordu. O anlatırken ben de önümdeki deftere onunla ilgili not alıyordum. Sözüünü bitirdiğinde tüm sayfa onunla dolmuştu. Yüzlerce kez “Özgür” yazdığım sayfaya bakarak “Peki,” dedim, “lütfen biraz da özel hayatınızdan bahsedin.” Kelimeler ağzımdan o kadar doğal çıkmıştı ki teklemekten konuşmaya devam etti. Ama ne yazık ki asıl merak ettiğim konuya hiç girmiyor, babasından, anasından ya da geleceğe dair planlarından bahsediyordu. O konuştuğuşa ben hızlıca kafamı sallıyor, “Geç bunları;

sevgilin var mı, onu söyle,” dememek için kendimi zor tutuyordum. Ne var ki “İşte böyle... Bu arada mümkünse bir tuvaleti kullanabilir miyim acaba?” diye sormasıyla toparlandım. “Tabii, koridorun sonunda,” diyerek kapının sonundaki karanlığı gösterdim.

¶

İki adımlık koridor bile uzak gelmişti. Huzursuzca bacağıma sallıyor, sabırsızlıkla koridorun sonunu kesiyordum. Boruları zorlayarak akan suyun sesi kesilince kapının açılmak üzere olduğunu anladım. Çok geçmeden konuğum güneş ışınlarının şu evrende düşmediği tek yer olan koridorun sonunda göründü. Her adımında karanlıktan biraz daha kurtularak bana doğru geliyordu. Buna rağmen yüzü bir türlü aydınlanmıyordu. Yerine oturduğunda bakışları hâlâ epeyce gölgeliydi. “Bir sorun mu var?” diye sordum. O an, onu üzen her derde ortak olmaya, onunla üzülüp onunla ağlamaya can-ı gönülden hazırdım. Nihayet ben de sergileyecek bir meziyet bulmuştum. O derdini söyleyecek, ben derdine derman olacaktım. “Siz burada mı yaşıyorsunuz?” diye sordu. Çok daha zoruna hazırlanmış bir öğrenci gibi sorunun kolaylığı karşısında afalladım. Sormak istediğinin bu olmadığını tahmin etmek kolayken neyi kast ettiğini anlamak bir o kadar zordu.

Kadınlarla ilgili en büyük şikâyetim patron koltuğumda bile gelmiş beni bulmuştu. Kadın dilinin yazıldığı gibi okunmadığını biliyor ama bir türlü akıcı bir şekilde konuşmayı öğrenemiyordum. Bildiğim bir diğer şeyse onların dilinde pas geçilen her soruyu daha zorunun takip ettiğiydi. Yanlış cevabı verdiğimden emin olsam da “Evet, burada yaşıyorum,” dedim ve başka bir soruya fırsat vermeden mülakata dönmek istediğimi söyledim. Cevabıma tepkisiz kaldı. Tepkisizliği ikrardan çok inkâr demek oluyor, sessizlikten güç aldıkça en sert tepkiye dönüşüyordu. Şakaya vurarak “Özgür Hanım, daha çalışmadan greve mi başladınız yoksa?” diye sordum. Yüzümdeki gülümsemenin bozulmamasına çalışıyordum. Konuğumdaysa sözünün de sükûnetinin de elimi aynı derecede zayıflattığını bildiğini gösteren bir rahatlık vardı. Bir süre daha dik ışınlar kadar yakıcı baktıktan sonra masaya dayalı kolundan güç alarak bana doğru eğildi. Söylediklerinin anlaşılma-

ması ihtimalini ortadan kaldırmak ister gibi her kelimenin üstünde tek tek durarak kalın harflerle “**Peki biz burada mı çalışacağız?**” diye sordu. Nereye varmak istediğini hâlâ çözememiş, aklımın içinde çırpınıyordum. Sorusuna 6 yaşında bir çocuğun düzlüğüyle cevap vermekten öteye gidemeyerek “Evet,” dedim. Sonra duruma ağırlığımı koymam gerektiğini düşünerek ben de sandalyemde öne doğru kaykıldım. Aramızdaki mesafe iki karışa düşmüştü. Arasında konuşulamayacak hiçbir konu kalmamış insanlar kadar yakındık. Bunun verdiği güvenle “Özgür Hanım,” deyip tekdüze bir ses tonuyla devam ettim. “Benimle çalışmak istediğiniz için buradasınız değil mi? Yoksa yanılıyor muyum?” Gözlerinde şaşkınlıkla karışık bir kararsızlık belirirken “Yok, öyle tabii de... Yani her gün sizin evinize girip çıkmam pek yakışık almaz değil mi?” diye cevap verdi. “Hem insanlar çocuklarını ev olarak da kullanılan bir yere göndermek istemeyebilir.” Bunu hiç düşünmemiştim. Bir an duraksadıktan sonra dürüstçe, “Haklısınız,” dedim. Sonra elimi uzatıp “O zaman ofis ararken bana yardım edersiniz, değil mi?” diye gülümsedim. Meraklı bir sevinçle “Tamam mı yani Eser Bey? Seçildim mi?” derken o da elini uzatıp sıktı. Bir kez daha ve bu sefer daha da geniş gülerek “Evet Özgür Hanım, bundan sonra beraberiz,” dedim. “Sadece Özgür lütfen, Eser Bey,” diye karşılık verdiğinde bu beraberliğin konuştuğumuzdan çok daha fazlası olmasını diliyordum. Ve yeni bir ofis tutma fikri bunun için bahanem olmuştu. Eli hâlâ elimdeyken “Hadi o zaman, hiç zaman kaybetmeden çıkalım,” dedim. Ama “Yakınlarda bir emlakçı var,” diye tam devam ediyordum ki telefonu çaldı. Anında “Pardon, izninizle,” diye elimi bırakıp aceleyle telefonu açtı. “Alo canım!”

Sesindeki heyecanı duymamla sevincim kursağımda kalmıştı. Bir kadın, telefonunu ancak sevgilisi aradığında bu ses tonuyla açardı. Havada kalan elimi büyük bir mağlubiyet hissiyle klavyenin tuşlarına bıraktım. O konuşurken durmaksızın tuşlara basıyor, çok önemli şeyler yazıyor gibi yapıyordum. Karşı taraftan erkek tonlu bir “Tatlım!” gelene kadar satırlar çoktan ksdgkds sddkdfkdfgl slksfkfgf harfleriyle dolmuştu. Artık emindim. Az sonra telefonu kapayacak ve “Kusura bakmayın Eser Bey, erkek arkadaşım aradı da...” diyecekti, “Buradan çıkınca onunla görüşecektik de...” diyecekti. Ben de bütün bunları mecburen olgun bir

gölümsemeyle dinleyip yine mecburen anlayışla karşılayacaktım. Ama o “Kuzenle buluşacaktık da...” dedi. “Siz çıkıp ofis bakmaya gidelim deyince ona haber vermek için açmıştım.” Bunu duyar duymaz planladığım olgun gülümseme yüzüme kendiliğinden yayıldı. Huzurlu bir ifadeyle “Özgürüm, açıklama yapmana hiç gerek yok. Hazırsan çıkalım,” dediğimde dünyada benden iyisi yokmuş gibi gözüktüğümü de gözüktüğüm gibi olmadığımı da biliyordum.

Kulaklarım onu kokluyor, gözlerim onu duyuyor, burnum onu görüyordu. Aşk, her şeyi ters düz etmiş ve dünya bu haliyle çok daha güzel bir yer haline gelmişti.

Ne var ki emlakçı bu halimi üstüne alınmıştı. Karşımızda kışın ortasında bronzlaşmış teniyle oturuyor ve kendinden emin bir şekilde gülümsüyordu. Belki haksız da sayılmazdı. Sonuçta 50’lerinin ortasında memuriyetten emekli, hafif kel ve göbekli bir emlakçı olmak varken bir İskandinav kadar endamlı, bir Rus kadar bakımlı, bir Latin kadar konuşkan ve bir Türk kadar alıngandı. Tam da bu sebeplerle bakıp görmeyişimin, duyup işitmeyişimin farkına varmış ve bunu üstüne alınmıştı. Sadece bana bakarak konuşuyor, avını ağzında sallamaktan heder eden av köpekleri gibi halimden zevk alıyordu. Ona bakıp yanımdakini gördüğümü anlasa mundar ettiği avını orada bırakıp bir başkasının arkasına takılırdı ama maalesef kendine bakılmasına alışmış olanlardandı. Haliyle her hareketimi kendine yoruyor, o varken başkasından etkilenebileceğimi aklına getiremiyordu.

İki lafı bir araya getirip neden orada olduğumuzu anlatamamamsa kadının yanılgılarını daha çok doğruluyordu. Sanki ayıp bir şey diyecekmişim gibi bir türlü ağzımı açıp da diyeceğimi diyemiyordum. Özgür biraz daha “Biz ofis bakıyorduk,” diyerek araya girmese her şeyin onun için daha iyiye, benim içinse daha kötüye gideceğine şüphe yoktu. Neyse ki Özgür yüzünden kaybettiğim aklımı yine onun sayesinde bularak “Bize hem ofis hem derslik olarak kullanmak için ufak bir yer lazım,” dedim. Yapacağımız işi anlatıp aşağı yukarı nasıl bir yerin işimizi göreceğinden bahsetme-

ye başladım. Ben anlattıkça kadın ciddileşiyor, bukalemun gibi renk değiştiriyordu. “Sizin elinizde böyle bir yer var mı?” diye sorduğumda oturduğumuzdan beri süzdüğü gözlerini bilgisayarına çevirdi. Birden cilvenin renginden ticaretinkine geçmişti.

Ekranını arada bir bize çevirip bahsettiği yerlerin fotoğraflarını gösterip “Burası nasıl?” diye soruyordu. Göstereceği yerler bitmek üzereyken hiçbirine olumlu bakmadığımızı anlamıştı. Son olarak ümitsizce “Bir de burası var ama beğenir misiniz bilmem,” diyerek başka bir fotoğraf açtı. “Burası teras katı. Isınması zor olabilir. Alt katında da dersane var. Gürültüsü çok olur yani,” diye konuşuyordu ki “İşte!” diye sözünü kestim. “Aradığımız tam olarak böyle bir yer.” Ben böyle deyince dönüp ekrandaki fotoğrafa bir daha baktı. “Aslında haklısınız,” dedi. “Anlattığınız işe uygun gözüküyor.” Sonra bana dönerek küçümser bir şaşkınlıkla baktı. “Beni görünce dilini yutan adam nasıl oldu da bunu becerdi?” der gibi bakıyordu. Ancak “Mimar gözü,” dediğimde daha da şaşırdı. “Siz mimar mısınız?” diye sordu. İçeri girdiğimizden beri üstüme yapıştırdığı yaftaların yerinde yeller estiğini görebiliyordum. Yeni etiketim tüm kusurlarımı yama gibi örtmüş, Nurettin’in kitaplarından birinde yazdığı gibi etiketler kimliklerin makyajı olmuştu.

Makyajın en makbulü doğal olanıdır diye düşünerek olabildiğince sıradan bir ifadeyle “Evet” deyip “Sözleşme koşullarını öğrenebilir miyiz acaba?” diye devam ettim. Kadın “Siz de takdir edersiniz ki... Siz daha iyi bilirsiniz...” diye bir süre konuştuktan sonra anlatacakları bitince “Ne diyorsunuz?” diye sordu. Özgür’e dönüp sorar gibi göz kırptım. Bana öyle bir heves ve içtenlikle gülümsedi ki kadına dönüp “Tamamız,” dedim. O an aradığım ofisi de aradığım kadını da bulduğuma emindim.

¶

Emlakçıdan çıktuktan sonra zaman başka bir hızla akmıştı. Özgür’ü kuzenine gönderip kiraladığımız daireye gitmiş ve sonraki bir haftayı 1 oda, 1 salondan ibaret mekânı ofise çevirmekle geçirmiştım. Şimdi yıllar gibi geçmiş bir haftadan sonra yüksek arkalıklı deri koltuğumda Özgür’ün gelişini bekliyor ve üstünde “Özgür Eser Kişisel Gelişim Rehberliği” yazan kartvizitleri

sabırsızca birbirine karış duruyordum. Özgür'ün ofisi ilk kez görecekt olmasının heyecanı, mekânın adını görünce vereceği tepkinin merakına, o da 7 gün 2 saat sonra onu yeniden görecekt olmamın coşkusuna karışmıştı.

Dev ekranıyla duvarı görgüsüzce kaplayan televizyonda öğle haberleri verilmeye başladığında kapı nihayet beklediğim kişı tarafından çaldı ve o andan sonra hayat benim için yeniden anlam kazandı. Soğuktan pembeleşmiş yanakları, kar taneleriyle parıldayan saçları ve buz mavisi gözleriyle karşımda bir kar kraliçesi duruyordu. Ona baktıkça aşırı oksijene maruz kalmışım gibi hissediyordum. Bir yandan kalbim ferahlayıp nefesim açılıyor, bir yandan elim ayağım birbirine dolanıp kafam bulanıyordu. Yine de çenem düşmüş bir halde yaptıklarımı tek tek anlatmaya başladım. Hepi topu kırk adımlık ofisi, 1+1'lik bir müze gibi adım adım gezdiriyordum. Asıl beğendirmek istediğim ofisten çok kendim olunca ufacık bir ayrıntıyı bile büyük bir işmiş gibi anlatıyordum. O da gerçek bir müze ziyaretçisi kadar sessizce dinliyor ve muhtemelen sıkılıyordu. Salondan odaya geçtiğimizde ise tam tersi oldu. Ben anlatacak bir şey bulamayarak sustum, o kendinden geçmişçesine konuştu. “A Eser Bey, yerdeki minderlerin rengi ne tatlı olmuş! Perdelerin sarısına bayıldım! Kitaplık ne kadar doğal durmuş!” Odayı bu kadar beğenmiş olmasına ağlasam mı gülsem mi bilemiyordum. Onca para döktüğüm salona yarım ağız “Güzel olmuş,” dedikten sonra alelade döşediğim şu odaya satırlarca yorum yapmasına bozulmuştum.

Yine de bunu belli etmemek için “Beğenmene sevindim,” diyerek güldüm. “O zaman buradaki ilk çaylarımızı içeriz, değil mi?” Sonra altımızdaki dershanenin kantininden iki çay söyledim. “Sıcak gelsin ha!” derken çoktan patron koltuğunun hakkını vermeye başlamıştım. İlk defa kendimi gerçek bir iş adamı gibi hissediyordum. İş adamı: Bir masanın etrafında karşılıklı oturmuş iki kişı ve başka yerden söylenen çaylar. Çaycının gelmediği her an, gerçek bir müessesenin başında olduğuma beni daha çok ikna ediyordu. Bunun heyecanıla Özgür’e “Hadi şimdi biraz çalışalım,” dedim. Nihayetinde artık sorumluluk sahibi bir insandım ve aylaklık yapamazdım. Hâlâ kardan ıslanmış saçlarını çırparken “Olur,” deyince planımı anlatmaya başladım.

Çaycı gelip gittikten sonra daha da ciddileşmişim. Kerli ferli bir patron gibi höpürdeterek içtiğim çay, anlattığım iş kadar değerliydi. Nitekim iş de çayla beraber ilerliyor, bardağın yarısına geldiğimde artık iş bölümünü anlatıyordum. Özgür, dersanelerle görüşme ayarlamakla sorumlu olacak, bense başta kolejler olmak üzere zengin muhitlerdeki liselerden randevu koparmaya çalışacaktım. Randevuları halledince genç ve güzel psikolog Özgür Canalan ile önce binaların, şimdi ise yaşamların mimarı Eser Yerbakar olarak görüşmelere gidecek, lafa ilk olarak sınava çok az kaldığından bahsederek girecek ve sonrasının kendiliğinden akmasını izleyecektik. Muhataplarımız ucunda sınav başarısı olan oltanın etrafında dönüp dolanırken, biz onlara yemi değil oltayı vadedecektik. “Vadettiklerimizin gerçekliğini ancak bizi deneyerek anlayabilirsiniz,” dedüğümüzde ise oltamızı geri çekecektik.

Özgür’e anlatırken planıma daha da çok inanmışım. Lafımı bitirir bitirmez fikrini sormak için merakla gözlerimi ona doğru kaldırdım ve orada kaldım. İnsan güzel şeylere kolay alışır derler ya yalan! Öyle olsa alışılmadık ve alışılmayacak güzelliğine bakarken kulaklarım uğuldamaz, ateşim çıkmazdı. Kelimeler arasında koşturushuna, arada bir önüne düşen saçlarını eliyle toplayıp arkaya bırakışına dünyanın yedi harikasından birine bakar gibi bakıyordum. Ta ki bir kez daha aynısını yapıp kulaklarını bir anlığına açık bırakana kadar... O an cin çarpmış gibi oldum desem, değil. Uçurumdan düşmüş gibi desem, o da değil. Köpekbalıklarına yem olmuş gibi desem, o bile değil. Atmosferde kaybolmuş gibiydim. Eli yine saçlarına gidince profesyonel bir fotoğraf makinesi gibi arka planı flulaştırıp kulaklarına odaklandım. Şaşırtıcı derecede büyük kulaklarına... Gerçekten de Tanrı kimseyi mükemmel yaratmıyordu ve birinin kusuru bir başkasının kurtuluşu olabiliyordu.

Özgür’ü melekler âleminde ölümlülerin dünyasına indirdikten sonra hayatım bir hayli kolaylaşmıştı. Kartvizitlerdeki “Özgür Eser KGR” yazısını görünce yanağıma kondurduğu sıcacık öpücük bile yüzüne sonradan eklenmiş kadar büyük duran kulakla-

rını unutturamamıştı. Bu sayede aramızda evli çiftlerin aşkı çoktan geride bırakıp sırtını saygıya yaslamış huzurlu ortaklığı başlamıştı.

Bunu randevu almak için telefonda geçirdiğimiz üçüncü günün sonunda daha iyi anlıyordum. “Necisiniz siz? İşletiyor musunuz kardeşim? Kagere magere istemiyoruz biz!” diyerek yüzümüze kapanan telefonlar bile huzurumuzu kaçıramıyordu. O, odada, bense salonda inatla aramaya devam ediyorduk. Oysa başarı oranımız tahminen %12,5 civarındaydı. 100 kişiden 12’si randevu veriyor, 13. ise çoğunlukla kararsız kalıyordu. Yine de geri kalan %87,5 yüzünden dertlenip tasalanmaktansa sol partiler gibi alabildiğimiz kadar evetle yetinmeyi biliyorduk. Özgür’ün bana ulaşan şen şakrak konuşmaları ise moralimi daha da güçlendiriyordu. Yine sayısal bir kesinlikle konuşmak gerekirse o, ekibimin %50’si demekti ve %50, bu ülkede bir partiyi tek başına hükümete getirip başındakini şah, geri kalan %50’yi ise mat yapmaya bile yeterdi.

Bunun keyfiyle bir süre sonra işi gücü bırakıp kahkahalarını dinlemeye başladım. Şu dünyada çocuk kahkahasından daha mutluluk verici bir şey varsa o da ortak kahkahasıydı. Buna yemin edebilirim. Zira o an hiçbir çocuk beni bu kadar keyiflendiremezdi. O güldükçe geleceğe daha umutla bakıyordum. Ne var ki yaşama hiç olmadığı kadar sarılmışken sesi birden ciddileşti. Şimdi, az öncesine göre daha sakın ve daha duygulu bir tonda konuşuyordu. Herhangi birinden çok tanıdık biriyle konuşuyor gibi kelimeleri arasında saygı duruşları yapıyordu. Ancak yanına gittiğimde ahizenin altını kapatıp “İlkokul öğretmenim,” deyince kimle konuştuğunu ve “Anlıyorum Hocam, uyarılarınız için teşekkür ederim. Hoşça kalın,” diye kapattığında ters bir şeyler olduğunu anlayabildim.

Benim sormama fırsat vermeden “Eser Bey, Hocam pek iç açıcı şeyler anlatmadı,” dediğinde eli hâlâ telefonun üstündeydi. Kendimi kötü habere hazırlamam için bana zaman tanımak ister gibi birkaç saniye sustuktan sonra “Hocam bu işi yapmak için zamanlamamızın yanlış olduğunu söyledi,” diyerek devam etti. Anladığım, birkaç yıl önce bu işe kalkışmış olsak köşeyi dönecekken bu sene üniversite sınavının kalkmasına kesin gözüyle bakıldığından

iş yapamayacağımızdı. Duyacaklarımdan korksam da korkunun iflasa faydası yok diye düşünerek “Hükümetten birinden mi bir şey duymuş?” diye sordum. Özgür hiç olmadık bir şey sormuşum gibi “Yoo,” deyince yersiz korkularımdan cesaret alarak celallendim. “E, insanı ne durduk yere işkillendiriyorsun! Yıllardır aynı safsata, bu sınavdan ekmek yiyen çok merak etme!” Hâlâ ikna olmadığını görünce üstüne bir de kendi işine daha kendi güvenmiyor diye katmerli bir öfkeyle “Madem öyle, nasıl oluyor da biz bunu bir tek senin hocandan duyuyoruz? Nasıl oluyor da konuştuğumuz onlarca kişiden biri bile arkadaş siz bunu bilmiyor musunuz, duymadınız mı diye sormuyor ha?” diye çıkıştım. Sorularına şaşkın şaşkın bakan iki gözden başka cevap alamayınca rahatlayıp önce işime, sonra hayata yeniden dört elle sarıldım.

¶

Aranabilecek her yeri aradıktan sonra iki haftalık görüşme ayarlamış, ilk hafta kolej müdürleriyle, sonraki hafta ise dershaneçilerle görüşmeyi kararlaştırmıştık. İlk randevumuz bugündü. Bunun heyecanıyla sabahın erken saatlerinde buluştuk. Görüşmelerde neler söyleyeceğimizin üstünden defalarca geçtikten sonra yola çıktık.

15-20 dakika sonra kolejin önündeydik. Müdür, okul kapısında devlet kapısı bekler gibi kaşlarını çatmış bizi bekliyordu. Resmi binalara has gülümsememle “Müdür Bey, soğukta beklemeseydiniz,” dedim. Odasına giderken bizi kabul ettiği için derin minnetlerimizi iletiyor, her detayından sel gibi zenginlik akan okulu inceliyordum. Makamında ise akmak ne kelime zenginlik fırtına gibi esiyor, yıldırım gibi gürliyor, şimşek gibi çakıyordu. Odanın kısıtsız bir bütçe ve kısıtlı bir zekânın ürünü olabilecek kadar gösterişli görgüsüzlüğüne bakakalmış, para harcamak azken olduğu kadar çokken de marifet istiyor diye düşünüyordum.

İçerisi neredeyse bizim ofisin iki katı kadar vardı. Bir duvarını içinde irili ufaklı kupaların olduğu camekân bir vitrin kaplamıştı. Vitrinin tam karşısında pencereler tavana kadar yükseliyor, kupalar pencerelerden dolan kış güneşinin aydınlığıyla parlıyordu. Müdürün arkasındaki duvarda ise altın varakla çerçeveletilmiş bir

Atatürk fotoğrafı duruyor, odanın köşelerini tutan altın sarısı vazolarla uyum sağlıyordu. Kilim desenli halı ise ne koyu kahve tonlarındaki oymalı mobilyalara ne de sapsarı vazolara yakışıyordu. Bütün bu cümbüşü ise dev ekran bir plazma ve Atatürk'e baka baka ülkedeki son durumu anlatan bir spiker tamamlıyordu.

Müdürün de odadan bir farkı yoktu. Aynı derecede uyumsuz ve eğreti duruyordu. Ederi sol göğsündeki armadan belli olan takım elbisesi ve elini kolunu oynattıkça göze çarpan pahalı saati birbiriyle iyi gidiyor ama adamın üstüne oturmuyordu. Kalın bıyıkları, kaba ve bakımsız elleri, yüzünün tümünü kaplayan sakalları, ceketinden taşan göbeği ve “k” yerine çıkardığı “g” ve “h” sesleri ile odayı kendi zevkine göre döşediği belli oluyordu.

Dakikalardır süren sohbete rağmen adama da odaya da alışmamıştım. O yüzden alışmaktan çok kabullenmeye çalışarak manevi tatmini bir kenara bırakıp maddi olana geçtim. Telefonda konuştuklarımızı hızlıca bir daha anlatıp üstüne basa basa Özgür'ün psikolog olduğunu söyledim ve “Sebeb-i ziyaretimiz,” diye devam ettim. Çocukların yaşadığı zorlukları da ana babaların durumunu da gayet iyi bildiğimizden bahsediyor, “Kuruluş felsefemiz herkes için acılı geçen bir süreci tatlıya bağlamak,” derken Özgür'ün kafa sallamalarından güç alıyordum. En son, vadettiğimiz başarının bir sınavlık değil bir ömürlük olduğunu söyleyip Nurettin'in “Başarı, bir sonuç değil geliştirilebilir bir yetenektir,” cümlesiyle sözümü bitirdim.

Anlattıklarının ne kadarının anlaşıldığını görmek isteyen bir öğretmen gibi merakla adama bakıyor, “Takıldığınız bir yer var mı?” diye sormak istiyordum. Fakat yoksul bir ailede büyüdüğünü söyleyerek hayatının ne kadar zor geçtiğinden bahsetmeye başlayınca takılacak kadar bile dinlemediğini anladım. Yerdeki halıyı gösterip “Bizde geldiğin yeri unutmah ayıptır. Anamın halısını ondan buraya serdim,” dediğindeyse dinlediğinden ziyade o an bizi gördüğünden bile emin olamadım. En azından odayı onun döşediğinde yanılmamışım diye düşünürken sözünü bitirmesini bekliyordum. Ama “Bu yüzden başarının gıymetini bilirim gençler,” deyip anlattığım her şeyi önüne yazıp vermişim gibi eksiksiz olarak tekrarlamaya başlayınca kalkmak üzere kıpırdandığım koltuğa

yeniden yaslandım. “Dediklerinizde oh haklısınız, oh eyi söylediniz,” diye devam ettikçe iyimserliğim artıyordu. İlk işimizi kapmak üzere olduğumuzu düşünüyor, her dediğini az sonra ”evet” diyecek olmasına yoruyordum. Özgür de heyecandan dudaklarını ısırmaya başlamış, kendi kendine g vermek ister gibi kenetlenmiş ellerle oturuyordu.

Ne var ki adam bize cmler boyu fikrimizin ne kadar parlak, nmzn ne kadar açık olduğundan bahsettikten sonra okulun rehberlik hizmetinin yeterince kaliteli olduğunu söyleyerek bir ters köşe daha yaptı. İki kişi koruduğumuz kaleye son dakika gol yemiş gibi hissediyordum. ıktığımız ilk karşılaşmadan mağlup ayrılacaktık. “Oldu o zaman,” diyerek yine kalkmaya hazırlanıyordum ki bu sefer de zgr yerime oturttu. Adamdan hayır cevabını almamışız gibi psikoloji terimleriyle konuşmaya başlamış, benim anlattıklarımı ssleye psleye anlatıyordu. Adamsa az önce son kararını veren kendisi değilmiş gibi dikkatle dinleyip kafa sallıyordu. Özgür konuşmasını bitirdiğinde perde kapanmadan önce ayağa fırlayıp alkışlayan seyircilere benzememek için koltuğa sımsıkı tutunuyor, adam evet der demez ödeme planını masaya koymayı düşünüyordum. Oysa adam şivesiyle nezaketini birbirine denk getiremeyerek yine “oh eyi söylediniz gh hanım,” deyip “Fakat...” diye devam etti. O fakatın içinde bir sürü izah, bahane ve koca bir “Hayır” vardı.

Aklımızdan geçenlerle başımıza gelenler haftanın geri kalanında da birbirini tutmamıştı. Ne Nurettin’den aşırdığım kitap cmleri ne de zgr’n psikoloji terimleriyle karışık konuşmaları işe yaramıştı. Rehberlik ğretmeni olan “Biz bu dediklerinizi zaten rehberlikilerle yapıyoruz,” diyerek işin içinden çıkmış, olmayansa yokluğuunda idare edebildiği bir şeye yanaşmamıştı. Nihayetinde okulların hepsi sırtını dershanelere, özel derslere dayamıştı.

Bu, oturmamış düzenlerde görülen “Sistem retme Mekanizması”nın doğal bir sonucuydu. Bir sistem içindeki birimler kendi görevlerini yerine getiremeyince sistem mecburen yeni birimler

retirdi. Bu birimler ilk başlarda sistemin hâlihazırdaki derdine derman olmuş gibi gözükse de zaman içinde kendileri de bir başka dert olurdu. Her yeni üretilen birim, önceden var olanların kendilerini geliştirme dürtüsünü köstekler, önceden olanlar sonradan gelenlerin kendi eksiklerini tamamlayacağını düşünerek daha da gerilerdi. Hantal ve hasta sistemler işte böyle ortaya çıkardı. Çocuklar yazık ki okullar, dershaneler ve özel derslerden oluşan böyle bir sistem içinde tek hücreliler gibi bölündükçe bölünüyor, bir süre sonra unutmak üzere sadece ezberliyorlardı. Okullar, kendi kusurlarını dershane ve özel derslerin tamamlayacağını bilmenin huzuru içindeyken, dershane ve özel dersler nankör birer evlat gibi kendini doğuran sistemi ölesiye sömürüyor ve malı götürüyordu. Bizeyse sistemin henüz ihtiyaı yoktu. Teklifimize hiç sıcak bakmıyor, kendi retmedike dışarıdan gelecek önerilere açık olmadığını saklamıyordu.

Tam da bu sebeple, o günkü görüşmelerden sonra ofise döndüğümüzde ellerimiz hâla bomboştu. Ben sevdiği birini kaybetmiş gibiydim, zgr ise kendini kaybetmiş gibiydi. Salonun ışıklarını hiç açmadan içeri geçtik. Kantinden birer ıhlamur söyleyip kendimizi minderlere attık. Sertçe kapanan kapılar ve tuğla gibi hayır’lardan sonra minderler yumuşacıktı. Kelimelerimizi tüketmiş bir halde aycının gelmesini bekliyorduk. Dil dökerek geçen bir haftanın sonunda hiçbir şey elde edemeyince szn bakır, sktun altın olduğuna inanmıştık. Belli ki bir süre daha yatırımağımızı altına yapacaktık.

aycının geldiğini duyunca “Buradayız!” diye kapıya seslendim. İçerinin karanlığından tepsisini bir, iki kere sağa sola çarptıktan sonra bizi odada bulunca “Abi, ışıkları asanıza ya!” diye söylendi. Ama hiçbir karşılık alamayınca başka bir şey daha demeden ıhlamurları bırakıp çıktı.

Özgür’n yaşadığı hayal kırıklığını oturuşundan, bakışından, hatta nefesinden bile anlıyordum. Bardaktan çıkan buhara fllediği nefesi halsiz, ha var ha yok gibiydi. Sanki ıhlamuru değil iini soğutmak için üflüyor, bir işe yaramadığını gördükçe güçsüz düşüyordu. Sonunda kendimi toparlayıp “Bak zgr,” diye konuşmaya başladım. “nmzde daha bir sürü randevu var,”

dedim. “Yarının gelişi bugünden belli olur ama Eser Bey,” diye karşılık verdi. Bir yandan dediğine inanıyor bir yandan dediğini haksız çıkarmamı umuyordu.

Yardım isteyen birine yardım etmek kadar yerinde bir hareket yoktu. Yardım, ancak istendiği zaman yapılmalıydı. İstemeyen birine yardım etmekse onu aşağılamaktı. Zaten o yüzden böyle yardımlardan sonra iki kişinin arası mutlaka açılırdı. Biri aldığı yardımdan dolayı kendini çaresiz bir ezik, ötekiyse yaptığı yardımdan dolayı kendini fedakâr bir enayi gibi hissederken hangi yardım kimin arasını açmazdı ki? Ama şimdi tüm şartlar olgunlaşmıştı. Alan da veren de razıydı.

“O zaman neden tek bir gün yaşamıyoruz da koca bir hayat yaşıyoruz?” diye sordum. “E yarın bugünden belliyse yaşadığımız ilk gün her şeyi belirlemez mi?” diye devam ettim. “Yarın ya da bugün diye bir şey yok Özgür,” dedim. “Sadece bu an var,” derken ben sustum, Nurettin başladı. “Bir tek şu an kaybettiğimizi kabul edersek biteriz,” derken aklımdan Nurettin’i Özgür’e karşı kullanmak da varmış diye geçti. Nurettince konuşmaya devam ederken Özgür’ün gözlerinde görmeye alışık olduğum inanç yeniden belirmişti. Bense söylediklerime çoktan inanmıştım. Böylece şimdi hayatımıza kaldığımız yerden devam edebilirdik.

Ertesi sabah yataktan bayram sabahına uyanır gibi mutlu kalktım. İçimde ilk günkü gibi müthiş bir çalışma şevki vardı. Sanki insanlar bizimle çalışmak için ofisin kapısında kuyruk olmuş da onları bekletmemeliymişim gibi evden bir heves çıktım. Ofise giderken içimin yeniden umut dolduğunu hissediyor, hayallerime kaldığım yerden devam ediyordum.

Ofisin kapısını açıncaysa kendimle gurur duyarak “Vay be!” dedim. ”Haftaya kendi işimdeki ilk ay dönümüm olacak!” Bunu dedikten sonrası daha havalı gelmeli, olaylar daha çalgılı çengili gelişmeliydi biliyorum ama nedense ağzıma ekşi bir tat geldi. Ancak ağzımı birkaç kez şapırdatıp dudaklarımı yaladıgımda bunun neyin ekşiliği olduğunu anlayabildim. Bu, Leyla’nın üç yıl

boyunca her ay dönümümüzü kutlamak istemesine olan isyanımın ekşiliğiydi. Kendi kendime yaptığım iki cümlelik kutlamanın bile içine limon sıkmayı başarmıştı. Ağzımın tadı bozulmuşken “Beddua mı ettin yoksa Leyla?” dedim sitemle. Hayatımda ilk defa bir ay dönümünü, üstelik vaktinden önce ve bile isteye kutlamıştım. İnsanın üç yıl boyunca başkasında görüp şikâyet ettiği şeyin kendinde vücut bulması gerçek bir lanet olmalıydı.

O sırada omzuma dokunan bir elle olduğum yerde sıçradım. “Affedersiniz, korkuttum mu?” diyenin Özgür olduğunu duymama rağmen sesle kişi eşleşene kadar geçen sürede hatlar bir anda kesildi. Sırtımdan ter boşalırken içerisi birkaç ton karardı. “Eser Bey! Eser Bey, iyi misiniz?” deyişlerini uzun bir tünelden gelir gibi duyuyordum. Eline bir tomar kâğıt almış mangal tutuşturmak ister gibi hızlı hızlı sallıyor, boynuma, bileklerime kolonya boca ediyordu.

Ne kadar telaşlandıysa kendime geldiğimde kolonyanın yarısı bitmiş, yelpaze gibi kıvırdığı kâğıtlar parça parça olmuştu. Onun paniği ise aynı şiddette devam ediyordu. İyi olduğuma ikna olamadan başımda dört dönüyor, ofisin içinde koşturup duruyordu. Ayaklarımın altına yastıklar dizmiş, döne döne “İyi misiniz? İyisiniz değil mi?” diye soruyordu. Kendi elleriyle su içirmeye kalkıştığında “Tamam Özgür, yeter!” demesem daha da duracak gibi değildi. Ben böyle yapınca karşımdaki koltuğa oturup “Aniden yığılıverdiniz,” diye anlatmaya başladı. Arada bir yine de kendini tutamayıp başımın arkasındaki yastığı düzeltiyordu. Bir kez daha kolonyayı alıp üstüme doğru eğilince “Ne var bu kadar telaşlanacak anlamıyorum,” dedim. Sesim bu sefer daha yumuşak ve bıkkın çıkmıştı. “Öyle söylemeyin Eser Bey! Bir ara sayıklamaya bile başladınız. Leyla mı dediniz, ne dediniz tam anlayamadım,” deyinceyse birden toparlandım.

Leyla’yı sayıkladığıma göre sadece kendimi değil, aklımı da kaybetmiş olmalıydım. Lafı kaynatmak için duymazlıktan gelerek “İyiym Leyla, tamam,” deyip kanepeden kalktım. “Eser Bey pek iyi olduğunuzu sanmıyorum, biraz daha yatın isterseniz,” demesini duymazdan gelerek “Hazır ol,” dedim. “Bugün iki dershaneye görüşeceğiz.” Bunun üstüne yine endişeyle “Eser Bey?” diye

sorunca “Of Özgür!” dedim “İyiym, sorup durma.” Ama o çıkışmama rağmen yılmamıştı. “Aslında ben sizi değil de Leyla’yı soracaktım. Kanepeden kalkarken de ‘İyiym Leyla,’ dediniz de... Ondan merak etmişim,” diye devam edince bakakaldım. Sonra da mecburen üstü en kapalı ama manası en açık cevabı verdim. “Eski bir arkadaş.”

¶

Saat henüz 10 olmamışken kendimi günün sonundaymış kadar yorgun hissediyordum. Neyse ki ilk randevumuz birkaç sokak aşağıdaki dershanelerden birindeydi de oraya kadar yürüdükten sonra biraz daha kendime gelmişim. Gecedен kalma soğuşu yiyince gücüm yerine gelmişti. Şimdi aklımda görüşmenin telaşından başka bir şey yoktu. “Müdürümüz az sonra gelecek,” diyerek bizi boş bir odaya aldıklarında şeytanın bacağına olmasa da en azından serçe parmağını kırar mıyız diye düşünüyordum. Bunun merakıyla içimden “3’e kadar saydığımda adam odaya girmiş olursa işi alacağız,” dedim, olmadı. “10 saniye içinde Özgür bir şey sorarsa işi alacağız,” dedim, o da olmadı. Umutlanmak için bir şeylere ihtiyacım vardı ama bir türlü bulamıyordum. Tam o sırada ders zili çalınca katlarda yankılanan çocuk çığlıkları yavaş yavaş kesildi. Şimdi bir tek adım adım bize doğru yaklaşan ayak sesleri duyuluyordu. Gelen, kadın olduğunu haber vermek ister gibi topuklarını yere sertçe vurarak yürüyordu. Az sonraysa topuk sesleri odanın halısında sustu. Aşağı yukarı benim yaşlarımda bir kadın çocuklarla beraber koşturmuş gibi nefes nefese bir halde “Hoş geldiniz,” dedi. “Sizi de beklettik ama n’olur kusura bakmayın.”

Kendini müdür koltuğuna zor bela atmışken özrüne devam etti. Bir yandan nefesini düzenlemeye çalışıyor, bir yandan “A3’teki çocuklardan ikisi derslane önünde birbirine girmiş de mecburen velileri çağırarak zorunda kaldık,” diye anlatıyordu. Bense şaşkınlıkla bir Özgür’e bir ona bakarak kadının kim olduğunu anlamaya çalışıyordum. Özgür’ün derslane hakkında verdiği bilgilerden aklımda bir kadın adı kalmamıştı ama emin de olamıyordum. Kadın hâlâ A3’teki olaydan bahsederken gözlerini benden alıp masasının altındaki çekmcelere çevirince fırsat bu fırsat diye

Özgür'ün elindeki dosyayı hızlıca kaptım. Ben dosyayı karıştırıyordum, kadın çekmecelerini karıştırıyordu. Özgür'ün randevuya özel hazırladığı bilgileri bulsam her şey açığa kavuşacaktı. Nitekim dershanenin öğrenci sayısını bile hatırlıyor, bir tek müdürün adını aklıma getiremiyordum. Aradığını önce bulanın kazanacağı bir düellodaymış gibi aceleyle kâğıtların arasına bakıyor, kadının anlattıklarına kafa sallayarak eşlik ediyordum. Lakin o benden hızlı çıktı. Ben sıkış tıkış olmuş dosyanın içinde aranmaya devam ederken çekmecelerin birinden iki tane kart çıkarıp uzattı.

Ojeli tırnakları ve “Şöyle buyurun lütfen,” deyişindeki nazik tınıyla kartın üstündeki “İsmet Güneş – Güneş Dershaneleri” yazısı birbirine denk düşmüyordu. Fakat kartı, avını tutan bir kartal gibi öyle sıkı tutuyordu ki görüntü çelişkili de olsa eşleşme doğrudu. Özgür’e bakıp “Daha önce de aynı şakayı yapmışlardı,” diye gülmemek için kendimi zor tutuyordum. Özgür’s e kendine mal olmuş bir şakayı şimdi başkası ona yapınca kaldıramamıştı. Yüzündeki simetri bozulmuş, kaşları, saçlarının alnıyla buluştuğu yere kadar kalkmıştı. O yüzden önce onun yüz hatlarının eski düzenine dönmesini bekleyerek İsmet Hanım’ı havayla suyla oyaladım, kendini yeterince toparladığına kanaat getirinceyse asıl meselemize daldım.

Konuştukça açılmıştım. İş görüşmesinden çok ahbap ziyaretindeymişiz gibi hissediyordum. “Ne içersiniz?” sorusuna “Bir acı kahvenizi içeriz,” dediğimde artık kesinlikle bir adım daha yakındık. Yakınlıktan doğan samimiyetle sadece işi anlatmıyor; yeri geliyor çocukluğundan, yeri geliyor Özgür’ün hayatından bahsediyordum. “Gördüğünüz gibi biz işimizi sermayeyle değil iyi niyetimizle kurduk,” derken lafı işe getiriyor, “Sonuçta her şey aile terbiyesiyle başlıyor,” diyerek başka konulara zıplıyordum. “Özetle işimiz gençlerin kendilerini daha iyi tanımalarını sağlayarak başarıya giden yolda sizin işinizi kolaylaştırmak,” dediğimde frene bastım. Artık yolun sonuna varmıştım. Daha önce onlarca kişiye anlattığım işi ilk defa bu kadar süslü ve renkli yollardan geçerek anlatmış, ilk defa karşımdaki ne düşünüyor diye tasalanmayıp anlattıklarımın kendim zevk almıştım.

Üstelik bir tek benim değil İsmet Hanım'ın da keyif aldığını görebiliyordum. Öncekilerin hiçbirinde yakmayı başaramadığım bir ışıkla bakıyordu. Konuşmasına takdir dolu cümlelerle başladı-ğında Nurettin'in "Zevk almadan sonuç alamazsınız," dediği kadar var diye düşündüm. O, "Benim aklımdakileri siz anlattınız," diye devam ederken siftah yapmak üzere olduğumuza daha çok inanıyor, bir an önce sadede gelmesi için cesaretlendirmek istercesine her lafına "Eveet? Eveet?" diyordum. Bitiş çizgisini göğüslememize ramak kaldığını düşünürken "Ama..." dediğinde heyecandan "Ama eksik gördüğünüz yerler var?" diyerek onun sözünü ben tamamlar hale gelmiştim. Hayatta en çok korktuğu şey yanlış anlaşılmakmış gibi tedirginlikle "Hayır hayır. Kesinlikle çok doğru şeylerden bahsediyorsunuz Eser Bey," deyinceyse "Oldu o zaman," diyerek elimi uzattım. Ne var ki "Ama babamla, yani İsmet Bey'le konuşmalısınız," deyip "A3'teki çocukların velileri gelince sizi ben ağırlamak zorunda kaldım," diye devam edince elim havada kaldı. Hayallerimse bir kez daha sudaydı.

Yanılmışım. Meğer bir şeyin sonu başından belli olurmuş. Bu, artık benim için tecrübeyle sabit ve sert bir gerçektir. Dershanelerle olan görüşmelerin istisnasız hepsi İsmet vakasında olduğu gibi gitmiş, her seferinde işi bağladık zannederken reddedilmiştik. Özgür Eser KGR daha ikinci ayına basmamışken halim patronculuk oynayan bir tımarhane kaçkınından farksızdı. Her gün hiç aksatmadan sabahın 8'inde ofise gidiyor, öğlene kadar Özgür'ün gelmesini, öğleden sonra da onunla beraber akşam olmasını bekleyip eve dönüyordum. İlk başlarda iş için bir gelen olur diye beklemiş, kimseler gelmeyinceyse önce Özgür'ü sonra akşamı bekler olmuştum. Onların kesin geleceğini biliyordum ve zaman, ancak bir şeyleri beklerken geçiyordu. Demem o ki işim beklemek olmuştur. Sinek avlayan dükkân sahipleriye ruh eşim... İş yapmamasına rağmen dükkânına kilit vurmayanları şimdi anlıyordum. Bir süre sonra asıl amacın beklemek olduğunu ve ancak böyle var olunabileceğini ondan bundan değil, hatta Nurettin'den bile değil, bizzat kendimden biliyordum.

Bir süre sonra buna o kadar alışmıştım ki artık beraber beklemek gibi bir ihtiyaç da duymuyordum. Zamanın Özgürsüz de aktığını bilecek kadar beklemiştim. Geçen hafta bunu ona da söylemiştim. “Özgürüm sen evine git, ben seni gerekirse çağırırım,” dediğimde kızcağız ne yapacağını şaşırmıştı. Önce birlikteliğin ortak beklentiler olduğunu düşünür gibi “Ama böyle olmaz ki!” demiş, sonra beraber beklemenin hiçbir şeyi değiştiremediğini kabullenmiş gibi “Öyle diyorsanız...” diye kabullenmişti.

Şimdi o günü hatırlarken gözlerim doluyordu. Zor durumda kalınca elden çıkarılan nadide bir parçaya bakar gibi arkasından bakışımı unutamıyor, daha başka neleri elimden çıkarılabileceğimi anlamak için salonla oda arasında dolanıp duruyordum. İşinde yeni bir haciz memuru gibiydim. Eşyaların değerinden bir türlü tam olarak emin olamıyor, dönüp dönüp hepsine bir daha bakıyordum. Hesabı kitabı yaptığımda CV’mdede bir de muhasebecilik vardı, en beceriksizinden. Ne kadar gönlü geniş, eli açık davransam da sattıklarım, borcunu zaten kendisiyle ödediğim krediyi kapatmaya yetmiyordu. Gelirimle –ki yoktu– giderim arasındaki farkı çarçabuk bir toplama çıkarmayla gördüğümde bütün bunların yanında bir de hızlı matematikçi, farkın uçurum gibi derinliğine bakarkense korkak bir paraşütçüydim. Paraşütümün inebileceği tek yer onurumdu çünkü ondan başka iflastan kurtarabileceğim bir şey yoktu. O da hem paha biçilmez hem para etmezdi. Onurunu kaybedince parasına, parasını kaybedince onuruna sarılmak; bırakmak zorunda kalanların acısıyla tutunacak bir şeyler bulmanın şükranını aynı anda hissetmek yaman çelişkiydi. Biri olmadığında ötekine sarılmak ikisinin de değerini çarpıtıyor, ne var ki insan kendini sorular dünyasında kaybediyordu. Sorular “Para ne zaman onursuzluğu telafi edecek kadar kıymetli oldu?”yla başlayıp “Onur, ne zaman parayla aynı kefeyle kondu?”da bitiyordu ve banka hesabımdan epeyce onurlu bir döneme girdiğim belli oluyordu.

Kirayı, kredinin ikinci taksitini ve Özgür’ün hem ilk hem de son maaşını ödedikten sonra başım çatlamak üzereydi. Kendime yepyeni bir gelecek yaratacağım derken geçmişimden de olduğumu düşündükçe delirmenin eşiğine geliyordum. Sıkışıp kalmıştım. Ne dönecek bir geçmişim ne gidecek bir geleceğim vardı. Zaman

içinde yolculuk yaparken kaybolmuştum. Bir sürü şey aklıma aynı anda geliyor ve ne düşündüğümü bile unutacak kadar aynı anda gidiyordu. Midemin bulantısı kafamın içindeki seslere karışmış, kulaklarımda bir Hocanın bir Leyla'nın sesi çınlamaya başlamıştı. Bir an önce şalteri kapatmazsam devreler yanacaktı. Biliyordum. Ağrı kesici alıp yan odaya gittim.

Minderlere uzanınca baş dönmem yavaşlamış, nefesim sakinleşmişti. Hâlâ kaybettiklerimi aklımdan geçirmeme rağmen endişenin yerini huzur alıyor, içime kaybedecek bir şeyi olmayanların huzuru doluyordu. Elim kolum seğirdikçe uykuya düşmek üzere olduğumu anlayıp rahatladım. Bunca derdi yüklenmişken düşmenin zor olmamasına şaşırmadım. Bir kere düştün mü gerisinin geldiğini bilirdim. Günlerdir çalmayan telefon da çalınca artık kesin rüyadaydım. Rüya gördüğünün farkında olanlar gibi uyanıklıkla bilinçsizlik arasında sallanıyor, yarı uyur yarı uyanık bir halde görüntünün de gelmesini bekliyordum.

Fakat kimse gelmiyordu. Telefon çalıp çalıp susuyor, sonra yeniden çalıp yeniden susuyordu. Neden hiçbir görüntü belirmiyor diye düşünmekten kafam o kadar karışmıştı ki sonunda uyanık yanımda uyuyana üstün çıktı ve o sırada telefon bir daha çaldı. Yine görüntü yok, ses vardı ama bu sefer yattığım yerden zıplayarak kalktım. “Alo? Alo? Buyurun!” diyor, ses gelmedikçe daha da çok bağıırıyordum. Yetişemediğimi kabul ettiğimde çocuğunun ilk baba deyişini kaçırmış kadar mutsuz, bir daha diyeceğini bilir gibi umutluydum. Tam o anda öbür odadan da cebim çalınca umutlanmakta kesinlikle haklıyım diye düşündüm, ta ki telefonu minderlerin arasından çıkarıp da arayanın Barış olduğunu görene kadar.

“Efendim Barış?” diye burnumdan soluyarak açarken sesim karşımdakini aradığını pişman edecek kadar sert çıkmıştı ama Barış bunu bile fark edecek durumda değildi. “Selam abi!” diye ünledikten sonra hızla konuşmaya başlamıştı; okulda çok bunaldığından, Hocanın kendisini iki kişilik çalıştırdığından, işler yüzünden Aslı'yla hiç görüşemediklerinden yakınıyor, benim ne halde olduğumdan habersiz bunları bana dert diye anlatıyordu. Hatta ne halde olduğumu o kadar bilmiyordu ki laf arasında “Sen de ne adamsın? İş kuruyorsun, başkalarından öğreniyoruz,” diye sitem

etmekten bile geri kalmıyordu. Sitemden sonra hesap sormaya geçince birkaç kez hıncımı ondan çıkarmayı denedim ama buna izin verecek kadar bile susmadan konuşuyordu. O yüzden “Cem bile benden önce duymuş abi,” der demez duraksadığında bu beklenmedik frenlemenin nedenini sormadan duramadım. “Cem kim?” Duymazlıktan gelip devam edince “Sana Cem kim diye sordum Barış!” dedim. Bu sefer gerçekten merak etmiştim. Arkasında mühim bir şeyler olduğu belliydi. Nitekim “Abi, şey... Benden duyma daha iyi belki abi... Abi, Leyla’nın yenisi,” diye cevap verdi. Leyla şimdi dart tahtasının tam ortasında, 12 noktasında duruyordu.

Ağzıma geleni söylüyor, “Ne çabuk birini bulmuş? K.ltaak! Beni hiç mi sevmemiş?”den girip “Alacağı olsun! Kall.ş! Onu hiç tanımamışım!”dan çıkıyor, “Yahu sen değil miydin evlenmek isteyen? Sen değil miydin her seferinde geri dönen?” diye bas bas bağıryordum. Leyla’ya diyeceklerimi dedikten sonraysa sıra bana gelmişti. “Ben aptalın tekiyim! Safım ben! Benden adam olmaz!” Kendime çok daha insaflı davrandığımı kesindi. Ağzıma çok daha fazlası gelirken demeye dilim varmıyor, zaten dibe vurmuşken bir de ben kendime vuramıyordum. Barış sürekli araya girip “Pardon?” diyordu ama duracak gibi değildim. En sonunda “Pardonluk halimiz mi kalmış! Kıza baksana!” deyip ona da patladım ama o daha, “Abi, pardon filan demedim ki ben,” diye cevap verirken kulaklarımda bir “Pardon?” daha yankılandı. Sesin içerden geldiğini anlayınca telefonla beraber salona gittim. Kapının hemen önünde orta boylarda bir kadın ve tombulca bir çocuk duruyordu. Göz göze geldiğimizde kadın bir kez daha “Pardon,” dedi ve “Özgür Eser KGR’ye gelmiştik biz ama...” diye yanındaki çocuğu gösterdi. Bunu duyunca bir an öylece bakakaldım. Sonra tanrı misafiri konuklarımı "Allah gönderdi sizi!" demektense "Buyurun, buyurun lütfen," diyerek içeri aldım.

Eski bir kitabeyi inceler gibi dikkatle misafirime bakıyordum. Hafif kırılmış saçları yaşını 45-50 civarında gösterirken yüzünün geri kalanı yaşadıklarının yaşından daha büyük olduğunu düşündürüyordu. Alnında çok düşünüp az konuşanların derin çizgileri,

dudaklarının çevresinde sigara tiryakilerinin ince kırışıklıkları, şakaklarında hep tetikte olanların şişkin damarları ve gözlerinde çok şey görüp geçirenlerin yoğun bakışlarıyla yaşadığı her anı biriktirdiğini görebiliyordum. Böyle bir kadını buraya getiren rüzgârın nereden estiğini duymak için sabırsızlanıyordum. İkinci çaylarımızı içerken o, getto gibi iç içe geçmiş dershanelerin neden olduğu tabela pisliğinden bahsediyordu, bense konuya girme telaşıyla lafı sürekli sınava, strese getiriyordum. Sarhoş muhabbeti yapıyor gibiydik. Cümlelerimiz birbirini takip etmiyor ama sohbet de kesilmiyordu. Yanındaki çocuksa aramızda kafası ayık bir o kalmış gibi sessiz sedasız oturmaya devam ediyordu.

Kadın “Burayı Burak’tan duyduk,” dediğinde söz epeyce dışarılarda dolandıktan sonra nihayet buraya gelebildi diye düşündüm ama yanılmışım. Söz buraya değil Burak’a gelmiş, geldiğiyle de kalmıştı. Burak’ı ben de tanırmışım, hatta herkes tanırmış gibi “Biliyorsunuzdur zaten,” diye konuşuyor, laf arasında onun sayesinde bizi bulduğunu söyleyip yeniden Burak’a dönüyordu. Burak da bitince Özgür’le bana geçti ve hakkımızda ne var ne yoksa anlatmaya başladı. Ne zaman açıldığımızı, ne yapmak istediğimizi, kimlerle görüştüğümüzü, hatta o görüşmelerde neler konuştuğumuzu bile biliyordu. Her şeyi bizimle beraber yaşamış gibi anlatışına daha fazla dayanamayıp “Hanımefendi, affedersiniz ama bütün bunları siz nereden biliyorsunuz?” diye lafını kestim. Sorunun birebir tercümesi “Özgür’le tanışıklığınızın derecesi ne?” idi. Bu anlattıklarını benden öğrenmediğine göre Özgür’dan öğrenmişti. Hâlbuki o “Bundan doğal ne var?” der gibi bakıp “E Burak’tan,” dedi. İlk misafirimi, pardon müşterimi ürkütmek istemiyordum. Ne var ki “Ama Burak diye birini tanımıyorum ki ben!” derken artık biraz sinirlenmeye başlamıştım. O ise gerçekten görüp geçirmişlerdendi. Çok şeye göğüs germişlere özgü bir sakinlikle durup “Burak, benim oğlum,” dedi. Sonra yanındakini göstererek “Bu da diğer oğlum Cevat,” dedi. Sesinin tınısındaki rahatlık hiç bozulmadan “Kendisine işten siz bahsetmişsiniz,” diye devam edince “Ben??? Ben bahsetmişim???” diye şaşırdım. “Evet,” dedi. “Mail’leşmişsiniz galiba.” Bunun üstüne kafam karmakarışık bir halde bilgisayarına dönüp maillerimi taramaya

başladım. İimdense yazılışından da uzun bir fesuphanallah çektim.

Gelgelelim aradığım ipucu buymuş gibi fesuphanallahı eker ekmez Burak’la yaptığım yazışmayı buluverdim. Burak, Aslı’nın erdiği çocuklardan biriydi ve zgr ortaya çıkmadan önce yazışmıştık. Yine de bu her şeyi bir ölçüde, çok yetersiz bir ölçüde açıklıyordu. “İyi de,” dedim “biz Burak’la bir tek işin başında yazıştık. Bu anlattıklarınızı o da bilemez ki!” Ben böyle deyince kadın benden de çok şaşırđı. Asıl garip olan benim dediğimmiş gibi “Olur mu hiç?” diye sorup “zgr her gün bizde!” dedi. Kendi sormuş, kendi cevaplamıştı. Oysa cevap sorudan daha çetrefilli ıkmiş, kafam iyice karışmıştı. Dört bir tarafıma benzin dökülmüş gibi hissediyordum. Çember gittikçe daralıyor, ateş yavaş yavaş bedenime yaklaşıyordu. “zgr, Burak’ı nereden tanıyor? Bu yakınlık nereden geliyor? Özgür neden her gün onlarda? Neden benim hiçbir şeyden haberim yok?” gibi aklımdan bir sürü soru geçiyorken bir tek “zgr m?” dedim. İyice kördüğüm olmuş, kolay kolay zlemeyeceğimi düşünüyordum. Hâlbuki kadın düğümü tek bir darbeyle zverdi. “E zgr, oğlumun kız arkadaşı Eser Bey!” Ve üstüne harika bir fiyonk attı. “Bu sebeple, Cevat’ı size kaydettirmek istiyoruz.”

¶

Özgür, Cevat’la annesinin ofise geleceğini elbette ki benden önce biliyordu ama kadının ne var ne yok anlattığını benden sonra öğrenmişti. Öğleden sonrayı bekleyemeden ofise geldi. Mevsim sonu indirimini kaçırmış gibi telaşlıydı. Ben sormadan her şeyi olduğı gibi anlatmaya başladı. İş için Aslı’nın ismini verdiğı lye tek tek mail atmış ama zgr’le tanışınca diğerkisini sallamıştım. İşte ne olduysa ondan sonra olmuş, Burak’la zgr aslında benim sayemde tanışmış. Benden ses çıkmayınca anlaşılan öbürü işin ucunu bırakmış, Burak ise Aslı’yı arayıp neler olduğunu sormuş. Aslı, bunun üstüne ondan başka iki kişiyi daha önerdiğini söyleyip Ali’yle zgr’n telefonunu vermiş. Burak, nce Ali’yi sonra da zgr’ aramış ve zaten ondan sonra da olan olmuş. Bana söyleyecekmiş de fırsat bulamamışmış. İşler kötü gidiyorken böyle şeylerden bahsedilmez diye dşnmüşmş. Zaten her şey çok hızlı

gelişmişmiş. Ona anlatmakla iyi etmemiş miymiş? İlk kaydımızı bu sayede almamış mıyız?

Çırpınışlarına gülmemek için yanaklarımı ısıırıyordum. Yaptığı iyilikten habersiz kendini affettirmek için dil döküyor, ben bir şey demedikçe daha da telaşlanıyordu. Ne diyeceğini şaşırıp Burak'ın çok iyi bir insan olduğundan dem vurunca kahkahalarımı daha fazla yutamadım. "Merak etme, Burak'ın her şeyini öğrendik," diyerek gülüyordum. Utanarak "Yapmayın Eser Bey, o kadar mı çok bahsetti annesi?" diye sordu. Yüzü utangaçlıkla kızarmıştı. "O kadın ne dese az," dedim. "Burak hakkında kim ne dese az!" Dalga mı geçiyorum samimi mi konuşuyorum anlayamayarak bakıyordu. "Kızım, sen deli misin?" diye sorunca iyice karıştı ama "Annesi gelmeden önce ne haldeydim bilmiyorsun," deyip minnetle kollarına sarılınca Burak'la en az annesi kadar gururlandı. "Şu dünyada babamdan görmediğim iyiliği Burak'tan gördüm ben," derken biraz abarttıysam da saat 9:30 itibarıyla aldığım 13. kayıt, 13'ün de şans getirebileceğine inandırıyordu.

Nasıl yaptıysa yapmış akşamdan sabaha kadarlık zamanda Cevat tüm okula adımızı yaymıştı. Ofise girdiğim andan beri bir o arkadaşı, bir başka arkadaşı arıyor, sadece "Özgür Eser KGR mi?" diye sorduktan sonra kayıt yaptırıyorlardı. Bense her telefonda bunu biraz daha kanıksayacağıma daha çok yadırgıyordum.

Zira Cevat'ın okulu, Özgür'le görüşmeye gittiklerimizden biriydi. Elimiz boş döndüğümüz gibi müdürle yaptığımız görüşme de diğerlerinin arasında en reziliydi. Günün son görüşmesiydi ve aynı şeyleri tekrar tekrar anlatmaktan dilimizde tüy, bedenimizde güç bitmişti. Aksi gibi müdür bizi öğretmenler odasında tam teşekkül karşılaşmış, sırf kendi değil öğretmenler de akıllarına ne gelirse sormaya başlamışlardı. Soruları sabırla cevaplamış, cevaplayamadıklarımızı da Özgür'ün kitabı cümleleriyle bertaraf etmeye çalışmıştık. Ne var ki erkek öğretmenlerden biri Özgür'e takmış, kız ne derse desin tatmin olmamıştı. Deve inadı ve ayı kabalığıyla sormuştu da sormuştu. Özgür, adamı ikna edecek cevaplar bulmak için çırpınırken ben nasıl davranmam gerektiğine bir türlü karar verememiş, haddini bildirmekle müşteri kaybetmemek arasında gidip gelmiştim. Ama adam küstahlık sınırlarını tacizkârlığa

vardırınca Müdür de dâhil odadakilerin hepsine küfür basan bir matbaa gibi sayfalarca sövmüş, sonra da Özgür'ü kolundan tuttuğum gibi kapıyı çarpıp çıkmıştım.

Çalan her telefona hayret edişim bu yüzdendi. Parayla onuru takas etmişken ikisine de sahip olabileceğime şaşırmam bu yüzdendi. Hocayla konuşup okula geri dönmemi sağlaması için Barış'a yalvarmak üzereyken şansımın dönüşüne inanamayışım bu yüzdendi.

¶

Yeni yılla beraber kayıtları kapatıp sınıfları oluşturmuştuk. Kayıtların çokluğu yüzünden küçük odayı ofise, salon kısmınıysa tek kişilik sıralar ve beyaz tahtalı bir sınıfa çevirmiştik. Dersleri beraber işleyecektik ama işin patronu olarak ilk derslere tek başıma girecektim. Bu sayede Özgür'le hem ast-üst iken dostluğa kayan ilişkimize post-modern bir darbe yapacak hem de aramızdaki sınırsız hoşgörüyü hiç yaralamayacaktım.

Bunun heyecanıyla ilk dersin sabahında evden bir türlü çıkamıyordum. Bir gömleği çıkarıp diğerini giyiyor, birinin rengini, ötekini ütüsünü, diğerinin duruşunu, öbürünün hiçbir şeyini beğenmiyordum. Aynanın karşısında giyinip soyunarak geçirdiğim dakikalardan sonraysa her zamanki gibi beyaz gömleğim ve kadife pantolonumdan ibaret üniformamı giydim. Bütün şıkları denedikten sonra ilk işaretlediğine dönenler gibiydim.

Dersin başlamasına yarım saat kala ofisteydim. Çocuklar gelmeden sınıfta biraz alıştırma yapmak iyi olabilir diye düşündüm. Nurettin böyle salık veriyor, bunun konuşmacıyı rahatlatacağını söylüyordu. Ona güvenim tamdı. Bugüne kadar dediklerinin hiçbirinde yanılmamıştı. Bundan sonra da yanılacağını sanmıyordum. Tüm kitaplarını defalarca okumuş, yazdıklarında ne kadar haklı olduğuna yaşayarak şahit olmuştum. Kabul etmek istemesem de artık Nurettin bağımlıydım. Hem ondan uzak durmam gerektiğini biliyor, hem yüksek dozda kullanıyordum.

Nitekim bir doz daha alıp boş sınıfa konuşmaya başladım. Sınıfın bir ucundan ötekine gide gele konuşuyordum. Tam hızımı almış çocuklara derslerden neler beklediklerini sormuştum ki biri “Girebilir miyim hocam?” dedi. Cevat’tı. Cevabımı beklemeden geçip en arkadaki sıraya oturup “Boş sınıfa mı konuşuyordunuz hocam?” diye sordu. Kendi kendime konuşurken beni yakalamış olmanın yaramaz hazzıyla bakıyordu. Ne var ki “Öğretmen olmak kolay değil Cevatçım, sen de öğren bu numaraları,” deyince bakışları birden matlaştı. Bunu görünce merakla “Hayırdır?” diye sordum. “Ben öğretmen olmak istemiyorum,” diye cevap verdi. Nedense bozulmuştu. “Lafın gelişi söyledim canım zaten,” deyip “Ne olmak istiyorsun sen bakayım?” diyerek arkadaşça göz kırptım. “Söyleyemem, dalga geçersiniz,” demesiyleyse içimdeki Nurettin her şeyi berbat etti. “Söylemekten utandığın bir şeyi muhtemelen asla olamazsın Cevatçım.”

Kendi kalesine gol atan ben, kendi kalesine gol yiyen yine ben... Yüksek dozda Nurettin kafa yapmış, istediği işi asla yapamayabileceği gerçeğiyle Cevat’ı hayal kırıklığına uğratmıştım. Cevat şimdi büyük umutlarla girdiği sınıfta sessizce oturuyor, çok daha ileriki yaşlarda tanışması gereken gerçekle başa çıkmaya çalışıyordu. Bense bir yandan Cevat’ın buraya sürüklediği öğrencilerin sınıfa girişini izliyor, bir yandan da Cevat’ın gönlünü almanın yollarını arıyordum.

Sınıf tamamlanınca “Hadi herkes kendini bir tanıtsın,” diye Cevat’a bakarak en arkadan başlamalarını söyledim. Cevat önce dediklerimi duymamış gibi bakıp sonra isteksizce adını söyleyip sustu. Suskunluğunun, içinde konuşmaya devam eden sorulardan kaynaklandığını tahmin edebiliyordum. Yaşadığı hayal kırıklığı şimdi ona burada bulunma sebebini sorgulatiyordu. Sonu pırıltılı bir geleceğe açılmayacaksa sabahın köründe buraya gelmesi bir yana, zahmet edip kendini tanıtmaya bile gerek yoktu. Umutlarıyla beraber derse olan ilgisini de kaybetmişti. Onu en az kendim kadar iyi anlıyordum. Ne de olsa ikimizi de burada tutan şey aynıydı. Paçayı burası sayesinde kurtaracaktık. Çocuklardan bazıları merakını gidermek, bazıları anasının babasının dirdirinden

kurtulmak, bazıları da sınavı kazanmak için gelmişti. Cevat'ın aklındansa bunlardan çok daha fazlası geçiyor olmalıydı. Ancak daha büyük beklentileri olan biri, herhangi bir şeye ya da birine böylesine inanıp peşinden başkalarını sürükleyecek kadar kefil olabilirdi. Oysa şimdi muhtemelen tutunacak başka bir dal bulmaya çalışıyor, bulduğu anda da çıkıp gitme planları yapıyordu. Ama o gitmek istese ben bırakmazdım. Onu kaybetmek domino taşlarından ilkinin akışa bırakmak gibi olurdu. Sonrasında yıkım kendiliğinden devam eder, biz de elimiz kolumuz bağlı seyrederdik.

Son öğrenci de kendini tanıttınca ellerimi birbirine çarpıp “Herkes bir kâğıt çıkarsın,” dedim. Aklıma müthiş bir fikir gelmişti. Cevat’a yaptığım hatayı telafi etmeyi umuyordum. Ona da kendime de bir şans daha verecektim. Aynı soruyu bir daha soracak ve cevabı ne olursa olsun olumsuz bir şey söylemeyecektim. Bunun heyecanı ile sıralar arasında geziniyordum, fakat benim heyecanım çocuklarda tutukluk yapmıştı. Olmadık bir şey söylemişim gibi birbirlerine bakıp duruyorlardı. “E, haydi arkadaşlar!” dediğimde aralarından biri “Hocam ilk dersten sınav mı olur ya?” deyince durumu anladım.

Gülerek “Tabii ki hayır arkadaşlar. Burada asla sınav olmayacak,” dedim ve “İlerde ne yapmak, ne olmak istiyorsunuz onu yazacaksınız, sonra da yazdıklarınızı okuyup konuşacağız,” diye ekledim. Bunu duyunca az önceki feverana ters bir hevesle defterlerinden birer sayfa koparıp hızlı hızlı yazmaya başladılar. Kimileri arada bir durup başparmağıyla işaret parmağı arasında çevirdiği kaleme dalıyor, kimileri dur durak bilmeden iştahla yazıyordu. Cevat, aynen tahmin ettiğim gibi iştahı yerinde olanlar arasındaydı. “Kâğıtlara ismimizi yazmak zorunda mıyız?” diye soruşundan çıktığı yüksekliği kestirmek zor değildi. “İyi oldu sorduğun Cevatçım, isim yazmak yok arkadaşlar!” dediğimdeyse uçuş tamamen serbestti. İsimsiz kâğıdının üstünde bağımsızlığını ilan etmiş, kalemini masaya bıraktığında nefes nefese kalacak kadar yükseklerle çıkıp inmişti. Bitirdiğinde bütün bir hayatı hakkıyla yaşamış kadar yorgun ve mutlu bakıyordu.

Kâğıtları toplarken onunkinin bir köşesini buruşturdum. Onlar birbirlerine ne yazdıklarını sorarken ben kâğıtlarda hızlıca göz

gezdiriyordum. Bazıları birer cümle, bazıları satırlar dolusu yazmıştı. Kenarı kıvrık olana geldiğimde aklımdan geçen sınıfa okurken allayıp pullamak, Cevat ne yazmış olursa olsun yerlere göklere koyamamaktı. Hâlbuki kâğıdın ne reklama ne süse ihtiyacı vardı. Çocuk; sebep ve sonuç, akıl ve tutku, isyan ve çözüm üstüne bir hayal dünyası kurmuştu. Söyledikleri de söyleyiş biçimi de en az çarpım tablosu kadar çarpıcıydı. Kimse ikinci bir şansı bu kadar iyi kullanamazdı. İkimiz de üstümüze düşeni yapmıştık ve şimdi tek yapmam gereken kâğıdı olduğu gibi okumaktı.

Son topladığım kâğıttan okumaya başladım. Biri astronot olmak istediğini yazmıştı. “Böylece istediğim zaman bu dünyadan kaçabilirim,” diyordu. Bir diğeri çalışmadan zengin olmak istediğini yazmıştı. Sonrakilerde muhtar olmak isteyen, ne istediğine karar veremeyen, tur rehberi olup dünyayı gezmeyi hayal eden ve denizci olup gittiği her yerde yeni bir sevgili düşleyenler vardı.

Her kâğıtta sınıf Meksika dalgasıyla hareketlenip duruluyordu. Bir yandan okuduklarımız hakkında yorum, bir yandan da kimin yazdığı hakkında tahmin yapıyorlardı. Tahminler arasında adı geçince kızarıp utananlar kendini ele veriyor, renk vermeyenler ise kendini saklamayı beceriyordu. Hayaller, tahminler, şakalaşmalar ve atışmalar derken yazılanların kendisi de arada kaynayıp gidiyordu. Bu yüzden Cevat’inkini sona sakladım. Tek kelimesinin bile dalga konusu olmasını istemiyordum. Dersin bitmesine beş dakika kalmışken yeni başlıyormuşuz kadar ciddi dim. Boğazımı temizleyip “Evet, arkadaşlar,” dedim. “Son bir kâğıt daha okuyup öyle çıkacağız.”

Ben sihirbaz olmak istiyorum.

Cevat sihirbaz olmak istiyordu. Ama bu astronot olmak isteyen gibi istediği zaman kaybolmak için değil, rehber olmak isteyen gibi gezip tozmak ya da denizci olmak isteyen gibi eğlenmek için değil, çalışmadan zengin olmak isteyen gibi birkaç numara ile köşeyi dönmek içinse hiç değildi.

İstiyordu, çünkü

İnsanları şaşırtmayı seviyorum. Herkesin aklında kaskatı fikirler, hiç sarsılmayacakmış gibi gözüken yargılar var. Hayatı kendi pencerelerinden görüyorlar. Kendi kurallarına göre değerlendir-meler yapıp sonra yine kendi kurallarına göre cezalandırıyor ya da ödüllendiriyorlar.

Oysa Cevat,

Bense görünen hakkında o kadar kolay karar vermek doğru mu emin olamıyorum. Her şey her zaman görüldüğü gibi olmayabilir gibime geliyor.

Mesela,

Şapkadaki mendil tavşan olarak çıkarken ya da bozukluklar bir elden ötekine bir görünüp bir kaybolarak geçerken insanların çatık kaşlı yargılarla konuşabilmesine şaşıyorum.

Bu yüzden,

Gerçek sanılan hakkında şüpheyi düşmenin ve düşürmenin aslında ne kadar kolay olduğunu göstermek istiyorum. Görünenin foyasını ortaya çıkarmak, gördüklerinin ne kadarının gerçek olduğu hakkında insanları düşündürmek istiyorum.

Ve

İşte bütün bunları yapabilmek için sihirbaz olmak istiyorum.

¶

Cevat’la olanlardan sonra öğleden sonraki ders için çok daha dikkatliydim. Özgür’ü okuluna gönderir göndermez hatasız bir ders için alınabilecek tüm önlemleri gözden geçirmeye başladım. Düşünmeden konuşunca her şeyin alt üst olduğunu sabahki tecrübemden biliyordum. Bunun için çocuklardan hangisine ne sorup hangisini nereye oturtacağımı bile düşünüp sınıfa girenleri kendi kafamdaki şablona göre oturttum. Çocuklar yan yana oturma hayali kurdukları arkadaşlarından ayrı düşmüş, yarım kalmış laflarını bitirmeye çalışıyordu. Arkadaki ödekine, duvar yanındaki

cam kenarındakine sesleniyor; oğlanların kaba uğultusu kızların tizliğinde yumuşuyordu. Kölesini çağıran bir sahip gibi iki kısa alkış yapıp “Evet arkadaşlar, haydi,” dedim ama şamata kesilmedi. Alkışımı konuşkanlıklarına ikaz değil iltifat olarak almışlardı. “Arkadaşlar, başlıyoruz artık!” diye bir kez daha seslendim. Kendimi yine duyuramadığım hallerinden belli oluyordu. Nihayet rolümü hatırlayıp “Çocuklar!” dediğimdeyse bir anda susup toparlandılar. Repliklerin role göre seçilmesi gerektiğine, rolle uyumsuz bir repliğin tüm oyunu berbat ettiğine şu an kesinkes ikna olmuşum. Oyunun devam edebilmesi için herkes kendi rolünü oynamalı, kendi repliğini konuşmalıydı. “Arkadaş” diyerek susturamadığım sınıfın “Çocuklar!”ı duyar duymaz sinesi bunun biricik kanıtıydı.

Ciddiyetten kalınlaşmış bir sesle “Evet,” dedim “bugün önce kendini tanımak üstüne konuşacağız.” Rulo şeklinde tuttuğum notlarla sıraların arasında geziniyor, gözlerinin içine baka baka konuşmaya devam ediyordum. “Kendimizi tanıyor muyuz ya da ne kadar tanıyoruz?” diye sordum. “Mesela,” dedim ve devamını arka sıralardan biri getirdi. “Hocam, mesela önce biz tanışsak ya?” Talebin haklılığı anarşiye yol açacak kadar vardı ve sonsuza kadar sessiz kalacağını sandığım sınıf bir anda pazar yerine dönüverdi. Her kafadan bir ses çıkıyor, biri “Hocam, hemen derse mi başlanır ya!” diye isyan ediyor, öteki “Evet Hocam, evet! Önce biz, önce biz tanışalım,” diye arkadaşlarına destek veriyordu. O sırada çocuğun teki kızlardan birine “Kızım biz seni iyi tanıyoruz, sen merak etme!” diye laf attı, öteki de sinirden yırtılacak gibi incelmış sesiyle “Öyle mi canım, okulda yediğin dayaklardan mı biliyorsun?” diye karşılık verdi.

Sınıf iyice yoldan çıkmış, kahkahalar küfürlere karışmıştı. Sesimi kendim bile zor duyuyor, laf yumağına dönüşmüş sınıfa “Çocuklar! Çocuklar!” diye bağıryordum. Son bir umut “**ÇOCUKLAR!**” diye bağırdığımdaysa işe yaramasını beklemiyordum. Aynı mucize kolay kolay bir günde iki kere gerçekleşmezdi. Ama sınıftaki gürültü bir anda kesildi ve kesintinin gerçek sebebi “İyi dersler!” dedi.

Özgür, kapıdan kafasını uzatmış sınıfa bakıyordu. Çocuklar dağınık bir koro gibi uyumsuz aralıklarla “Merhaba hocam!” derken yanına gittim. Birbirimize aynı anda “Hayırdır, neden geldin?” / “Bu ne gürültü böyle?” diye sorup “Dersim iptal oldu.” / “Bir anda karıştılar,” diye cevap verdik. Özgür, “Size katılmamı ister misiniz?,” diye devam etti. Sınıfın ‘Özgür’den Önce’si ve ‘Özgür’den Sonra’sı bir çağın kapanıp ötekinin açılışını müjdelereken bunu istemekten ziyade buna mecbur olduğumu biliyordum. “Olabilir, sen bilirsin,” dedim. Muhtaçlık seviyesindeki mecburiyetim kuyruğu dik tutmamı gerektiriyordu. Ama o, “İhtiyacınız varsa kalayım ama değilse diğer işlerle ilgileneyim,” deyince kuyruğum, belim, boynum hepsi büküldü. Kendimi ağırdan satmama ne gerek kalmıştı ne de imkân. “Evet evet, kal,” diyerek içeri davet ettim. En arkadaki sıraya yürürken çocukların hepsi hayranlıkla ona bakıyorlardı. Oturduğunda sessizlik bir kat daha perçinlenmişti. “Eser Hocam, buyurun kaldığınız yerden devam edin lütfen,” demesi ise düzenin daimi olduğunun garantisiydi.

Derse yeniden başladığımda çocuklar başkalaşmıştı. Bakışları değişmiş, oturuşları ciddileşmişti. Sessizlikleri bile aynı değildi. Mecburi susuşları yerini gönüllü bir sükûta bırakmıştı. Kendilerini beğendirmek ister gibi arada bir ondan yana bakıp söz alıyor; her parmak kaldırışlarında sadece söz istemiyor, hatalarımı da işaret ediyorlardı. Anlıyordum ki roller farklı olsa da oyuncular eşitti ve sevgiyle oynanmayan her oyun eninde sonunda biterdi.

¶

Derslere beraber girdikçe Özgür’ün kıymetini daha çok anlamıştım. İlk başta düşündüğümde de sonradan gördüğümde de çok daha iyiydi. Çocuklarla arasındaki mesafeli samimiyeti, derslerdeki hâkimiyeti ve işe olan hassasiyeti bir gün bile bozulmamıştı. Artık ona biraz daha sorumluluk, kendimeyse biraz tatil vermenin ikimize de iyi geleceğini düşünüyordum. Dönem tatilinin sonuna yaklaşırken bu fikrimi ona da açmıştım. İkinci dönem haftanın bir günü derslere tek başına girmesini istediğimi, gününe okuldaki durumuna göre kendinin karar vermesini söylemiştim. Bu sayede benim de biraz mola verebileceğimi söylerken lafımı “Kabul etmek ne kelime Eser Bey?” diyerek kesmişti. “Elbette çok

memnun olurum! Güveniniz için çok teşekkür ederim Eser Bey!” demiş, sevinçle “Çarşambaları olur mu? O gün dersim yok da... Olur mu çarşambaları?” diye sormuştu.

Şimdi ilk çarşamba tatilimin sabahında bir yandan Özgür’ün o günkü mutluluğunu düşünüyor, bir yandan da Gül ablayı bekliyordum.

Ama ne o geliyor ne zaman geçiyordu. Yapacak bir şey bulamayarak evin içinde aylak aylak dolanıyordum. Koşturmacayla geçen haftalardan sonra boş oturmak zor geliyordu. İçimdeki hıza rağmen dışarının yavaşlığı bunaltıcıydı. Anlaşılan aylaklık bile bir rutin gerektiriyordu. Oysa ben her geçen gün kendimden biraz daha uzaklaşıyorken yavaşlığa dair alışkanlıklarımı da kaybetmiştim. Başka biri olmaya çalıştıkça, başka biri gibi davranıp başka biri gibi konuştukça kendimden azalmış, üstelik yerine yenisini de koyamamıştım. Bedenim henüz canlı, ruhumsa gelgitli bir araftaydı. Derinime inemeyen değişimlerin sığılığında boğuluyordum. Bıraktıklarımı aramaktan, bulduklarımı kaybetmekten korkarken Gül ablayı artık temizlik için değil zamanın eskisi gibi akması için bekliyordum. O ise çeşit çeşit deterjanla dolu kovası ve tüfek gibi omuzladığı paspasıyla kapıda görüldüğünde bunu bilmiyor, temizliğe geldi diye teşekkür ettiğimi sanıyordu.

Gül abla gelir gelmez yine bankanın yolunu tuttuğumda pili bitmiş bir saatin içindeki esaretimden kurtulmuş gibiydim. Sanki yeniden hareket edebilmenin coşkusuyla damarlarım patlayacaktı. Bankada istemediğim kadar çok zaman harcayabileceğimi düşünerek rahatlıyor, kendi kendime “Seni bir daha asla zamana bırakmayacağım,” diye söz veriyordum. Zaman; acı, öfke ya da nefret gibi ancak ona direnme gücü olanlara iyi geliyor ama benim gibi ruhu çelimsizleri heder ediyordu. O yüzden bankada benden başka bekleyen olmadığını görünce uğradığım hayal kırıklığı tarifsizdi. Uyanık güvenlikçi bile ortalarda yokken bankada sandığım kadar zaman öldüremeyeceğimi kabul etmek zorundaydım. Barış’a “İşin yoksa 1 saat sonra Makara’da bir şeyler içelim mi?” diye mesaj atarken tek istediğim bana kalacak zamanı kendimden başkasıyla geçirmekti. “Tmm, 11’de grsrz” yazmasaydı veznedeki çocukla sohbeti ne kadar uzatabilirdim bilmiyorum.

Çocuğun hem suratsızlığından hem de etrafındakilere sürekli bir şeyler sormasından işinde yeni olduğu belliydi. “Şöyle buyurun lütfen,” dediğinde sesi para transferinden çok organ nakliyle meşgulumuş kadar gergin çıkmıştı. Parmakları klavyenin tuşlarında ne yapacağını bilememenin tereddütüyle kesik kesik sesler çıkarak gezinirken “Buyurun, ne yapacağız?” diye sordu. Bir süre önce bankalarından kredi çektiğimi, hesabımdaki parayla kredinin ne kadarını kapatabileceğimi öğrenmek istediğimi söyledim. Kimliğimi istedikten sonra gözlerini ekrandan ayırmadan “Evet şu kadar kredi almışsınız, evet şu kadarlık bir işlem gözükyor,” diye konuşmaya başladı. Sonra birden susup kaşlarını şaşırmış gibi bir indirip bir kaldırmaya, bir çatıp bir gevşetmeye başladı. Kaşları yorulunca “Kredi çekip hesabınızdaki parayla altın mı aldınız?” diye sordu. Kendi içindeki diyaloga beni de katmaya karar vermişti. “Evet,” dedim. “Ve aynı gün mü yaptınız bunları?” diye devam etti. Yine “Evet,” deyip “krediyi kapa” diye lafa başlamışken “Neden böyle bir şey yaptınız?” diyerek lafımı kesti. “Anlamadım?” dedim. Gerçekten de anlamıyordum. “Neden hesaptaki paranızı çekmek varken böyle bir şey yaptınız diye soruyorum,” dedi. “E düşmüşken altın almak mantıklı çünkü!” diye cevap verdim. Kafasını sallayıp susunca işinde tahminimden de yeni diye düşündüm. Ama, “İyi de altın gittikçe düşüyor, şu an toplam zararınız 20000’e yaklaşmış durumda,” dediğinde tüm düşünme kapasitemi yitirmiş gibi hissettim. Krediden bahsettiğini yarım yamalak duyuyor, suratında güvenlikçinin pis pis sırtan hayalini görüyordum. En son kimliğimi bana geri verip iyi günler dilediğindeyse hiç olmayacak bir şey dilediğini bilecek kadar kendime gelmiştim.

¶

Makara’ya nasıl gittiğimi hatırlamıyordum. Bankadan nasıl çıktığımı, durakta ne kadar beklediğimi, otobüse hangi ara binip hangi ara indiğimi bilmiyordum. İçeri girdiğimde Barış her zamanki masamızda oturuyordu. Beni görünce bakışları değişti. Telaşla masadan kalkıp koluma girdi. “Oğlum perişan gözükyorsun, n’oldü lan?” diye sordu. Sandalyesini yanıma çekmiş merakla konuşmamı bekliyordu. Ona bir hikâye anlatmam gerekiyordu ama sözel kabiliyetlerimi yolda kaybetmiştim. Sayılar dünyasındaydım.

Gözlerimi havada uçuşan sayılardan alamıyordum. Birbiriyle çarpılıp toplanışına, bölünüp çıkarılışına bakıyor, her seferinde sonucun -20000 çıkışını izliyordum. Barış bir kez daha “N’oldu abi? Birine mi bir şey oldu?” diye sorduğunda içimdeki hesaplaşma bir kez daha kendini tekrar etmiş ve yine aynı sonuca ulaşmıştı. “Sorma,” dedim. “Hiç sorma.” Böyle durumlarda en söylenmeyecek şeyi söylemiştim. Barış şimdi daha da evhamlanmıştı. “Hayır-dır abi, annelere mi bir şey oldu yoksa?” dediğinde acilen bekle-diği vahamette bir karşılık vermeliydim. “Yok, onlar iyi de...” dedim. Hem acıklı hem kolay unutulur bir cevap bulmaya çalışı-yordum. Söyleyeceklerim hem üzmeli hem de beş saniye içinde kendi kendini imha etmeliydi. Başıma gelenlerin bu eşkâle birebir uyduğunu fark edince “Abi, bizim bir arkadaş,” diye başladım.

Yaptıklarımı birebir anlatıyor, Barış’ın tepkilerinden ne büyük bir aptallık yaptığımı teyit ediyordum. “Yapma abi! Deme abi! Arkadaşın da tam safmış abi!” dedikçe kahroluyordum. Ancak başıma gelmemiş şeylere geçtiğimde biraz rahatladım. “Bütün bunlardan sonra bir de iş yaptığı adamlardan kazık yemesin mi?” gibi olmadık şeyleri anlatmaya başlamışken kendimi biraz daha iyi hissediyor, daha kötüsü de olabilirdi diye teselli buluyordum. En son “Tam buraya gelirken aradı da arkadaş, etkisinden kurtulama-dım,” derken o kadar ikna ediciydim ki Barış “İyi abi, neyse. Hallolur hepsi bir şekilde,” diyerek kendi gündemine geçti.

Her zamanki konulardan her zamanki gibi şikâyet ediyordu. Derinleşemeyen bütün arkadaşlıklar gibi bizimkisi de fiks menüye dönüşmüştü. Başlangıcı, yemeği, tatlısı belliydi. Ne zaman buluş-sak o dert yanardı, ben dinlerdim. En başta üniversiteye nasıl bulaştığını anlatır, oradan Hocayla tanışmasına geçer, Hocayı bırakır asistanlığın ne menem bir şey olduğundan bahseder, en son da öğrencilerden illallah geldiğini söyleyip “Bıktım abi!” diye bitirirdi.

Şu an henüz Hocayla tanışmalarındaydı. Bense hâlâ kendi der-dimdeydim. Ne kadar kaybettığımı noktasına virgülüne kadar öğrenmek istiyordum. Dertli olanlara mazur görülebilecek bir münasebetsizlikle ne anlattığını umursamadan “Leyla ne yapıyor?” diye sordum. Soru işaretinin altından merak damlıyordu. “Abi, ben

de sana ondan bahsedecektim aslında... Sen perişan gelince diyemedim de..." dedi. Sonra anlatacakları avucunda yazılıymış gibi ellerine bakarak konuşmaya devam etti. Leyla'nın yeni sevgilisiyle yaşadığı mutluluğu anlatıyor, "Aslı'yla ben de sevdik aslında, iyi birine benziyor," derken utanıp sıkılıyordu. Bense her bir cümlenin sonundaki nokta yüreğime ünlem gibi inerken çocuğun işini gücünü, boyunu posunu sormamak için dudaklarımı kemiriyor, olgunluk mu yoksa eziklik mi olduğunu bilemediğim suskunluğumu koruyordum. Leyla'nın kimseyle mutlu olamayacağına o kadar inanmıştım ki dinlediklerim onun değil, bir başkasının hayatı gibi geliyordu. Bir süre sonra gerçekten de Leyla'yı değil de başka birini dinler gibi "Leyla mı söylemiş böyle?" diye sorup "Aşığım demiş, öyle mi?" diye şaşıırıyordum. İnsan hiç memnun edemediği birinin mutluluğu başkasıyla yakalamasını kolay hazmedemiyor ve mutsuz olana başkalarının mutluluğu mutlak olarak inanılmaz geliyordu.

Evler, gözlerden sonra ruhun dile geldiği yegâne yerlerdir ve her ev sahibine benzer. Barış'ın "Abi, kız iki aya evleniyormuş," deyişiyile kendimi eve zor attığımda bunu daha iyi anladım. Evi de en az benim kadar hüüzün basmıştı. Artık yer bezi olmuş fanilalarımından biri "Neydim, ne oldum?" der gibi tek başına kapının önünde duruyor, tüm eve sinmiş olan arap sabunu kokusu kalabalık çocukluğumu hatırlatıyordu. Salonun camından giren kış güneşi cıızlılığına rağmen varlığını kanıtlamak ister gibiydi. Halının kırmızısını turuncuya soldurmuş, salonun geri kalanını ise buruk sarıya boyamıştı. Yıllanmış kokular, silikleşmiş renkler ve sessizleşmiş odalar arasında gezinirken kendime bakıyor gibi hissediyordum. Derli toplu görüntüme, yeni tıraş edilmiş saçıma, sakalsız yüzüme bakınca içimdeki melankoliyi anlamak zordu. Oysa biraz yanıma yaklaşılsa, içimde çok değil birkaç adımlık dolaşılsa en az evim kadar yalnız olduğum anlaşılırdı. İçimdeki ıssızlıktan, yenilgiden, terk etmeyi becerememişlikten ve terk edilmişlikten duyduğum utanç sezilirdi.

Barış'ın yanından geldim geleli tüm tanımlarım değişmişti. Kaybetmişlik Leyla'nın bulmuşluğu, tek başınalık onun başkasıyla

oluşu, mutsuzluksa onun mutlu oluşuydu. Sıkılıp bıraktığım oyuncağımı başkasının elinde görmüş ve deli olmuştum. Haykırarak ağlamak istiyordum ama onu bile beceremiyordum. Karmakarışık duygular içinde hemen Leyla'yı ve sevgilisini internette araştırmaya başladım. Sayfalar arasında dörtnala koşturuyor, sosyal medyanın altını üstüne getiriyordum. Ne var ki sosyal medya daha önce hiç farkına varmadığım kadar asosyaldi. Yine de vazgeçemedim. Özgür'ün telefonlarını bile açmıyordum. O ise ısrarla aramaya devam ediyordu. Sonunda kim bilir kaçınıcı arayışında sinirle açıp “Ne var Özgür?” dedim. Özgür sesimi duyunca bir an duraksadı. Korkar gibi bir ifadeyle “Size bir şey söylemem lazımdı,” dedi. “Söyle!” diye çıktım. “Söyle ne oldu? Ofisi su mu bastı? Bina mı yandı? Çocuklardan birine mi bir şey oldu, söyle! Bir kötü haber de sen ver, çekinme!” Sinirden göğsüm içeriden çekiçle vuruluyormuş gibi inip kalkıyordu. Özgür yine biraz duraksayıp “Şey...” dedi. “Aslında çok sevineceğiniz bir şey oldu.” Ve aniden neşelenen bir sesle devam etti. “Eser Bey, Başar Dershaneleri'nden aradılar! Rüya Başar yarın bizi ziyaret etmek istiyormuş! Bize bir teklifi varmış!”

Meğer kötü haberle olduğu kadar iyi haberle de yalnız başa çıkmak zormuş. Sabah Özgür'le buluştuğumuzda güneş daha yeni doğmuştu. Buna rağmen o saati bile zor etmiştim. Özgür'se benden bile beter çıkmıştı. Ofise girdiğimde “Günaydınnn!” diye çınlayıp etrafı gösterdi. “Nasıl olmuş?”

Her yer rengârenk çiçeklerle doluydu. Özgür, gece geç saate kadar kalmış, sabahsa kör karanlıkta gelmişti. Bütün bu mesainin sonunda da ofisi kanlı canlı bir yere çevirmişti. Bu haliyle içerisi daha ferah gözüküyor, her yer çiçek kokuyordu. “Ne yaptın kız böyle?” diye güldüm. “Cennet olmuş burası!” Tatlı bir tebessümle “Bahçe gibi olmamış mı Eser Bey?” diye sordu. “Olmuş, hem de en güzelinden!” derken gözüm köşede bir çiçeğe takıldı. Çiçeği göstererek “Bu ne kadar ilginç bir çiçek böyle!” dedim. “A, evet Atatürk çiçeği,” diye karşılık verdi. “Atatürk mü?” diye şaşırınca “Bizde yetişmesine o ön ayak olmuş, o yüzden çiçeğe onun adını vermişler. İlginç, değil mi?” dedi. “İlginç ve bir o kadar da tehlike-

li,” diye karşılık verdim. “Çiçekle tehlikeyi nasıl bir araya getirdin?” der gibi bakınca “Her şeye onun adını vermekle iyi bir şey yaptığını zannedenler yanılıyor. Çok tekrarlanan sözcükler anlamını yitirir,” dedim. Sonra birden kendi açtığım sohbetten sıkılmış gibi “Neyse, canım,” deyip elimdeki torbayı gösterdim. “Böyle güzel bir bahçede pikniğe ne dersiniz matmazel?” Fırından yeni çıkmasına rağmen çiçek kokularına yenik düşen simitlerin farkına ancak ben gösterince vardı. Tek bir soruyla matmazel olmuşken beni de tek bir cevapla mösyö yaptı. “Çok sevinirim mösyö.”

Simitlerimizi yerken “Hâlâ inanamıyorum, Başar Dershaneleri ha?” dedim. “Doğru duyduğuna eminsin değil mi?” Doğru duyduğuna onun kadar ben de emindim aslında. Ama işte yine de soruyordum. Gülümseyerek “Eminim,” dedi ve zaten defalarca anlattığı telefon konuşmasını bir kez daha anlatmaya başladı. O sırada en sevdiği masalı dinleyen çocuklar gibiydim. Sonunu bilmeme rağmen merak ediyor, bir an önce kaldığı yerden devam etmesini bekliyordum. Ne var ki masalın daha yarısına bile gelmeden saatine bakıp “Eser Bey!” dedi. “Biraz daha oyalanırsak Rüya Hanım’ı kahvaltı masasında ağdılayacağız.” Haklıydı. “Tamam tamam,” diyerek son lokmamı aceleyle ağzıma tıkdırdım.

Lokmam ağzımda küçülmeye devam ederken bilgisayarlarımızı açmış, dünden beri kim bilir kaçınıcı defa Rüya Başar hakkında yazılıp çizilenlere bakıyorduk. “Hükümetle bayağı sıkı fıkı... Eğitim Bakanı’yla kuzen olunca tabii! İki yıl üst üste Eğitim Ödülü almış! İnanılmaz ya, son 4 yılın birincisi hep onlardan çıkmış. Bu sene dereceye giren çocuklara üniversiteyi bitirene kadar burs vereceklermiş.”

Sonra birden sayfalar dolusu görseller arasında kaybolduk. Rüya Başar kalabalıklar arasında ya da tek başına, bir sınıfta ya da bir TV programında, bir kokteylde ya da bir koltukta... Nerede ve nasıl olursa olsun fotoğrafların hepsinde kendiliğinden öne çıkmış, geri kalan herkesi ve her şeyi fonda bırakmıştı. Kadrajdan taşmış gibi duruşuna bakarken, “Sanki çıkıp geliverecek,” diye mırıldandım. Tam o sırada kapı zili çalınca Özgür, “Geldi bile!” diye

kapıya koştı. Ben de aynı telaşla oturduğum yerden kalkıp derin bir nefes aldım. Ne de olsa az sonra hayallerimle karşılaşacaktım.

¶

Karşımızda fotoğraflardan çok daha fazlası duruyordu. Hem hiçbir fotoğrafına benzemiyordu, hem de hepsinde olduğu gibi etkileyiciydi. Sanki üstünde siyah bir ceket ve pantolon değil de yıldızlı bir gece vardı. Kısa boyuyla dimdik duruyor, kemik siyah gözlüklerinin ardından yemyeşil bakıyordu. Elimi kuvvetle sıktıktan sonra geçip iki kişilik kanepenin ortasına oturdu.

Ufacık bedeniyle tüm kanepayı kaplaması adının bedeninden çok daha büyük olduğunu gösteriyordu. Bu, o ağzını açmadan bizim konuşmıyor olmamızdan da ortadaydı. Sözlüye çıkmış gibi o sorarsa konuşuyor, yoksa çayımızı yudumlayıp efendice susuyorduk. Dördüncü çayımızdayken hâlâ sadede gelmemiştir. Odadaki çiçeklerin güzelliğinden Bozcaada'daki evine, oradan sonbahardaki bağ bozumuna, bağ bozumundan son dönemlerdeki içki yasaklarına bağlaya bağlaya anlatıyordu. “Çocuklar, kurallar özgürlükleri kısıtlamak için değil genişletmek için konmalı,” derken buharı sönmüş bardağı elinde sallıyor, zaten bunları konuşmak için bir aradaymışız gibi uzun uzun, kısaltılan özgürlüklerimizden bahsediyordu. Bense o böyle serbest çağrışımla konuşmaya devam ederken, neden bir türlü konuya girmediğini düşünüyordum. Sonunda bizi görüp beğenmediğinden ve beraber çalışma fikrinden vazgeçtiğinden emin oldum. Muhtemelen kapıdan girer girmez fikrini değiştirmiş ama gelmişken de dönüp gidememiştir. “Her şey 80 darbesiyle başladı. Ben o zaman 18 yaşındaydım,” diyerek hayatını 35 yıl geriye sarınca artık sona gelmek üzere olduğumuzu anlayabiliyordum. Anlatacaklarını tüketmesine az kalmıştı. Biraz o günlerden bahsedip çocukluğuna geçecek, çocukluğunda da birkaç cümle oyalandıktan sonra bizi tanıdığına memnun olduğunu söyleyip kalkacaktı.

“Neyse çocuklar,” dediğinde içimden işte şimdi diye düşündüm. Patroniçe şimdi bize hayatta başarılar dileyip hiç girmediği hayatımızdan çıkıp gidecek. “Çocuklar sizi görünce çenem düştü,” demesi nezaketindendi. Hemen arkasını dönüp gidemezdi ya!

Şimdi kesin saatine bakıp bir sonraki randevusuna gecikmek üzere olduğunu söyleyecek, “Beni biraz biliyorsanız,” diye başladığı lafın devamını “sizin gibilerle zaman kaybetmek istemeyeceğimi de bilirsiniz,” diye getirecekti. Bundan o kadar emimdim ki “Dün telefonda da dediğim gibi yaptığınız işten çok etkilendim,” diye devam edince şaşırarak Özgür’e baktım. Ama onun yüzünde mimik oynamamıştı. İstifini bozmadan dinliyor, arada sırada da kafasını aşağı yukarı sallıyordu.

Patroniçe, “Bu sektörde sizden başka bunu yapan birini bilmiyorum Eser Bey,” dediğinde bir an daha şaşkınlıkla bocaladım. Ama hemen ardından “Siz bilmiyorsanız yoktur, Rüya Hanım,” deyip kendimizden bahsetmeye başladım. Hedeflerimizi, prensiplerimizi ve derslerimizi anlatıyordum. Anlatacaklarım bittiğinde “Çok güzel Eser Bey, çok güzel,” dedi ve ağzındaki baklayı çıkardı. “Siz benim hocalarımı derslerinize alın, ben de size öğrenci göndereyim.” Kulaklarıma inanamıyordum. “Ö-ö-öğrenci göndermek mi?” diye sordum. “Siz gönderdiğiniz hocaları sessiz birer gözlemci gibi derslerinize alacaksınız, ben de size dershanelerimden öğrenci paslayacağım,” dedi. Avuçlarını yukarı doğru açmış, terazinin bir kefesinde bizden alacaklarını, öbüründe ise bize vereceklerini hava boşluğunda tartmıştı. Öğrenciler artınca burası yetmezse Başar Dershaneleri’ndeki sınıfları da bize kullanılabileceğini söyleyerek devam ediyordu.

“Tabii sınıfların hepsi başka başka yerlerde olur ama daha büyük bir yer bulana kadar sizi idare eder,” dediğinde piyango vurmuş gibi aklımı kaçırmıştım. Bugüne kadar piyango kazanıp aklını kaybedenlere ettiğim tüm lafları şu an yalamalıyım. Hem para çıksın diye bilet alır hem de piyango vurunca delirirler diye şaşırdım. Delilikleri meğer çıkan paradan çok umutla inançsızlık arasındaki boşluktan; bir yandan kazanacağını umup bir yandan buna inanmazken, inanmadığın halde umduğunu yaşamaktanmış. Çünkü ben de şimdi onlar gibi inancın olmadığı yerde umut edilenin gerçekleşmesinin şokunu yaşıyor, kalkıp göbek atmamak için kendimi zor tutuyordum.

Rüya Başar; Dershaneler Kraliçesi, Eğitim Patroniçesi, Yüksek Puan Taciri Rüya Başar apaçık olarak sırtımızı ona dayamamızı

söylüyor ve karşılığında neredeyse bizden hiçbir şey talep etmiyordu. Bu kadar kârlı bir ticarete kim hayır derdi ki? Heyecanla oturduğum yerden kalkıp elimi uzattım. “Anlaştık,” derken sadece elimi değil kaderimi de ellerine bırakmıştım.

¶

Rüya Hanım’ın ziyareti onu ilk ve son görüşümüz olmuştu. Sonrasında bir daha ne telefonlarımıza çıkmış ne de maillerimize cevap yazmıştı. Bir tek o da değildi. Meltem’den, Rüya Hanım’ın yardımcısı olan ama bize hiçbir yardımı dokunmayan kadından bile beklediğimiz ihtimamı göremiyorduk. Ne zaman Rüya Hanım’ı arasak “Ben kendisine ileteyim, size geri döneriz,” deme gereği bile duymuyor, “Rüya Hanım şu an yerinde değiller,” deyip kapatıyordu.

İlk başlarda bu durumu yadırgayıp bozulmuştuk ama sonra kendimizce bir düzen kurduk. Artık sekreterle bile konuşmuyor, mesajlarımızı Rüya Hanım’a bize gönderdiği hocalar aracılığıyla iletiyorduk. “Bize hâlâ hiç öğrenci göndermedi! Bize öğrenci gönderecekti. Biz böyle anlaşılmamıştık!” Ne var ki iletmek istediğimiz şey onlar hakkında olunca elimiz kolumuz bağlanıyordu.

Gönderdiği tiplerin hepsi tornadan çıkmış gibi tek tipti. Nasıl olmuştu da bu kadar çok birbirinin aynı adamı bir araya toplamıştı merak ediyorduk. Her seferinde başka biri geliyor ama biz sanki hep aynı kişi gelmiş gibi hissediyorduk. Giyim kuşamları, oturuş kalkışları, konuşmaları, hatta susuşları bile aynıydı. Dersten birkaç dakika önce geliyor, sessiz bir kafa selamı verdikten sonra en arkaya geçip oturuyorlardı. Ders başlayana kadar telefonlarıyla oyalanıp ders başlayınca da siyah bir ajanda çıkarıp yazdıkça yazıyorlardı.

İlk günlerde hepsiyle dalga geçiyorduk. Derste çocuklardan hevesli yazışları, ders bitince yine onlardan hevesli koşup sınıftan çıkışları, mekanik adımlarla yürüyüp mekanik hareketlerle oturup kalkışları komikti. Ama zamanla işin komik bir tarafı kalmadı. Çocuklar sınıfta müfettiş varmış gibi gerilip suskunlaşmış, dersler çığnedikçe büyüyen lokmalara benzemişti. Neredeyse her akşam,

Özgür’le Robotik adını taktığımız bu tiplerle ne yapacağımızı konuşup tartışıyor ama bir çıkış noktası bulamıyorduk. Sonuç itibariyle Rüya Hanım’a ulaşmak imkânsız, gönderdiği tiplerle iletişim kurmak daha da imkânsızdı.

Bunları düşünerek artık Rüya Hanım’ın karşısına çıkma vaktim geldiğini fark ettim. İki adımlık ofiste bir duvardan ötekine yürüyor, her adımda gitmem gereken yerin karşı duvardan çok Patroniçenin ofisi olduğuna daha çok inanıyordum. En sonunda oturup Özgür’e bir not yazdım. Üniversitedeki eşyalarımı hâlâ toplayamadığımı ama bugün bu işi halletmem gerektiğini söyleyip “Yokluğumda Robotiklere mukayyet ol. Dükkân sana emanet,” diye bitirdim. Yokluğumun gerçek sebebini söyleyerek onu endişelendirmek istememiştim.

Rüya Hanım randevu vermiş de ona geç kalıyormuşum gibi bir aceleyle ofisten çıktım. Yoldayken Meltem’i arayıp Rüya Hanım’ı sordum. Her zamanki gibi “Rüya Hanım şu an yerinde değiller,” deyince kapatıp okkalı bir küfür savurdum. Binaya vardığımda hâlâ öyle öfkeliydim ki bir hışım içeri girdim. Güvenlikçiye ters ters baktıktan sonra hızla danışmaya yürüdüm.

Danışmada hafifçe gülümseyen bir kadın oturuyordu. Bense onunkinin tam tersi bir ifadeyle “Rüya Hanım’ı görmek istiyorum!” dedim. O sırada güvenlikçi arkamdan gelerek “Her şey yolunda mı?” diyerek danışmadaki kadına seslendi. Kadın, silik gülümsemesiyle bir an beni süzdü. Sonra “Evet Ali Bey, sağ ol,” deyip yine bana dönerek küçümser gibi sordu. “Hangi Rüya Hanım, beyefendi?” Güvenlikçi bir adım arkamda durmaya devam ederken “Başar! Rüya Başar!” dedim. Kadın bunu duyunca bir an duraksadı. Sonra talebimdeki kesinliğe ikna olmuş gibi koltukları gösterdi. “Hanımefendi’nin asistanını arayayım. Siz de lütfen şöyle geçip oturun.” Ardından güvenlikçiye dönüp “Yerinize dönebilirsiniz Ali Bey,” deyip telefona uzandı. Az sonra üçlü bir hatta konuşuyormuşuz gibi bir benimle bir karşı hattakiyle konuşuyordu. “Rüya Hanım’ın misafiri var.” “Randevunuz var mıydı efendim?” “Yokmuş ama Eser Yerbakar diyebilirmişsiniz.” “Rüya Hanım bugün müsait değilmiş Eser Bey.” “Rüya Hanım müsait olana kadar Eser Bey burada bekleyecekmiş,” diye iki taraf arasında laf

taşıdıktan sonra hiç beklemediği bir şey olmuş gibi bana dönüp şaşkınlıkla baktı. “Şimdi bir arkadaş gelip sizi Rüya Hanım’a çıkaracakmış Eser Bey.”

¶

Birkaç dakika sonra 1,70 boylarında, kel kafasının arkasında ensesi kat kat olmuş bir adam geldi. Siyah ceketinin altındaki kravatsız yakasını düzelterip göz kırptıktan sonra, “Eser Bey buradan lütfen,” deyip merdivenlere yöneldi. Üç kat merdiven inip sayısız ve kimsesiz koridorlardan geçtikten sonra üstünde RB yazan bir asansöre bindik.

35. kata doğru yükseliyorken adamla göz göze gelmemeye çalışıyor; ceketinin önünde birleştirdiği ellerinin kabalığına, parmaklarının kütlüğüne, ayakkabılarının parlaklığına bakarak oyalanıyordum. Ne var ki hayatta, hiç tanımadığın biriyle 35 kat çıkmak kadar korkunç çok az şey vardı. Daha 6. kattayken incelenebilecek ne varsa hepsini incelediğimden mecburen dikkatimi kendime çevirdim. Yüzümü aynaya dönüp kendimle uğraşmaya başladım. Saçlarımı elimle geriye doğru taradım, dişlerime bakmak için sırttım ve kravatımı düzelterken boynumu hafifçe yukarı kaldırdım. Tam o sırada bakışlarımız aynada buluştu ve adam ikinci kez göz kırptı. Bunu görür görmez ne yapacağımı bilemeyip bakışlarımı kat numaralarını gösteren ekrana çevirdim. Ne de olsa hayatta, çıkacağın kata daha 29 kat varken yanındaki yabancının sana göz kırpması kadar korkunç çok az şey vardı.

Gözümü sayaca dikmiş, “23, sonsuzluk... 24, sonsuzluk... 25, sonsuzluk...” diye geçtiğimiz katları sayıyordum. 30. kata geldiğimizde adam ciğerinden hırıltılar çıkararak öksürmeye başladı. Öksürüğü bir ara hafifler gibi oluyor tam susacak derken daha şiddetli devam ediyordu. İlk başta orali olmamaya çalışsam da kükrer gibi öksürmeye devam edince daha fazla kayıtsız kalamadım. Öksürmekten kıpkırmızı olmuşken “İyi misiniz?” diye sorup birkaç kez sırtına vurdum. Tekleyen bir motor benzeri biraz daha öksürüp susunca öne eğdiği yüzünü görmeye çalışarak “İyisiniz değil mi?” dedim. “Teşekkürler, iyiyim,” derken sulanmış gözlerini

bana çevirip bir kez daha göz kırptı. Tam o anda asansör çınlayarak durunca kendimi hızla dışarı attım.

Birkaç adım ötede bir kadın “Hoş geldiniz Eser Bey, ben Meltem,” deyince rahat bir nefes aldım. Artık yalnız değildim. O saate kadar yüzünü hiç görmediğim Meltem’e olan bütün öfkem onu görmemle geçmiş gibi gülümsedim. “Memnum oldum Meltem Hanım, sonunda tanıştık.” Gerçekten memnun olmuştum. Ne var ki, Meltem buna yapay bir gülümsemeyle karşılık verip bir şey demeden Rüya Hanım’ın odasına girdi. “Eser Bey geldi efendim.” Sonra yanımıza dönerek sapığıma “Beyefendiyi içeri götürün lütfen,” diye talimat verdi.

Odasına girdiğimizde Rüya Hanım “Hoş geldiniz Eser Beyciğim,” diyerek ayaklandı. Ardından refakatçime dönerek “Teşekkür ederim Barbaros,” dedi. “Gidebilirsin.” Artık emin ellerde olduğumu bilmenin verdiği rahatlıkla Barbaros’a nefret dolu bakışlarla baktım. O sırada Rüya Hanım bir şey hatırlamış gibi “A, Barbaros, bir saniye,” deyip “Akşam 8’de burada ol,” diye ekledi. Barbaros ise emre itaatini “Baş üstüne” anlamına gelen bir kafa sallayışı ve masum olduğunu gösteren bir göz kırpışıyla ifade etti.

¶

Patroniçe oturmam için makamının karşısındaki süet kanepeyi gösterdikten sonra kapının eşiğinden asistanıyla konuşmaya başladı. Ne dediğini duyamıyordum ama Meltem’in “Tamam efendim. Derhal Rüya Hanım. Hemen ilgileniyorum,” demesinden kızı talimat bombardımanına tuttuğunu anlıyordum. Bir tek odaya girerken “Bir de iki çay,” dediğini duyabildim. “Çabuk olsun!” diye eklerken sesindeki telaşı fark etmek, pembe çiçekli berjerin ucuna oturduğundan acelesini görebilmek için ileri zekâlî olmama gerek yoktu. Ağzını açar açmaz işlerinin yoğunluğundan bahsedeceğini tahmin ettiğimden kendimi sürekli “Sakin seni önceki sefer gibi oradan oraya savurmasına izin verme,” diye tembihliyordum. Oysa o henüz ne olduğunu bilmediği konumuzu benden önce masaya koydu ve “Geliş sebebinizi öğrenebilir miyim Eser Beyciğim?” diye sordu.

Önce biraz sustum. Tam olarak nasıl başlamam gerektiğine emin olamıyordum. Oysa konuşmam için bile zor vakti varken susmam için hiç olmadığını biliyordum. Zaman onun için her günküden hızlı akıyor, sürekli saatine bakarak dakikaların akışını kontrol etmek istiyor gibiydi. Bileğinde ters dönmüş saatine her bakışı çat kapı gelmiş olmama verdiği nazik tepkiydi. Çekine çekine “Rüya Hanım,” diye söze başladığımda “Bakın böyle olmaz. Çok başınıza buyruksunuz. Emrivakileriniz bizi zorluyor. Gönderdiğiniz adamlar ne öyle?” gibi isyan ve itiraz dolu cümleleri söylemektense neredeyse randevusuz gittiğim için özür dileyecek kıvama gelmiştim.

Arka arkaya çalan telefonlar kafamı daha da karıştırıyordu. Her arayanı “Birazdan” diyerek geri çevirdikçe telefonlarımıza çıkmayışının bize özel olmadığını anlıyor, “Bir insan aynı günde iki kişinin günahını almamalı,” diye düşünüyordum. Onca işi gücü arasında kalkıp ayağımıza kadar gelmiş, dünyanın fırsatını ayağımıza kadar getirmişken telefonlarımıza çıkmıyor diye hesap sormak da neydi? Kadir kıymet bilmezdim ve hatamı en azından bir an önce lafa girip bir an önce oradan çıkarak telafi edebilirdim.

Meltem, çaylarla içeri girdiğinde kararımı vermiştim. Şikâyetlerimin hepsini aynen söyleyecek, sertliklerini ise “ama”larla törpüleyecektim ve tabii bir de şahsına en ufak bir dokundurma yapmadan sistemi, gözü kör olası sistemi ve sistemin çarklarını suçlayacaktım. Konuşmak için Meltem’in odadan çıkmasını beklerken çayımı yudumluyor, dilimin ucundaki kelimeleri yumuşatıyordum. Kapının arkamdan hafif bir tıkırtıyla kapandığını duyunca “Randevusuz geldiğim için özür dilerim,” diye lafa girdim. Beni kabul ettiği için teşekkür ettikten sonra gönderdiği adamlardan asistanının tavrına kadar sıralamaya başladım. “Gönderdiğiniz adamlar bizi de öğrencilerimizi de rahatsız ediyor. Üstelik, size ulaşamayınca başka bir muhatabımızın olmaması da işleri zorlaştırıyor,” derken suya dokunmuyor ama sabunu köpürtüyordum. O ise kafasını sallayarak dinliyor, ne desem “Anlıyorum. Haklısınız Eser Beyciğim,” diyordu. “Ayrıca sizden henüz bir öğrenci bile gelmedi. Oysa böyle anlaşmamıştık,” dediğimdeyse kuru onayları bırakıp sehpanın üstündeki telefona uzandı. Tek bir tuşa basıp “Cemil Bey’i gönderin,” dedi ve Cemil Bey telefon

kapanır kapanmaz kapıda belirdi. Yerinden kalkmadan “Gir, Cemil,” dedikten sonra “Merkez şubemizin müdürü,” diye tanıttı. Söylediklerimin hepsini kelimesi kelimesine aktardıktan sonra neden hâlâ hiçbir öğrencinin bize yönlendirilmediğini sordu. Cemil Bey, işittiği azarı can kulağıyla dinledikten sonra yaver sadakatiyle cevapsız kalınca “Bundan sonra Eser Beylerin her şeyinden siz sorumlu olacaksınız, lütfen kendilerine gereken özeni gösterelim,” dedi. Sonra bana dönüp “Eser Bey bundan sonra muhatabınız Cemil Bey’dir,” diye ekledi. Sesi yaverine verdiği emrin şiddetinden çoktan arınmış ve anaç bir tonda çıkmıştı. Böylece birimiz için aniden başlayan toplantı ötekimiz için de aynı anilikte bitmişti.

Öğlene doğru ofise gittiğimde ne düşünüp ne hissedeceğimi bilemiyordum. Riya Başar beni başından mı savmıştı yoksa gerçekten ilgilenip çare mi üretmişti emin değildim. Gün içinde Özgür’ün olmadığı bir ara Cemil Bey’i arayıp kendimce durumu test edecektim. Telefonuma çıkacak mı yoksa patronu gibi sırta kadem mi basacaktı merak ediyordum. Henüz her şey bitmemişti ve her şeyden emin olana kadar Özgür’e hiçbir şeyden bahsetmeyecektim. “Okuldaki eşyalarınızı toplayabildiniz mi Eser Bey?” dediğinde ondan “Henüz tam bitmedi,” dedim. Sonra da başka bir şey daha sormasın diye ondan önce davranıp “Sen anlat, sen ne yaptın?” diye sordum.

Derste yaptıklarından bahsetmeye başlayınca Rüya Hanım’a yaptığım ziyaretin haberinin buraya ulaşmadığından emin oldum. “Adamlarla da bir sıkıntı çıkmadı değil mi?” diye sorarken içim rahattı. Ama “Yok canım, ne sıkıntı çıkacak?” gibi bir cevap beklerken Özgür, “Ay Eser Bey! Asıl onu anlatacaktım size,” dedi ve “Rüya Hanım”ın gönderdiği adam dersin ortasında izin isteyip gitti bugün,” diye devam etti. “Adam elinde telefonla kapının önüne çıktı, birkaç saniye ya konuştu ya konuşmadı, sonra ajandasını çantasını filan toplayıp çıktı.” Bu durumun sabahki görüşme yüzünden mi yoksa tesadüfen mi olduğunu merak ederek “Bu kadar mı? Hiçbir şey demedi mi?” diye sordum. “Bu kadar,” deyince “Neyse, bizimle ilgili bir şeyse nasılsa öğleden sonraki derste öğreniriz,” dedim. Özgür, mutfğa doğru giderken “Aman

bizle ilgili ne olacak? Adamların her hali garip Eser Bey,” diye karşılık verdiğinde kafam hâlâ neler döndüğünü çözmekle meşguldü.

“Eser Bey, hadi bir şeyler yiyelim,” dediğini duyana kadar da ihtimaller denizinde yüzdüm ama sofrada yine menemen, yine makarna ve yine yeşil salata görünce her günkü günlerden birini yaşadığımıza ikna oldum. Hatta gündemimiz o kadar boştu ki Özgür sofraya oturduğumuzdan beri Burak’ı babasıyla tanıştırdığından bahsediyor, kızına kimseleri yakıştıramayan babasının bile çocuğu ne kadar beğendiğini anlatıyordu. Burak’la babasının birbirine ne kadar çok benzediğine geldiğinde kapının tıklatıldığını duyar gibi oldum. Özgür, “Mesela Burak da” diye devam ederken yaklaşan ayak sesleri “babam gibi” diyene kadar üç adım attı ve “rahatına çok düşkündür,” dediğinde kendini göstermeden durdu.

“Bir dakika Özgürçüm,” deyip içeri gittiğimde kulaklarıma güvенеbileceğimi gözlerimle görüyordum. Kızlı erkekli bir grup içeri girmekle girmemek arasında kararsız, kapının birkaç adım önünde durmuş etrafı seyrediyorlardı. O sırada Özgür de kapıya gelerek “Dershane aşağıda çocuklar!” dedi. Ama aradıkları bu değildi. Aralarından biri “Özgür Eser KGR burası mı abi?” diye sordu. “Evet,” dedim. “Ben Eser, bu da Özgür.” Çocuk, “Ben de Aydın, abi,” deyip arkadaşlarını göstererek “Başar Dershaneleri’nden geliyoruz biz,” dedi. Çocuklara içimden geçirir geçirmez gerçekleşmiş bir dileğe bakar gibi baktım. Özgür ise sabah başımdan şimdi de aklımdan geçenleri bilmiyor, bir mucizenin eşiğinde olduğumuzdan bihaber rutin kayıt işlemlerini başlatmaya hazırlanıyordu. Zaten en baştan böyle anlaştığımızı hatırlatmak ister gibi kulağıma “Geç bile kaldılar,” diye fısıldayınca Rüya Hanım’a sitem etmekten çok benim başarıma gölge düşürmüştü ama ziyayı yoktu. Gölgeyi tarafta zaten kazanılmış hakkımızı aldığımızı biliyor, gölgesiz olandaysa çocukların şu an benim sayemde burada olduğunu düşünüp seviniyordum. Sonuçta hak hukuk işlerinin yarısı koparıp almak, diğer yarısıysa bir şey alamadığın gibi elindekinden de olmaktı.

Özgür, çocukların bilgilerini kaydetmeyi bitirdiğinde öğleden sonraki öğrencilerin de yarısı gelmişti. Çocuklarla beraber sınıfa

girip henüz tamamlanmamış bir yapboza benzeyen gruba “Arkadaşlarımız Başar Dershaneleri’nden geliyorlar,” dedim. Bunu duyunca çocukların yüzünden bir karaltı geçti. Başarlar’dan gelen hocaların garipliği, onları yeni gelen arkadaşları hakkında da şüpheyi düşürmüştü belli ki. Gülümsemeye çalışarak “5 dakika sonra başlıyoruz,” deyip sınıftan çıktım ama çocukların mutsuzluğuna takılmıştım.

İçeri döndüğümde Özgür kapının önünde bir adamla sohbet ediyordu. Adam ellerini kollarını oynatarak bir şeyler anlatıyor, Özgür’ü katıla katıla güldürüyordu. Kulağındaki küpesi ve fosfor yeşili gömleğinden bölümdeki entel arkadaşlarından biri olduğunu düşünüp hiçbir şey demedim. Sohbetlerinin bitmesini beklerken not sormaya ya da bir kitap almaya gelmiş olsa gerek diye kendi kendime tahminlerde bulunuyordum. Ne var ki sohbet gittikçe koyulaşıyor adamın mimikleri derinleşirken Özgür’ün kahkahaları sıklaşıyordu. En sonunda “Özgür, derse başlamalıyız,” diye seslenmek zorunda kaldım. O ise beni görünce adamı göndermek yerine tamamen içeri alıp “A bakın, bu da Eser Bey,” dedi. Sanki orada olduğuma şaşırmıştı. Adam, bana yaklaşmasına daha birkaç metre varken elini uzattı ve “Ben Mert Seker,” diyerek gülümsedi. Ama tanışma faslımız Mert’in adını söylemesiyle değil, Özgür’ün dış macunu reklamı kıvamında sırtarak “Yeni hocamız, Eser Bey! Rüya Hanım göndermiş,” diye araya girmesiyle sona erdi.

Mert, fosforlu gömlekleri ve aynı renkte giydiği çorapları ile Rüya Hanım’ın gönderdiği hocalar arasında en ilginç çıkmış, ama ondan sonra gelenler de çocuklara en az onun kadar cana yakın ve güler yüzlü davranmıştı. Böylece çocuklar eski neşeli hallerine geri dönmüş, dersler önceden olduğu gibi şen şakrak geçmeye başlamıştı. Cemil Bey’se her gün sabahtan mutlaka bir kere arayıp soruyor, her seferinde saat kaç olursa olsun onu arayabileceğimizi söyleyip kapatıyordu. Özgür olan bitene şaşırmakla birlikte “Aslında anormal olan önceki durumdu,” diyor, ben de Patroniçenin üstündeki gücümün keyfini çıkartıyordum.

Bu sırada Barış, iki kere ofisteki eşyalarım için aramıştı. İlkinde Hocanın yeni asistanı başlamadan ofisi boşaltmamı, ikincisinde asistan odaya yerleşirken kutulamak zorunda kaldığı eşyalarımı gidip ondan almamı söylemişti. İkincisinde Özgür'ün yanında konuşmuş ve telefonu kapattıktan sonra, "Çarşambalar için yeniden izinli olmak istiyorum hocam, mümkün müdür?" diye sormuştum. Gülererek "Hay hay, elbette," demesiyle Robotikler geldiğinden beri iptal ettiğim Çarşamba izinlerime yeniden kavuşmuş ve Barış'ı geri arayarak "Abi, gelecek çarşamba okuldayım," diye haber vermiştim.

Ne var ki bunu diyeli bir hafta geçmişken okula gidecek olma fikrine hâlâ alışamıyordum. Bağırşaklarım hareketlenmişken mideme kramplar giriyordu. Fakülteye varır varmaz mecburen ilk iş tuvaletlere koştum. Heyecanımı klozete boşaltmayı umuyordum. Metabolizmamın Hocayla karşılaşma ihtimaline bile katlanamıyor oluşuna şaşkındım. Pantolonum ayak bileklerimde yığılıyken Barış'ı aradım. Telefonu açar açmaz panikle "Mümtaz'ın yanındaysan sadece evet-hayır diye konuş oğlum," dedim. "Yok, daha gelmedi. N'oldu ki?" diye sordu. "Ofise hiç çıkmayayım. Sen eşyaları kapıya indir diyecektim," dedim. Onun da "Mümtaz" deyip "daha uyanamamıştır oğlum," diye devam etmesiyle Hocanın okulun yakınlarında bile olmadığına emin oldum. "Sen neredesin? Geliyor musun?" diye sorunca "Geldim. Helâdayım," diyerek güldüm. Barış, az önce dediğine pişman olmuş gibi "Oğlum sen yine de öyle Mümtaz filan deme!" dedi. "Hay senin pimpirikliliğinin içine edeyim!" derken bulunduğum ortamın koşullarına iyice ayak uydurmuştum. "Yok lan, 'Bir asansörde bir de tuvalette dikkatli konuş' derler ya ondan diyorum," deyince "Oğlum kimse yok, ne huylusun sen de!" diye karşılık verdim ama son dediklerimi duyduğundan emin değildim. "Oha abi, bari suratıma sifon çekme!" dediğinde yandan gelen sifon sesi beni söylediklerime çoktan pişman etmişti. "Tamam, hadi. Kapatıyorum şimdi. Sen yine de benim eşyaları kapıya getir," deyip tuvaletin içinde beklemeye başladım. Bir anda boşalan sifon şırl şırl dolmaya devam ederken hem durduk yere paranoya yapıyorum diye düşünüyör hem de dışarı çıkmaya cesaret edemiyordum. Ne zaman ki sifon, musluk, kurutma makinesi seslerinden sonra kapı sesini de

duydum, o zaman rahatlayıp çıktım. Ama ellerimi yıkarken tam arkamdaki kabinden bir sifon sesi daha gelince korkuyla aynadan arkama baktım. Ve Hocanın yüzünü görmemle “Hocam!” diyerek arkamı döndüm. “Sen niye şaşırıyorsun oğlum? Benim şaşırmam lazım,” diye karşılık verdi. Ana avrat sövmesini beklerken suratındaki aksi ifadeye oturmayacak kadar sakin tepki vermişti. Dediklerimi duymamış olma ihtimali neredeyse sıfırken o neredeselik kısımdan kurtarmış mıydım anlamak için bakıyordum. “Askerlik maskerlik derken iş kurmuşsun? E anlat, hayat nasıl?” diye sorarken sesi normalden bile yumuşaktı. Temkinli bir ifadeyle “Şansım yaver gitti diyelim Hocam,” dedim. “Nereden çıktı? Aklında var mıydı daha önceden?” deyince “Eh... Ne vardı ne yoktu,” diye yine muğlâk bir cevap verdim. Bir an önce oradan çıkmak istiyordum ama o mavi tükenmez bulaşmış parmaklarını tek tek yıkıyor, her bir parmakta yeni bir soru soruyordu. “Mimarlıkta sizi memnun edemedik mi Eser Bey? Proje mi zor geliyordu? Maaş mı yetmiyordu?” dediğinde sol eline yeni geçmişti. Önümde daha üç soru varken “Yok, öyle değil de...” diye lafı kıvrıp, “E şimdi çok kazanıyor musun bari?” diye sorunca “Çok şükür,” diye geçiştirdim. “Tek misin?” deyince “Sayılır,” deyip “Lise öğrencileriyle daha mı kolay oluyor?” sorusuna “Değişiyor,” diye karşılık verdim. “Ulan hergele kendi kendini hoca yapınca adam mı oldun sandın?” diye köpürdüğündeysen konuşuklarımlın hepsini duyduğunu anlayarak öylece kalakaldım.

Özür bile dileyemiyordum. İnsan, hatası ya yoksa ya da çoksa özür dileyemezdi; benimki çokluğundandı. Hoca ise aklına geleni ağzından esirgemedi konuşmaya başlamış, “Öyle değil mi ha? Öyle değil mi Eser?” diye soruyor, “Cevap ver ulan!” dediğinde ağzımı açacak olsam “Sus, bir de utanmadan cevap mı vereceksin?” diye buldozer gibi üstümden geçiyordu. Sonunda artık bütün diyeceklerini deyip kapıdan çıkmak üzereyken durdu. “Bu arada,” dedi, “Leyla’nın düğün davetiyesini görmek istersen odamda bir tane var.” Ve o an buldozer artık tam olarak kalbimin üstünde duruyordu.

Okuldan çıkar çıkmaz soluğu ofiste aldım. Kendimi tek başıma kalamayacak kadar yalnız hissediyordum. Sıkıntıdan patlasam bile izin günlerimde ofise uğramayacağıma dair hem kendime hem Özgür’e söz vermiştim ama Hocadan sonra ne okulda kalabilirdim ne de evde durabilirdim. Özgür, verdiğim her sözü tuttuğumu zannediyor olsa gerekti ki beni karşısında görünce önce şaşırırdı, sonra sevindi. “Eser Bey, iyi ki geldiniz!” diyerek elimdeki kutuyu alıp “Sizi kaç kere aradıysam telefonunuz kapalıydı!” dedi. Mutfağa bıçak almaya giderken “Bir sorun yok değil mi?” diye sordum.

Geri döndüğümde sehpanın üstündeki dergilerden birini göğüs hizasında tutmuş bana bakıyordu. “Sizi buradan aradılar az önce desem?” dedi. Kutunun bantla birleştirilmiş çizgisine bıçağı batırmış, kutuyu yarmaya başladım. Bıçak tırtıklı sesler çıkararak ilerlerken “Nereden aradılar?” diye sordum. Kollarını bana doğru uzatıp “İşte buradan,” dedi. Dergiyi görünce “Üniverzete’den mi? Niye aramışlar?” diye sordum. Özgür’den cevap gelmeyince “Abonelik için mi arıyorlarmış?” diye devam ettim. Özgür biraz daha susarak baktı. Sonra birden heyecanla “Sizinle röportaj yapmak istiyorlarmış!” diye güldü. Elimde bıçakla durup “Ne ne ne yapmak istiyorlarmış?” diye sordum. “Doğru duydunuz Eser Bey, röportaj yapmak istiyorlarmış!” diye tekrarladığında bile doğru duyduğumdan emin olamıyordum. Bazen iyi haberlere inanmak kötülere inanmaktan bile daha zordu.

Kızcağız şimdi her dediğini aklıma kazımak ister gibi cümlesini bileşenlerine ayırıyor, her bir kelime arasında yeni bir cümleye başlar gibi durarak konuşuyordu. “Eser Bey, boşluk, Üniverzete’den, boşluk, sizi, boşluk, röportaj için, boşluk, aradılar.” Anlattıkça boşluklar doluyordu. Adamlar Rüya Hanım’la geçen hafta bir röportaj yapmış ve bizim adımızı duymuşlardı. Patroniçe bizden de bahsedince bugün için randevu istemiş, iki hafta sonra çıkacak olan yeni sayı için acele ettiklerini söylemişlerdi.

Anlattıkları Rüya Hanım’ın adı geçene kadar inanılmaz, geçtikten sonra ise olağan geliyordu. Ofisine yaptığım ziyaretten sonra Patroniçe hangi zorlukları kolaylaştırmamış, hangi kapıları açmamıştı ki? “Yalnız Eser Bey, bir sorun var. Adamlar röportajı hemen

bugün yapmak istiyorlar. Sizin için sorun olur mu?” dediğinde bile telaşlanmadım, telaşlanamadım. Ne de olsa, Rüya Hanım’ın içinde olduğu bir şeyde sorun değil, çözüm olurdu, buna şüphem yoktu.

Özgür’s’e arkasında biri olanların şansının her koşulda yaver gittiğini benim kadar iyi bilmiyor ve her şey kendiliğinden gelişiyormuş gibi safça bir heyecan duyuyordu. Lafı bittiğinde benden beklediği heyecan ve paniği göremeyince hem şaşırılmış hem rahatlamıştı. “Adamları arayıp akşam için konuşayım ben o zaman,” diyerek cebinden küçük bir kâğıt çıkardı. Kâğıda ilk bakışında dört, ikinci bakışında üç, diğer iki bakışında da ikişer tuşa bastı. “Arayan adam cep telefonunu bırak...” diye benimle konuşurken telefon birden açılınca “A şey, ben Özgür. Özgür Eser’den Özgür. Şey için aramıştım,” diyerek konuya yarım yamalak bir giriş yaptıktan sonra akşam kendileriyle görüşebileceğimizi söyledi. Karşısındakinin gün içinde bir zaman teklif ettiğini Özgür’ün “Maalesef akşama kadar ders var,” demesinden, adamın zaten ders vaktinde gelmek istediğini Özgür’ün “Ha, derste fotoğraf mı çekmek istiyorsunuz?” diye sormasından, adamın çok vaktimizi almayacağını söylediğini “Ondan daha uzun sürmez değil mi?” diye teyit etmek istemesinden anlıyordum. Sonunda “Tamam, bir saniye lütfen,” deyip “Ne diyorsunuz?” diye bana sordu. “Olur, tamam,” dedim. “Öğleden sonra 3’te beklediğimizi söyle.”

Kapıyı açtığımda karşımda başı kapının pervazına değecek kadar uzun boylu, kel bir adam ve neredeyse onun yarı boyu ve yarı yaşında gencecik bir kız duruyordu. Kız adeta zıplayarak “Merhaba, Esra ben,” dedikten sonra sempatik olmak için azami bir özenle gülümseyerek “Özgür Bey?” diye sordu. Belli ki sempatikleşmek için harcanan çabanın insanı daha itici yaptığını bilmiyordu. Adımı bilmediği gibi... “Eser,” diye düzeltip “Özgür, asistanımın adı,” diye eklediğimde çoktan içeri girmiş, arkadaşıyla beraber ofisi inceliyordu. “Şuradan bir kare alırsın. Şuradan da bir tane... Birkaç tane de sınıfta çekersin,” derken dikkörtgen yaptığı elleriyle ofisi kadraja almıştı. Adam boynuna asılı makinesini okşayarak kızın gösterdiği köşeleri süzüyor, gözlerini kısarak ofisi

inceliyordu. Sonra kız birden bana dönüp “Ofisi çektikten sonra sizin de bir fotoğrafınızı çekip tamamlayacağız,” deyince adam bakışlarını bana çevirdi. Baştan aşağı süzdü. Sonra ofisin demirbaşlarından biriymişim gibi ruhsuz bir ifadeyle “Tamam, çekeriz,” deyip gözlerini tekrar ofise çevirdi.

Az sonra kız karşımdaki sandalyeye oturmuş kayıt cihazıyla konuşuyordu. Arka arkaya “Deneme bir-ki” diyor sonra geri sarıp kendi sesini dinliyordu. Bense fotoğraflarımı çekeceği ana hazır olmak için koltuğumda dimdik oturuyor, kendi kendime çoktan verdiğim pozu bozmamaya çalışıyordum. Birkaç cızırtılı denemeden sonra “Tamam, başlıyoruz!” deyince “Tabii Esra Hanım,” dedim. “Önce isterseniz burayı nasıl açtığımдан bahsedeyim,” diye devam ediyordum ki “Aslında hiç o kadar detaya gerek yok. Bizim merak ettiklerimiz daha hap bilgiler,” diye beni durdurup sordu. “Her gün mü ders yapıyorsunuz? Program dönem boyu mu sürecektir? Kız ve erkek öğrencilerin sayısı eşit mi? Öğretmen sayınız sadece iki mi?” gibi sorular soruyor; cevabı biraz uzatsam “Sadece evet-hayır lütfen Eser Bey, sadece evet-hayır,” diyerek lafımı kesiyordu. Birkaç soru sonra bilgi yarışması seriliğine ulaşmıştım. “Evet. Hayır. Evet. Evet. Hayır.” Evet-hayırlık soruları bitince “Tamamdır, teşekkürler!” diyerek kalktı. Röportaj vermiş-ten çok anket doldurmuş gibi hissediyordum ama kız o sırada arkadaşına dönüp “Hadi, şimdi fotoğraflar...” deyince henüz bitmediğini düşünüp yeniden keyiflendim.

Hep beraber sınıfa girerken sanki başımdan aşağı konfetiler dökülüyordu. Adam köşe kapmaca oynar gibi bir köşeden diğerine geçerek, bir dizlerini kırıp bir parmak uçlarında yükselerek fotoğraf çekmeye başladığında hayal ettiğim noktadaydım. Az sonra bana dönecek objektife yakalanmadan önce parmaklarımla saçlarımı tarıyor, yakalarımı düzeltiyordum.

O sırada kız, adama “Aman diyeyim, Rüya Hanım’ın hocalarını görüntüye almıyorsun değil mi?” diye fısıldadı. Sonra adam “Merak etme,” deyince rahatlamış bir sesle “Güzel,” dedi. “Sınıftan birkaç temiz kare yeter bize.” Ardından bana döndü. Yine aşırı sempatik ve bir o kadar itici bir gülümsemeyle “Siz de şöyle geçin,” diyerek kenarda bir yer gösterdi. Söylediği yere geçtiğimi

görünce “Tamam,” diye yeniden adama seslendi. “Bir kare de buradan çekelim, yeterli.”

Bunu demesiyle objektif birden bana döndü. Sonra kameranın arkasındaki ses bana talimatlar vermeye başladı. “Kafanızı biraz eğin. Göğsünüzü çıkarın. Omuzlarınızı düşürün.” Ve tek bir şip şak! Devamını beklerken adam kamerasını indirince şaşkınlıkla “Bu kadar mı?” diye sordum. “Şöyle sınıfın şurasına da geçeyim mi? Bir de oradan alsak daha iyi olmaz mı?” diye soruyordum ki kız araya girip “Yok yok,” dedi. “Çok bile çektik. Rüya Hanım sınıftan ve sizden birer karenin yeterli olacağını söylemişti,” diyerek adama dönüp göz kırptı. “Gidelim.” Mecburen “Peki, o zaman,” diyerek gülümsemeye çalıştım. “Teşekkür ederiz. Yeni sayıyı dört gözle bekliyoruz olacağız.” Bunun üstüne kız kapıya doğru yürüyüp “Biz teşekkür ederiz Özgür Bey,” diye karşılık verdi. Ben, “Eser” diye düzeltene kadar çoktan çıkıp gitmişlerdi.

¶

Günler şafak sayarak geçiyordu. 9 gün. 8 gün... 4 gün... Her gün duvardaki takvimi işaretliyor, Özgür’e “Üniverzete’nin son sayısına şu kadar gün kaldı,” diye söylüyordum. Artık, bugün son güne geldiğimizde her şeyin bambaşka olacağını, kariyerimin bugünden sonra önlenemez bir yükselişe geçeceğini biliyordum.

Özgür Eser KGR’nin gündeme bomba gibi düşecek olmasını bilmek ayrı bir haz, Leyla’nın dergiyi görünce yaşayacağı şoku hayal etmek ise apayrı bir hazdı. Dergi Leyla’nın düğününden 3 gün önce çıkacaktı. Her tesadüfe bir anlam yormak kaderi şaşırtır biliyorum ama bu seferki basit bir tesadüften çok daha fazlasıydı. Nefret, merak ve intikamla ördüğümüz bilgi akışı bu sefer onun aleyhine işleyecek; Barış benden, Aslı Barış’tan ve o da Aslı’dan Üniverzete’de çıktığını öğrenecekti. Öğrenir öğrenmez gidip hemen dergiden bir tane alacağına adım gibi emindim. Belki gelinliğinin son provasında belki de müstakbel kayınvalidesiyle alışveriş telaşındayken işini gücünü bırakıp en yakındaki büfeye gidecek, tezgâhın üstünde yan yana dizilmiş dergiler arasında Üniverzete’yi arayacak, bulamayınca gözlerinden ateş saçarak “Siz Üniverzete satmıyor musunuz!?” diye soracaktı. Büfeci, tezgâhın

altından haşır huşur sesler çıkararak arayıp bulduğu dergiyi ona doğru uzatıp “On üç lira,” diyecekti. Leyla, büfecinin yazın dondurma dolabı koyduğu boşlukta elleri titreyerek derginin poşetini yırtıp röportajın olduğu sayfayı hırsından buruşturarak açacaktı. Satırlar arasında gezinirken dalgın dalgın yürümeye başlayacak, adamın arkasından “Hanfendi, para!” diye bağırdığını duymayacaktı. Ondan sonrası? Ondan sonrasında hayatı kâbustan bile beter olacaktı. Uyanmak istese bile uyanamayacak, kocasına her baktığında “Acele mi ettim?” diye düşünecek; adım, mutluluğunu bol güneşli günde açılmış bir şemsiye gibi gölgeleyecekti.

Bütün bunları hayal etmek yatak keyfimi taçlandırıyor, “Bundan daha iyisi olamazdı,” diye düşünüyordum. Sabah trafiği hızlanmış, apartman kapısı saat 9 şiddetinde çarpmaya başlamıştı. İnsanlar kapıyı hafifçe kapatacak kadar bile yavaşlayamıyor, her fırsatta şikâyet ettikleri hayatlarına geç kalmamak için kaygıyla koşturuyorlardı. Bense lanet okudukları hayatlarını döne döne yaşamaya mahkûm olmalarına içten içe mutlu oluyor, yatağımdan zıplayarak uyandırdıkları her sabaha karşılık birbirinin aynı geçen bir gün daha yaşamalarını diliyordum.

Artık buradan bir an önce taşınmalıydım. Nihayetinde insanlar evime gelip röportaj yapmak isteyecek, hayatımdan kareler çekeceklerdi. Onları giriş katındaki karanlık dairemde mi ağırlayacaktım? Yükselmekte olduğum noktaya yakışır bir yerde yaşamalı, hatta bunun için belki göğü delen rezidanslardan birinde bir yer tutmalıydım. Ancak bu sayede her şeye ve herkese yüksekte bakabilir, yaşadığım muhite göre biçecekleri fiyatımı arttırabilirdim.

Apartman kapısı bir kez daha gürültüyle kapanınca hayallerimi yaşayacağım dünyaya adım atmak için yataktan kalktım. Telefonumu alıp banyoya geçtim. Ne de olsa bundan sonra telefonlarım hiç susmayacak, yıllardır görüşmediğim arkadaşlarım bile arayıp “Oğlum, Üniverzete’ye çıkmışsın!” diyecekti. Hatta o sırada arkadan öbür aramanın sinyali ötünce mecburen onu kısa kesip ötekini açacak, arka arkaya gelen telefonlar arasında yüzümde temizlemeye fırsat bulamadığım tıraş köpüğüyle tok kahkahalar atacaktım.

Sağ yanağımı tıraş edip, soluma geçtiğimde telefonun hâlâ çalmamış olması muhtemelen benim elemanların hâlâ uyukluyor, Leyla'nın ekibinse telefon trafiğini kendi içinde çeviriyor olmasındandı. Nihayetinde adamlar çok uyur, kadınlar çok konuşur ve beni o saatte Özgür'den başka arayan olmazdı.

Telefon ekranında Özgür'ün adını görür görmez neşeyle açtım. Heyecanlı olduğu zamanlardaki gibi yüksek oktavdan bir "Eser Bey, günaydın!" duymayı bekliyordum. Oysa şüpheli bir sesle "Eser Bey?" dedi. Doğru kişiyi aradığından emin olamamış gibiydi. Gülererek "N'oldu kız?" dedim. "Hayırdır, ne bu ses?" Ciddiyetle "Eser Bey, siz bugün dersi iptal etmemiştiniz değil mi?" diye devam etti. Belli ki derginin heyecanı ile kafası iyice karışmıştı. "Kızım, bugün benim izin günüm. Ondan daha gelmedim," deyip "Ama geleceğim birazdan. Böyle bir gün kaçmaz," diye z'leri uzatarak ekledim. Ne kendi sorularından ne de benim cevaplarımdan emin olabiliyormuş gibi tereddütle, "Yok, onu biliyordum da," dedi "sınıfın neredeyse yarısı yok. Rüya Hanım'ın gönderdiği hocalar da hâlâ gelmedi." 'Neredeyse'nin neye tekabül ettiğini anlamak için "Kimler gelmedi?" diye sordum. "Başar Dershaneleri'nden gelenlerin hiçbiri yok," dedi. Bunu duyar duymaz "Allah Allah..." diye duraksadım. Sonra "Bekle, ben bir Cemil'i arayayım," diyerek telefonu kapattım.

Rüya Hanım sağ olsun, telefon her zamanki gibi ikinci çalışta açıldı. Alo'yu duyar duymaz "Cemil Bey selam, hocalar daha gelmemiş?" dedim. Karşıdan bir zamanlar için tek muhatabım olan ama beni hiç muhatap almayan Meltem'in sesi geldi. "Eser Bey?" Aynı vurguyla "Meltem?" dedim. Az önceki şaşkınlığına ters bir rahatlıkla "Buyurun benim," deyince telefonu kulağımdan uzaklaştırıp yanlışlıkla onu mu aradım diye baktım. Ekranda Cemil'in adını görünce bodoslama daldım. "Cemil Bey'i verir misin?" Telesekreter sesiyle "Cemil Bey şu an Rüya Hanım'ın yanında," deyince sinirlenerek "O zaman(!) gidip kendisine sorar mısın(!) hocalar bu sabah neden gelmedi!" dedim. Bunun üstüne Meltem otomatik doğallığından ödün verme pahasına duraksadı ve ne yapacağını bilemiyormuş gibi a'layıp, e'leyerek konuşmaya başladı. Telefonu açtığından beri arkadan gelen gürültüler yarım yamalak söylediği kelimelerine karışıyor, "Her şey hazır mı?

Başlayalım mı? Işık halloldu mu?” gibi sorulara koşturmacalı ayak sesleri bulaşıyordu. Toplasam bir cümlelik geveledikten sonra Meltem de o hengâmenin bir parçası olmuş, bana cevap vermektense “Meltem, makyaj tamam mı? Rüya Hanım ne durumda? İçerisi hazır mı?” diye soranlara cevap yetiştiriyordu. Arkadan biri “Tamam! Üüü! İkiii! Biiir! Kamera!” diye sayıncaysa bir anda beni yeniden hatırlayıp “Eser Bey, sizi sonra arayalım,” diyerek kapattı.

Cemil’e ulaşamıyor oluşuma mı yoksa kızın suratına kapatışına mı delirsem bilemeyerek ikisine birden delirdim. İkisinden birini seçmek zorunda değildim ve ikisinin hak ettiğini Cemil’e söylemek için numarasını bir daha çevirdim. Ama bu sefer de “Aradığınız kişiye ulaşamıyor...” cevabını duyunca öfkeyle kapadım. O sırada Özgür yeniden aradı. Telefonu bir hışım “Cemil’e ulaşip seni arayacağım demedim mi?” diye açtım ama o, “Çabuk televizyonu açın Eser Bey,” deyip kapadı. Sinirimi hak etmeyen birinden çıkarıp sonrasında bundan pişman olmanın bile nasip olmayacağı bir gündeydim. Öfkem hızla bedenime yayılıyorken Özgür’e, Meltem’e, Rüya’ya, hayatımdaki tüm kadınlara, hatta hayatımda olmayan Leyla’ya bile saydırıyordum. Ne var ki televizyonu açıp da karşımda Rüya’yla Cemil’i görünce hedefi şaşırılmış küfürlerimin yerini sayıklamalarım aldı. “Neler oluyor? Neler oluyor? Neler oluyor? Neler oluyor? Neler oluyor? Neler oluyor?”

Bütün kanallarda koyu kırmızı harflerle ”Son Dakika” yazısı dönüyor; yazının sağında ya da solunda, altında ya da üstünde Cemil’le Rüya uzunca bir masada yan yana oturuyordu. Rüya ikide bir parlak yakalı ceketinin kol ucundan gözükken pırlanta kaplı saatine bakıyor, Cemil’se bu sefer sırf Rüya’ya değil bütün medyaya yaranmak ister gibi sırtıyordu. Durmaksızın patlayan flaşlar salonda şimşek gibi çakıyor, mikrofonlarını bir adım önde tutmak için birbirinin üstüne abanan gazeteciler arkadan palto yığını gibi gözüküyordu. Bütün bunları ise ekranın altında akan yazı açıklıyordu.

“Sabaha karşı yapılan eğitim reformu sebebiyle çalkalanan piyasalarda altın fiyatları 1988 yılı seviyelerine düştü,” diye akan yazı arzu edilen toplumsal ilerlemenin hâlihazırda var olan sistemle gerçekleştirilemediğinden, hükümetin büyük üzüntü duyduğundan, bu yüzden sınav ve dershanelerin kaldırıldığından bahsediyordu. Sınav yoksa Özgür Eser KGR’nin de var olamayacağı bir dünyada her bir kelimeyle sonumuzun geldiğini okuyor ve gittikçe daha zor nefes alıyordum. “Hükümet, uzun süredir yaptığı çalışmalar sonucunda toplumsal ilerlemenin ancak bireysel beceriler üzerinden başariabileceğini anlamıştır. Bu bağlamda, eğitim sistemindeki değerlendirmeyi kişisel gelişim üstünden yapmak daha uygun görülmektedir.” Bunu okur okumaz ise doğru görüp görmediğinden emin olamayarak televizyona yaklaşıp ekranda akıp giden kelimeleri parmaklarımla takip etmeye başladım. Sözcükler gözden kaybolana kadar tekrar tekrar okuyordum. “Öğrenciler bundan sonra temel ve sosyal bilimlerden ziyade zaman yönetimi, ilişkilerde başarı, yalnızlık korkusu, beden dili gibi alanlarda teste tabi tutulacaklardır. Testler en tutarlı bulguları elde etmek amacıyla iki ayrı fazda uygulanacak, kişiler verdikleri cevaplara göre kendileri için en doğru meslek gruplarına yönlendirileceklerdir.” Cümle ekrandan henüz kaybolup gitmemişken televizyona yıllardır hasret kaldığım bir dostuma sarılır gibi sarılmış ağlıyordum. Haber, kişisel gelişim müfredatının bir ay içinde açıklanacağı şeklinde devam ediyor ve beni iflasın eşiğinden servetin doruğuna çıkarıyordu. Okuduklarıma bir türlü inanamıyordum. Özgür Eser KGR, birkaç saniye içinde ölüp yeniden dirilmişti.

O sırada Patroniçe’nin sesi birden kulaklarımda çınladı. “Evet, sanırım başlayabiliriz.” Neler olduğunu görmek için kendimi ekrandan koparıp bir iki adım geri attım. Flaşlar hızlanmış, arka arkaya basılan deklanşör sesleri salonu doldurmuşken Patroniçe, gözlerini karşısındaki kalabalığın üstünden dikkatle geçirdi. Sonra diyeceklerini duymaya hazır olduklarına kanaat getirmiş gibi “Bugün hem ülkemiz hem de Başarılar için büyük bir gün,” diye devam etti. Cemil kadının ağzından çıkan her kelimeye kafa sallıyorken Patroniçe arkasını göstererek “Bugün,” dedi. “Bugün burada eğitim sistemimiz için büyük rol oynamış olan Başarı Dershaneleri’nin yerini artık Başarı Kişisel Gelişim Merkezleri’nin

aldığını açıklamak üzere bulunuyoruz.” Ve birden tüm ekranı üstünde Başar KGM yazan flamalar kapladı. Sesi artık görüntünün arkasından gelirken zamanlamalarının ne kadar isabetli olduğunu, Başarlar’ın eğitim konusundaki öngörüsünün bir kez daha kanıtlandığını söylüyor ve tam o sırada, kuzeni olan eğitim bakanının reform hakkındaki demeci ekranın altından geçiyordu. Sınavsız bir sisteme alışmanın Başarlar dışındaki bütün kurumlar ve kişiler için zaman alacağını söylediğinde ekranda yeniden kendi yüzü belirdi. “Üniverzete’ye verdiğim röportajda da söylediğim gibi Başarlar olarak biz bundan haftalar önce çalışmalarımızı başlatıp bütün hazırlıklarımızı tamamladık,” derken ise kendi görüntüsü, dergi kapağına basılmış suretiyle yer değiştirdi. Gençlik söz konusuysa her zaman mükemmelin hedeflenmesi gerektiğini öğütlerken kelimeleri Cemil’de hâlâ kafa sallamasına, bende de yürek çarpıntısına neden oluyordu.

O sırada bütün ekran birden benim fotoğrafımla kaplanınca ise kalbim duracak gibi oldu. Sanıyordum ki Özgür Eser KGR şimdi önlenemez bir yükselişin eşiğindeydi. Sanıyordum ki Eser Yerbakar olarak adım altın harflerle tarihe geçecekti. Ama Rüya Başar bütün bu sanrıları tek bir cümleyle alt üst etti. “Tabii çalışmalarımız esnasında bu alanda bir sürü hokkabaz olduğunu da görmüş olduk. Kişisel gelişim kadar ciddi bir işi ciddiye almadan yapan insanlarla karşılaştık.” Hemen ardından ekranda bu sefer de bizim ofis duruyordu. “Acemice yapılmış çalışmalar, olayın ruhunu yansıtmayacak kadar basit ve ufak girişimler karşısında sistemin bize ne kadar ihtiyaç duyduğunu fark ettik ve kolları sıvadık.” Ekrandaki resmin tüm ülkede görüldüğünden emin olmak ister gibi bir süre susup bekledi. Ardından “Çok büyük emekler vererek yeni bir merkez kurduk,” diye gülümseyip “Şimdi yeni merkezimizin tanıtım filmini izleyelim,” dedi. Tam o anda videonun açılış müziği salonda azametle çınladı. Görüntüler arkada dönerken konuşmaya devam ediyor, sınıflarda kullandıkları son teknolojiden, yaptıkları yatırımın maliyetinden, kaliteli bir hizmet için hiçbir şeyden kaçınmadıklarından ve kaçınmayacaklarından bahsediyordu. Filmin sonunda kameralar yeniden kendisine dönünce “Ve...” deyip heyecanın iyice artmasını ister gibi sustu. Sonra salondaki

sabırsızlık istediği noktaya gelince “Ve bunun için de kadromuza çok ama çok önemli bir ismi kattık,” deyip eliyle bir yeri işaret etti.

Kameralar anında işaret ettiği yere döndü. Boş bir kapı... Önce ekranda sadece boşluk vardı. İçinden kimsenin girmedığı, kimsenin çıkmadığı bir kapı... Ama sonra kapıda birden berduş kılıklı bir adam belirdi. Adam salona girer girmez koşar adım sahneye gitti. Omuzlarına düşen tiftik saçları, göğsünde biten sakalı ve kolları sünmüş kazağıyla Rüya ile Cemil’in elini sıktı. Ardından salona dönüp “Kusura bakmayın arkadaşlar, uçaktan yeni indim,” diye oturdu. Gazetecilerden biri “Hindistan’daydınız değil mi efendim?” deyince üstünü başını gösterip “O kadar belli oluyor mu?” diye güldü. Cevabı salonu kahkahalara boğarken benim kafamı karıştırmıştı. Meczup kılıklı bu adamı bir yerden tanıdığımı hissediyor ama Rüya’nın abartılı makyajı, Cemil’in arkaya doğru taranmış jöleli saçları yüzünden hafızamda ilerleyemiyordum.

O esnada Rüya yeniden söze girip “Gördüğünüz gibi,” diyerek kameraları yeniden kendine çevirdi ve yanındaki berduşu gösterecek zafer dolu bir gülümsemeyle devam etti. “Gördüğünüz gibi, bu alanda en önemli isimlerden biri olan Nurettin Egemen’i kadromuza katmış bulunuyoruz.”

Her şey Nurettin’le başlayıp Nurettin’le bitmişti. Kendimi aylar süren bir yolculuktan dönmüş gibi hissediyordum. Aylarca yürüdükten sonra başladığım noktadan da geriye varmıştım. Elimde hiçbir şey yoktu, yüklü bir kredi borcu ve gün be gün erimekte olan yatırım hesabı dışında. Kimsesiz, işsiz ve çaresizdim.

Günlerce Özgür Eser KGR’den geriye kalan yıkımı ortadan kaldırmakla uğraştıktan sonra bugün oturmuş, sabahdan beri televizyona bakıyordum. Bir yandan da kendi kendime konuşuyordum. “Şimdi ne halt edeceksin bakalım? Gül gibi işin vardı dangalak! Rahat battı sana! Sen kim iş kurmak kim?! Bunlar daha iyi günlerin...” Ama sonunda konuştukça daha da battığımı fark edip sustum. Galiba en iyisi susmak ve kanallar arasında kaybolmaktı. Zaten kanallar da tam kaybolmalıktı. Birinde göbeğine

kadın suratı çizmiş adamlar zil takmış oynuyor, ötekinde kadınlar hüngür hüngür ağlıyordu. Ben tabii ki kadınların olduğu kanalda kaldım. Ne de olsa tesellinin en kolayı başkalarının gözyaşlarında bulunandı.

Kelimelerini gözyaşlarıyla ıslatan kadına bakıyor, ne dediğini anlayabilmek için pür dikkat dinliyordum. Hıçkırıklar arasında konuşuyor, hıçkırıkları sıklaştığında susmak zorunda kalıyordu. “Utanç verici hatalar yaptım ama bu hatalar bana samimiyetle çıkılmayan her yolun başa döneceğini öğretti,” dediğinde yeniden bir ağlama krizine tutuldu. Spiker bunun üstüne hiçbir şey yapmadan bir süre bekledi. Sonra izlenme oranlarını tavana vurdurmuş olmanın rahatlığıyla müdahale etti. “Kötüyseniz ara verelim?” Sesi neredeyse ana şefkatinde çıkmıştı. Oysa kadın afet mahalline dönmüşken “Kötüyseniz?” diye sorması anaçlığın can damarı samimiyetten epey uzaktı. Ama kadın ona inanarak “Hayır, hayır!” dedi ve kamera işlerin kızısaacağını anlamış gibi yakın çekime başladı. Şimdi kadının da kameramanın da tuzağına düşmüştüm. Televizyonun sesini biraz daha açıp kadına iki adım yaklaştım. Kadın, “Yeniden başlamak için her an doğru andır,” diye başlayınca kalaylı bir küfür savurdum. “Olması gereken bitip bitip başlamaktır,” diye devam ediyor ve beni daha da çok delirtiyordu. “Ulan bir Nurettin değil herkes ahkâm kesiyor anasını satayım! Ne yaşadın ulan sen? Bitip bitip başlamakmış! Neyi bitirdin de neyi başlattın kadın? Haline bak! Sen kimsin ki? Başlamış halin buysa bitmiş halin neydi ulan senin kim bilir!”

Program reklama girdiğinde bile hâlâ öfkeden köpürüyordum. Kanalı değiştirmek, televizyonu kapatmak, avazım çıktığı kadar bağırarak, hatta bir sürahi soğuk suyu kafama dikmek bile içimi serinletmeye yetmemişti. Sonunda bütün bu olanlarla ayık kafayla başa çıkamayacağımı düşünerek hızla kapıyı çekip çıktım.

İki apartman ötedeki dükkâna gittiğimde hedefe kilitlenmiş bir robottan farksızdım. Kararımı vermiş, rotayı çizmiş ve içerdeki dağınıklığa rağmen aradığımı ilk saniyede seçmiştim. Şişeleri görür görmez elime ne kadar sığıyorsa alıp “Abi!” diye kasaya yürüdüm.

Tam “Abi, şunları torbaya koysana,” diyecektim ki içmiş gibi sendeledim. Dükkân sahibi kan çanağı gözleriyle, Nurettin’se basın toplantısındaki hırpaniliğinden kurtulmuş yine jilet gibi bir halde dönmüş bana bakıyordu. Neden ve kime dediğimi bilmeden “Pardon,” dedim. “Pardon ama yine mi siz? Pardon ama hayatımın içine ettiniz!” Bunların hiçbirisi değildi. O an için cidden alışlageldiği şekilde nazikçe söylenmiş bir kelimeydi. Sanki şaşkınlığım öfkemi sakinleştirmişti. Dükkân sahibinin “Valla da şimdi aklımdan geçiyordun!” demesiyle ise şaşkınlığım nezaketimi içtenleştirecek kadar perçinlendi. Nurettin’e bakarak “Hayırdır abi?” dedikten sonra yanlış kişiye baktığımı fark ederek ona dönüp tekrar ettim. “Hayırdır abi?” Her zamanki gibi alkol üfleyen nefesiyle “Sen mimar değil miydin? Aha da sana müşteri!” dedi Nurettin’i göstererek. Ayarlarım fena bozulmuştu. Alkoliklerle ihtiyarların hafızası şaşırtıcıydı hem unuttukları hem hatırladıklarıyla. Kendim bile ne olduğumu unutmuş gibi “Evet, öyleydim,” deyip “Yani, evet. Öyleyim. Mimarım,” diye düzelttim. Ben ne kadar şaşkıncıysam, adam o kadar heyecanlı, Nurettin’se ikimizin toplamı kadar sakindi. Adam stoklarda kalmamış bir ürünü müşteri ayağına getirmiş gibi heyecanla beni gösterip “Al sana Hocam, aradığın adam ayağına geldi!” deyince Nurettin mahcupça gülümseyerek, “Sinan abi lafa ortasından girince tabii siz hiçbir şey anlamadınız,” dedi. Kafam o kadar karışmıştı ki o sırada Nurettin’e “Konu ne?” diye sormam gerekirken Sinan’a “Abi, sen benim mimar olduğumu nasıl hatırladın Allah aşkına?” diye sordum. “Benim adım Sinan!” dedi. “Babam Mimar Sinan’ı düşünüp koymuş,” diye alakasız bir cevap verince aklımdan “Yine sağlam içmiş,” diye geçti. Ancak “Ben de mimar olmak istiyordum. İnsan olamadığını olanları unutmaz,” demesiyle Nurettin’i dükkânda ilk gördüğüm zamanki konuşmamızı hatırladım. Ben aklımda o akşamın ayrıntılarını deşmeye başlamışken Nurettin’e bakarak “Hadi, anlatsana Hocam!” dedi. Mimar hayalinden esnaf haline çabuk dönmüştü.

Nurettin; hayallerimin mimarı, yok oluşumun müteahhidi Nurettin konuşacak gibi yapıp duraksadı. “Kusura bakmayın, kafamı zor topluyorum. Sürekli seyahat ettiğim için biraz yorgunum,” diye açıkladı. “Biliyorum,” demek üzereyken hayatımın en düzmece gülümsemesiyle karşılık verdim. Tam da bunu bekliyor-

muş gibi anlatmaya başladı. Annesini, burada Sinan ağabey lafa girip “Yani Nazan Hanım” dedi, bir türlü bu mahalleden çıkaramadığından başlayarak apartmanın eskiliğini, evin döküklüğünü, aşağı sokaktan bir arsa aldığını, oraya yeni bir bina yaptırıp annesini oraya taşımak istediğini, bunun için kendi çevresindeki boynu fularlı, ağzı ağdalı mimarlardan ziyade halktan birini aradığını anlattı. “Hele bu mahalleden olursa benim için daha da iyi olur, çünkü annem biraz detaycıdır. Bu sayede arada bir onu da ziyaret edip bilgi verebilir,” diye devam ederken bana iş mi teklif ediyor dert mi anlatıyor emin olamadan dinliyordum. “Sinan abinin de aklına siz geldiğinize göre şu işi belki beraber bir düşünebiliriz. Ne dersiniz?” dediğinde bunu bir kitapta okusam yazar amma da acemiymiş derdim diye düşündüm. Ama Tanrı’nın kurgusu kulununkinden her zaman daha yaratıcıydı. “Ta-ta-tabii, neden olmasın?” diye kekelerken kafamı salladım. Elini uzatarak “Bu arada daha tanışmadık,” dedi ve tebessümle ekledi. “Ben Nurettin.”

